ELOISA

Etelä-Savon
hyvinvointialue

2025

Etelä-Savon hyvinvointialueen tilinpäätös

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus 3

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....3

1.1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....3

1.1.2 Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset..5

1.1.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa.....17

1.1.4 Henkilöstö.....19

1.1.5 Ympäristö.....20

1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat.....21

1.1.7 Arvio tulevasta kehityksestä, merkittävimmistä epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....22

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....25

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....26

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....26

1.3.2 Toiminnan rahoitus.....29

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....31

1.5 Kokonaistulot ja -menot.....34

1.6 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous.....35

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.....35

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonta.....35

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....36

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....36

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.37

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasa painottamistoimenpiteet.....41

1.7.1 Tuloksen käsittely.....41

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet..41

2 Talousarvion toteutuminen.....56

2.1 Hyvinvointialueen strategia ja strategiset tavoitteet.....56

2.2 Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toteutuminen.....60

2.3 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan toteutuminen.....70

2.3.1 Konsernin tavoitteiden toteutuminen.....70

2.3.2 Toimialojen tavoitteiden toteutuminen...70

2.3.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....109

2.4 Investointiosan toteutuminen.....110

2.5 Lainaonttovaltuuden käyttö investointien rahoittamiseen.....112

2.6 Rahoitusosan toteutuminen.....114

2.7 Yhteenveto aluevaltuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....115

3 Tilinpäätöslaskelmat.....116

3.1 Tuloslaskelma.....116

3.2 Rahoituslaskelma.....117

3.3 Tase.....118

3.4 Konsernin tuloslaskelma.....120

3.5 Konsernin rahoituslaskelma.....121

3.6 Konsernitase.....122

4 Tilinpäätöksen liitetiedot 124

5 Eriytetyt tilinpäätöslaskelmat.....138

6 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä 139

7 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....140

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Eloisan talous koki 2025 historiallisen käänteen. Kovien ponnistelujen ja vaikeiden päätösten, viiden yhteistoimintamenettelyn ja tiukan taloudenpidon tuloksena ensimmäistä kertaa hyvinvointialueen aikana saimme ylijäämäisen tuloksen, 2,7 miljoonaa euroa. Joulukuussa 2024 hyväksytyssä talousarviossa tavoittelimme nollatulosta. Hyvän tuloksen johdosta Eloisan kumulatiiviset alijäämät tippuvat vuoden 2024 tilinpäätöksen 76,6 miljoonan euron lukemasta noin 73,9 miljoonaan euroon.

Aiempinakin vuosina olemme eläneet tiukasti talousarvion mukaisesti, mutta valtion rahoitus ei ole vastannut sote-uudistuksessa luvattua. Rahoituksen taso jäi vuosittain noin 40 miljoonaa euroa sen alle, mihin valmisteluvaiheessa taloutta suunniteltiin. Tästä kertyivät aiempien vuosien noin 74 miljoonan kumulatiiviset alijäämät.

Valtiovarainministeriön alivaltiosihteeri Marina Erholan työryhmän raportti tunnistaa tilanteen seuraavasti: "Rahoituksen tason määräytymisperusteet eivät ole alkuvaiheessa vastanneet toteutunutta palvelutarpeen ja kustannusten kehitystä. Rahoituksen jälkikäteistarkistuskaan ei nosta rahoituksen tasoa pysyvästi yllättävän kustannusshokin jälkeen, eikä täytä alkuvaiheen rahoituspohjan vajetta" (s. 103). Taloudelliset vaikeudet eivät siis johdu omista toimistamme. Olemme joutuneet sopeuttamaan talouttamme kolmen ensimmäisen vuoden aikana kaikkiaan 131,6 miljoonalla eurolla ja kuluvana vuotena sopeutukset jatkuvat.

Ylijäämäinen tulos onnistui nyt, koska aiemmin päätetyt sopeutustoimet sekä vuoden 2025 aikana virkatyönä päätetyt kustannuksia hillitsevät toimet toteutuivat, eivätkä ennusteiden sisältämät riskit realisoituneet. Usein riskit toteutuvat ennakoitua huomattavasti pahempina. Myös tuloja onnistuimme kasvattamaan. Pidän kovana tuloksena, että pystyimme tekemään raskaat säästöt, samalla pitämään hoitoon pääsyn maan parhaana ja säilyttämään kattavan lähipalveluverkon. Elleen myös maineemme parani. T-median Luottamus&Maine -mittauksessa Eloisa jatkoi maineeltaan parhaana hyvinvointialueena samaan aikaan, kun kaikkien muidenkin hyvinvointialueiden maine koheni.

Ilman henkilöstön vahvaa panosta tätä käännettä ei olisi tullut. Olemme tehneet vaikeita päätöksiä, käyneet läpi mittavia muutoksia ja vaatineet henkilöstöltämme paljon. Varmasti jokainen on tuntenut viiden yhteistoimintaneuvottelun painon. Monen työtehtävä tai työpiste on muuttunut. Väen vähentyessä tehtävien määrä on saattanut lisääntyä jaksamisen rajoille saakka. Juuri siksi on erityisen merkityksellistä, että henkilöstöön liittyvät keskeiset mittarit ovat kuitenkin kehittyneet myönteiseen suuntaan.

Henkilöstökokemus ja työtyytyväisyys paranivat. Nettosuositteluindeksi, joka ilmaisee yhden luvun avulla monta eri työntekijäkokemuksen ulottuvuutta, on säilynyt keskimäärin +18 lukeman tienoilla notkahdettuaan hetken yt-neuvottelujen loppuvaiheessa. Lukema on noussut jokaisena hyvinvointialueen toimintavuotena. Pulssikyselyjen ja henkilöstökertomuksen perusteella eloisalaisten kokemus työn sujumisesta, työilmapiiristä ja arvostuksesta on vahvistunut. Tämä kertoo sitoutumisesta, ammattiylpeydestä ja siitä, että vaikeissakin olosuhteissa työ koetaan merkitykselliseksi.

Johtamisen ja esihenkilötyön laatu kehittyi selvästi. Olemme panostaneet pitkäjänteisesti johtamisen kehittämiseen, mittaamiseen ja tukemiseen. Esihenkilöiden 360arvioinnit, valmennukset ja palkitseminen eivät ole olleet irrallisia toimenpiteitä vaan osa systemaattista kokonaisuutta. Tulokset näkyvät suoraan henkilöstön kokemuksissa.

Henkilöstön ääni on saatu aiempaa paremmin kuuluviin. Henkilöstöpulssikyselystä on tullut aidosti johtamista ja arjen kehittämistä ohjaava työkalu. Palautteita ei vain kerätä, vaan niitä käsitellään ja niihin reagoidaan tiimeissä, toimialoilla ja hyvinvointialuetasolla. Tämä vahvistaa luottamusta ja osallisuuden kokemusta.

Osaamiseen ja työhyvinvointiin on panostettu suunnitelmallisesti. Perehdytys, täydennyskoulutus, osaamisen johtaminen ja henkilöstöedut tukevat sitä, että ihmiset jaksavat ja voivat kehittyä työssään. Näillä ratkaisuilla on suora yhteys sekä palvelujen laatuun että henkilöstön pysyvyyteen.

Kaiken kaikkiaan Eloisa on säilyttänyt vetovoimansa työnantajana ja henkilöstön luottamus organisaatioon on pysynyt hyvällä tasolla. Tämä ei ole itsestäänselvyys voimakkaassa muutostilanteessa. Se on seurausta avoimesta viestinnästä, johdon näkyvyydestä ja siitä, että henkilöstöä on kohdeltu reilusti ja kunnioittavasti.

Vaikeuksista huolimatta emme menettäneet tärkeintä voimavaraamme – ihmisiä – vaan pystyimme jopa vahvistamaan kokemusta hyvästä työpaikasta.

Hyvinvointialueen itsenäisyyden kannalta tuloksen saaminen plussalle jopa alkuperäistä talousarviota enemmän on strategisesti oikeaan aikaan osunut käänne. Olemme osoittaneet, että meillä riittää päätöksentekokykyä, taloustaitoa ja sitoutumista toiminnan tehostamiseen ilman valtiovarainministeriön ohjausta. Emme tarvitse arviointimenettelyjä. Tarvitsemme vain hieman lisää aikaa alijäämien sulatteluun sekä vakaata ja riittävää rahoitusta tehtäviemme hoitamiseen. Omalta osaltaan kiitos kuuluu myös Eloisan päätöksentekijöille, joilla on riittänyt rohkeutta toteuttaa esitetyt usein kovin kipeät sopeutustoimet.

Asukaskohtaisissa alijäämissä Eloisa näyttää sijoittuvan edelleen hyvinvointialueiden keskikastiin. Emme pysty kattamaan alijäämiä vuoden 2026 loppuun mennessä, mutta talouden suunta on oikea ja tilanne on hallinnassa. Eduskunnan käsittelyssä on tätä kirjoitettaessa hallituksen esitys, joka lupaa kaksi vuotta lisää aikaa alijäämien kattamiseen.

Niukat ajat näyttävät kuitenkin jatkuvan. Valtiovallan puolelta on eri toimenpiteiden summana tulossa vielä noin miljardin euron leikkaukset hyvinvointialueiden rahoitukseen. Eloisan rahoituksen kasvu ei näyttäisi ennakkotietojen valossa kattavan edes palkankorotuksia. Lisäksi täytyy kattaa kertyneitä alijäämiä, maksaa lainoja ja tehdä välttämättömät investoinnit.

Hyvinvointialueiden rahoitusmalli kohtelee kovalla kädellä Etelä-Savon kaltaisia väestöään menettäviä alueita. Menetämme rahoitusta paitsi väestön lähtijöiden tarpeiden perusteella myös väestön lukumäärän perusteella. Hyvinvointialueiden eriytymisen kehitys on jo laajasti tunnustettu: osa pystyy kehittämään palvelujaan, osa joutuu jatkuvaan leikkauskierteeseen. Tulemme tekemään jatkossa paljon töitä, jotta rahoitusmalli kohtelisi alueita siten, että eriytymisen kierre saadaan katkaistua.

Emme pärjää jatkossakaan pelkällä säästämisellä. On katsottava eteenpäin ja kehitettävä toimintaamme. Se ei tule olemaan niukentuvan rahoituksen oloissa helppo tehtävä. Vuoden 2025 tilinpäätös antaa uskoa, että välttämättömät muutokset onnistuvat tällä päättäjäjoukolla ja henkilöstöllä.

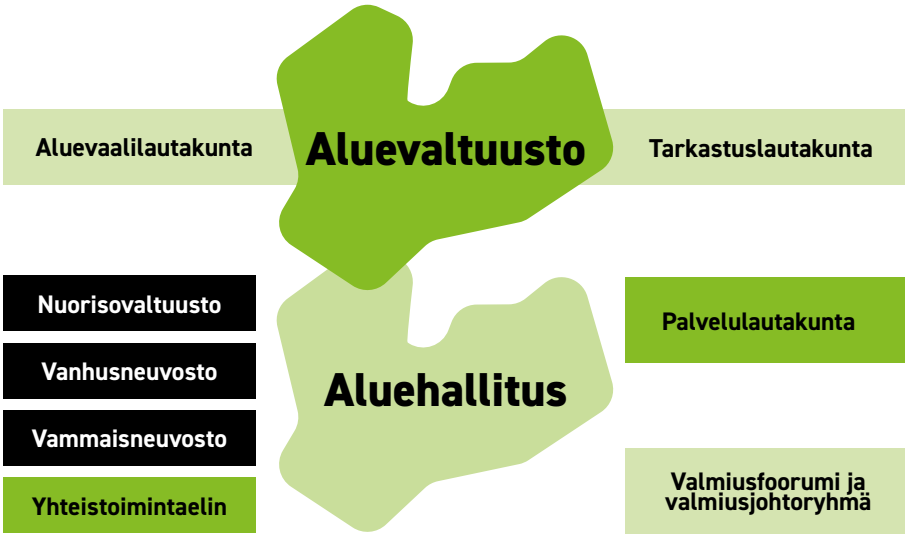
SANTERI SEPPÄLÄ
hyvinvointialuejohtaja

1.1.2 Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallinto 31.5.2025 saakka:

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallinto 1.6.2025 alkaen:

Etelä-Savon hyvinvointialueen organisaatio vuonna 2025:

Vuonna 2025 käytiin aluevaalit, joissa valittiin Etelä-Savon hyvinvointialueelle 59 valtuutettua. Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Uuden valtuustokauden myötä Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta sekä Turvallisuuslautakunta lopettivat toimintansa.

Uusi toimielin, Palvelulautakunta aloitti toimintansa 1.6.2025. Yhteistyöfoorumeista Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien ja järjestöyhteistyön foorumi sekä Koulutus ja osaaminen foorumi lopettivat toimintansa.

Aluevaltuusto

Kokouksia 4
Päätöksiä 47 (pl. vakiopykälät)

Kokoonpano 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Anna-Kristiina Mikkonen (sd.)
1. varapuheenjohtaja: Mira Ilmoniemi (kok.)
2. varapuheenjohtaja: Tommi Vehmala (kesk.)

Valtuutettu	Kunta	Puolue
Ahonen, Liisa	Mikkeli	kd.
Anunti-Virta, Mirja	Sulkava	kok.
Auvinen, Hannu	Sulkava	kesk.
Hartonen, Tanja	Mikkeli	kesk.
Hassinen, Riitta	Mikkeli	sd.
Heikkinen, Liisa	Pieksämäki	kok.
Honkamaa, Tapio	Mikkeli	kesk.
Huhtala, Katri	Puumala	kok.
Huupponen, Erkki	Pieksämäki	sd.
Hämäläinen, Miia	Mäntyharju	kok.
Häkkänen, Antti	Mäntyharju	kok.
Ilmoniemi, Mira	Pieksämäki	kok.
Juhola, Jatta	Mikkeli	sd.
Juntunen, Maisa	Kangasniemi	vihr.
Juuti, Tero	Savonlinna	vihr.
Järvinen, Heli	Savonlinna	vihr.
Järvinen, Sami	Mikkeli	kok.
Kaskinen, Terho	Savonlinna	kesk.
Kauria, Outi	Mikkeli	kesk.
Saari, Sanni	Rantasalmi	kesk.
Kilpeläinen, Pekka	Savonlinna	sd.
Koskela, Jouni	Savonlinna	kd.
Kristiansson, Olli-Pekka	Savonlinna	sd.
Kuikka, Seija	Mikkeli	kesk.
Kuronen, Tuula	Pieksämäki	sd.
Kähkönen-Valtola, Suvi	Mikkeli	kok.
Laamanen, Kirsti	Savonlinna	kesk.
Laine, Janne	Savonlinna	kesk.
Laukkanen, Heikki	Juva	kesk.
Leppä, Jari	Mäntyharju	kesk.

Valtuutettu	Kunta	Puolue
Liikanen, Veli → Peni, Riikka 11.3.2025	Mikkeli	vihr.
Liukkonen, Saara	Hirvensalmi	kok.
Liukkonen, Tapani	Mikkeli	ps.
Mouhu, Kari	Savonlinna	ps.
Mikkonen, Anna-Kristiina	Savonlinna	sd.
Moilanen, Soili	Pieksämäki	kesk.
Mynttinen, Maritta	Hirvensalmi	kesk.
Nieminiitty, Sanna	Savonlinna	vas.
Niiranen, Lauri	Enonkoski	kesk.
Olkkonen, Kirsi	Mikkeli	kesk.
Peitsaro, Panu	Savonlinna	liik.
Pulliainen, Liisa	Mikkeli	kesk.
Puntanen, Anne	Mikkeli	sd.
Puputti, Seija	Savonlinna	liik.
Pöyry, Pekka	Mikkeli	kesk.
Remes, Ville	Pieksämäki	kok.
Sepponen, Arto	Pieksämäki	kesk.
Seppälä, Arto	Mikkeli	sd.
Sistonen, Eero	Rantasalmi	kesk.
Smedberg, Jari	Savonlinna	liik.
Soininen, Mali	Mikkeli	kok.
Stenberg, Eija	Savonlinna	sd.
Strandman, Jaana	Mikkeli	ps.
Strengell, Jarno	Mikkeli	sd.
Suomalainen, Tuukka	Savonlinna	kesk.
Taavitsainen, Satu	Mikkeli	vas.
Valtola, Oskari	Mikkeli	kok.
Valtola, Pirkko	Mikkeli	kok.
Vehmala, Tommi	Kangasniemi	kesk.

Varavaltuutettu	Kunta	Puolue
Rasola, Nina	Mikkeli	kok.
Kervinen, Jouko	Savonlinna	kok.
Kovanen, Anna-Maria	Pieksämäki	kok.
Leinonen, Janne	Savonlinna	kok.
Turunen, Pekka	Savonlinna	kok.
Kantola, Eero	Mäntyharju	kd.
Kietäväinen, Olavi	Puumala	kd.
Mykkänen, Risto	Pieksämäki	vas.
Sallinen, Leena	Savonlinna	vas.
Marttinen, Mika	Mikkeli	kok.
Pekkonen, Pasi	Savonlinna	liik.
Laukkarinen, Jaana	Mikkeli	sd.
Lipsanen, Heino	Juva	kesk.
Saintula, Eija	Hirvensalmi	sd.
Väisänen, Tiina	Kangasniemi	sd.
Nousiainen, Markku	Savonlinna	sd.
Hartonen, Ari	Mäntyharju	sd.
Peni, Riikka → Janhunen, Katriina 16.4.2025	Mikkeli	vihr.
Majamäki, Mika	Pieksämäki	vihr.
Sensio, Jani	Mikkeli	kok.
Myyryläinen, Veli Pekka	Pieksämäki	ps.
Tella, Airi	Puumala	kesk.
Pekonen, Petri	Mikkeli	kesk.
Pirttiaho, Susanna	Kangasniemi	kesk.
Pasanen, Unto	Puumala	kesk.
Rahikainen, Ville	Mikkeli	kok.
Rintala, Janne	Mikkeli	ps.

Kokoonpano 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Anna-Kristiina Mikkonen (sd.)
1. varapuheenjohtaja: Tommi Vehmala (kesk.)
2. varapuheenjohtaja: Hannu Auvinen (kesk.)

Valtuutettu	Kunta	Puolue
Aho, Eero	Mikkeli	kok.
Ahonen, Liisa	Mikkeli	kd.
Anunti-Virta, Mirja	Sulkava	kok.
Auvinen, Hannu	Sulkava	kesk.
Hartonen, Tanja	Mäntyharju	kesk.
Hassinen, Riitta	Mikkeli	sd.
Hokkanen, Mikko	Kangasniemi	sd.
Honkamaa, Tapio	Mikkeli	kesk.
Huhtinen, Marjaana	Juva	kesk.
Hämäläinen, Miia	Mäntyharju	kok.
Häyrinen, Essi	Pieksämäki	sd.
Ilmoniemi, Mira	Pieksämäki	kok.
Immonen, Viivi	Juva	kesk.
Jaatila, Kimmo	Savonlinna	kd.
Juhola, Jatta	Mikkeli	sd.
Järvinen, Heli	Savonlinna	vihr.
Kaihila, Eija	Hirvensalmi	sd.
Kilpeläinen, Pekka	Savonlinna	sd.
Korhonen, Sanna	Puumala	kesk.
Kristiansson, Olli-Pekka	Savonlinna	sd.
Kähkönen-Valtola, Suvi	Mikkeli	kok.
Laamanen, Kirsti	Savonlinna	kesk.
Laine, Heikki	Mikkeli	kok.
Laukkanen, Teemu	Pieksämäki	vihr.
Leppä, Jari	Mäntyharju	kesk.
Liukkonen, Saara	Hirvensalmi	kok.
Liukkonen, Tapani	Mikkeli	ps.
Moilanen, Soili	Pieksämäki	kesk.
Mouhu, Kari	Mäntyharju	ps.
Mikkonen, Anna-Kristiina	Savonlinna	sd.

Valtuutettu	Kunta	Puolue
Munck, Merja	Savonlinna	sd.
Nenonen, Henna	Pieksämäki	kesk.
Olkkonen, Kirsi	Mikkeli	kesk.
Peitsaro, Panu	Savonlinna	liik.
Peni, Riikka	Mikkeli	vihr.
Piisilä, Sami	Savonlinna	liik.
Pirinen, Kaj	Juva	kesk.
Pulliainen, Liisa	Mikkeli	kesk.
Puntanen, Anne	Mikkeli	sd.
Pöyry, Pekka	Mikkeli	kesk.
Rasola, Nina	Mikkeli	kok.
Rouhiainen, Risto	Mikkeli	kesk.
Ruhanen, Seppo	Hirvensalmi	kesk.
Saari, Sanni	Rantasalmi	kesk.
Seppälä, Arto	Mikkeli	sd.
Sistonen, Eero	Rantasalmi	kesk.
Soininen, Mali	Mikkeli	kok.
Stenberg, Eija	Savonlinna	sd.
Strandman, Jaana	Mikkeli	ps.
Suomalainen, Tuukka	Savonlinna	kesk.
Taavitsainen, Satu	Mikkeli	vas.
Tavi, Päivi	Savonlinna	liik.
Tiainen, Maijaterttu	Savonlinna	liik.
Tikkinen, Minna	Savonlinna	sd.
Tuominen, Lotta	Mikkeli	vas.
Valtola, Oskari	Mikkeli	kok.
Valtola, Pirkko	Mikkeli	kok.
Vehmala, Tommi	Kangasniemi	kesk.
Vironen, Jouni	Pieksämäki	sd.

Varavaltuutettu	Kunta	Puolue
Asikainen, Rauni	Savonlinna	ps.
Laitinen, Pekka	Savonlinna	ps.
Heinänen, Raimo	Mikkeli	ps.
Juuti, Tero	Savonlinna	vihr.
Kontinen, Leena	Mikkeli	vihr.
Laitinen, Petra	Kangasniemi	vihr.
Annala, Esa	Pieksämäki	vas.
Laine, Mikael	Enonskoski	vas.
Kuitunen, Soile	Mikkeli	sd.
Nokelainen, Sirpa	Sulkava	sd.
Rautiainen, Sari	Mikkeli	sd.
Lipsanen, Mervi	Savonlinna	sd.
Ruotsalainen, Rita	Pieksämäki	sd.
Hartonen, Ari	Mäntyharju	sd.
Torniainen, Mari	Mikkeli	sd.
Sopanen, Heikki	Pieksämäki	sd.
Kurikka, Jouni	Pieksämäki	sd.
Hämäläinen, Reijo	Mikkeli	sd.
Hokkanen, Pia	Mikkeli	sd.
Orava, Maarit	Mikkeli	sd.
Nurmio, Tauno	Enonkoski	sd.
Suomi, Raili	Mäntyharju	sd.
Pekkonen, Pasi	Savonlinna	liik.
Mutikainen, Jarmo	Savonlinna	liik.
Smedberg, Jari	Savonlinna	liik.
Räsänen, Sari	Savonlinna	liik.
Linnaranta Marja Riitta	Rantasalmi	kd.
Asikainen, Aila	Juva	kd.
Kovanen, Anna-Maria	Pieksämäki	kok.
Kervinen, Jouko	Mikkeli	kok.

Varavaltuutettu	Kunta	Puolue
Järvenpää, Kristiina	Rantasalmi	kok.
Kokko, Sampsa	Savonlinna	kok.
Hänninen, Ari	Pieksämäki	kok.
Sensio, Jani	Mikkeli	kok.
Turunen, Pekka	Savonlinna	kok.
Lopperi, Jaana	Mäntyharju	kok.
Rantalainen, Anni	Mikkeli	kok.
Pylväinen, Jari	Rantasalmi	kok.
Heikkinen, Liisa	Pieksämäki	kok.
Sepponen, Arto	Pieksämäki	kesk.
Wuorinen, Jarkko	Savonlinna	kesk.
Kauria, Outi	Mikkeli	kesk.
Torikka, Kirsi	Savonlinna	kesk.
Niiranen, Lauri	Enonkoski	kesk.
Mynttinen, Maritta	Hirvensalmi	kesk.
Pirttiaho, Susanna	Kangasniemi	kesk.
Kauhanen, Matti	Pieksämäki	kesk.
Noponen, Perttu	Mikkeli	kesk.
Tynkkynen, Jonne	Savonlinna	kesk.
Lappi, Petri	Pieksämäki	kesk.
Korhonen, Hannu	Mikkeli	kesk.
Pajunen, Riikka	Savonlinna	kesk.
Merikoski, Yrjö	Pieksämäki	kesk.
Ruuth, Nina	Mäntyharju	kesk.
Ropponen, Anna	Mikkeli	kesk.
Kakriainen, Markku	Mikkeli	kesk.
Moisio, Anne	Mikkeli	kesk.
Karvinen, Hannu	Savonlinna	kesk.
Hokkanen, Marita	Mikkeli	kesk.

Aluehallitus

Kokouksia 16
Päätöksiä 156 (pl. vakiopykälät)

Kokoonpano 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Heikki Laukkanen (kesk.)
1. varapuheenjohtaja: Arto Seppälä (sd.)
2. varapuheenjohtaja: Pirkko Valtola (kok.)

Jäsen	Varajäsen
Saari, Sanni (kesk.)	Sistonen, Eero (kesk.)
Huupponen, Erkki (sd.)	Kuronen, Tuula (sd.)
Koskela, Jouni (kd.), 1/2 valt.kausi	Järvinen, Heli (vihr.), 1/2 valt.kausi
Kuikka, Seija (kesk.)	Tapio Honkamaa (kesk.)
Laine, Janne (kesk.)	Karvinen, Hannu (kesk.)
Laukkanen, Heikki (kesk.)	Mykkänen, Risto (vas.)
Moilanen, Soili (kesk.)	Honkanen, Heidi (kesk.)
Peitsaro, Panu (liik.)	Juuti, Tero (liik.)
Stenberg, Eija (sd.)	Hartonen, Ari (sd.)
Strandman, Jaana (ps.)	Visunen, Kirsi (ps.)
Seppälä, Arto (sd.)	Juhola, Jatta (sd.)
Valtola, Oskari (kok.)	Hänninen, Ari (kok.)
Valtola, Pirkko (kok.)	Soininen, Mali (kok.)

Kokoonpano 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Jari Leppä (kesk.)
1. varapuheenjohtaja: Pirkko Valtola (kok.)
2. varapuheenjohtaja: Arto Seppälä (sd.)

Jäsen	Varajäsen
Aho, Eero (kok.)	Liukkonen, Tapani (ps.)
Huhtinen, Marjaana (kesk.)	Moisio, Anne (kesk.)
Järvinen, Heli (vihr.), 1/2 valt.kausi	Tuominen, Lotta (vas.) 1/2 valt.kausi
Leppä, Jari (kesk.)	Noponen, Perttu (kesk.)
Peitsaro, Panu (liik.)	Tiainen, Maijaterttu (liik.)
Pulliainen, Liisa (kesk.)	Lappi, Petri (kesk.)
Saari, Sanni (kesk.)	Korhonen, Sanna (kesk.)
Seppälä, Arto (sd.)	Kuitunen, Soile (sd.)
Silvennoinen, Eija (sd.)	Mikkonen, Tapio (sd.)
Valtola, Pirkko (kok.)	Ilmoniemi, Mira (kok.)
Valtola, Oskari (kok.)	Hänninen, Ari (kok.)
Vironen, Jouni (sd.)	Sopanen, Heikki (sd.)
Wuorinen, Jarkko (kesk.)	Torikka, Kirsi (kesk.)

Tarkastuslautakunta

Kokouksia 11
Päätöksiä 39 (pl. vakiopykälät)

Kokoonpano 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Mirja Anunti-Virta (kok.)
Varapuheenjohtaja: Outi Kauria (kesk.)

Jäsen	Varajäsen
Huhtala, Katri (kok.)	Pekkonen, Pasi (liik.)
Anunti-Virta, Mirja (kok.)	Heikkinen, Liisa (kok.)
Hassinen, Riitta (sd.)	Rantalainen, Raija (sd.)
Matilainen, Anne (kesk.)	Kakriainen, Markku (kesk.)
Kauria, Outi (kesk.)	Levänen, Arvo (kesk.)
Kristiansson, Olli-Pekka (sd.)	Nousiainen, Markku (sd.)
Mouhu, Kari (ps.)	Lindholm, Terttu-Liisa (ps.)
Pasanen, Unto (kesk.)	Nousiainen, Marja Sisko (kesk.)
Turunen, Pekka (kok.)	Taipale, Mauri (kok.)

Kokoonpano 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Olli-Pekka Kristiansson (sd.)
Varapuheenjohtaja: Seppo Ruhanen (kesk.)

Jäsen	Varajäsen
Hassinen, Riitta (sd.)	Rautiainen, Sari (sd.)
Hämäläinen, Miia (kok.)	Lopperi, Jaana (kok.)
Jantunen, Mikko (kesk.)	Nousiainen, Marja Sisko (kesk.)
Kauhanen, Matti (kesk.)	Karvinen, Hannu (kesk.)
Kauria, Outi (kesk.)	Ruuth, Nina (kesk.)
Kristiansson, Olli-Pekka (sd.)	Pulkkinen, Timo (sd.)
Ruhanen, Seppo (kesk.)	Korhonen, Hannu (kesk.)
Soininen, Mali (kok.)	Kuusisto, Ville-Pekka (kok.)
Taavitsainen, Satu (vas.)	Kontinen, Leena (vihr.)

Aluevaalilautakunta

Kokouksia 4
Päätöksiä 11 (pl. vakiopykälät)

Kokoonpano 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Jari Sihvonen (kesk.)
Varapuheenjohtaja: Mervi Lipsanen (sd.) → Marja Laitinen (sd.) 11.3.2025

Jäsenet
Sihvonen, Jari (kesk.)
Lipsanen, Mervi (sd.) → Laitinen, Marja (sd.) 11.3.2025
Kovanen, Anna-Mari → Simola, Riitta (kok.) 11.3.2025
Heinänen, Raimo (ps.) → Kimonen, Jehki (ps.) 11.3.2025
Korhonen, Anneli (liik.) → Juntunen, Maisa (vihr.) 11.3.2025
Varajäsenet
Rouhiainen, Vesa (vihr.)
Haukijärvi, Heikki (kd.)
Mykkänen, Risto (vas.)
Vuorinen, Eeva (kesk.)
Lotta, Mia Estelle (sd.)

Kokoonpano 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Ari Hänninen (kok.)
Varapuheenjohtaja: Risto Rouhiainen (kesk.)

Jäsenet
Rouhiainen, Risto (kesk.)
Himanen, Markku (sd.)
Hänninen, Ari (kok.)
Tavi, Päivi (liik.)
Asikainen, Rauni (ps.)
Varajäsenet
Väisänen, Kauko (vihr.)
Laine, Mikael (vas.)
Kietäväinen, Anne (kd.)
Kauria, Outi (kesk.)
Marttila, Jussi (vl.)

Palvelulautakunta

Kokouksia 2
Päätöksiä 6 (pl. vakiopykälät)

Lautakunnan toiminta alkoi 1.6.2025.

Puheenjohtaja: Mirja Anunti-Virta (kok.)
Varapuheenjohtaja: Kirsi Olkkonen (kesk.)

Jäsen	Varajäsen
Anunti-Virta, Mirja (kok.)	Järvenpää, Kristiina (kok.)
Honkamaa, Tapio (kesk.)	Haverinen, Mikko (kesk.)
Häyrinen, Essi (sdp.)	Ruotsalainen, Rita (sdp.)
Kilpeläinen, Pekka (sdp.)	Valjakka, Markku (sdp.)
Kokko, Sampsa (kok.)	Kovanen, Anna-Maria (kok.)
Linnaranta, Marja Riitta (kd.)	Jaatila, Kimmo (kd.)
Männistö, Pyry (kesk.)	Moilanen, Soili (kesk.)
Olkkonen, Kirsi (kesk.)	Ropponen, Anna (kesk.)
Peni, Riikka (vihr.)	Annala, Esa (vas.)
Puntanen, Anne (sdp.)	Kaihila, Eija (sdp.)
Sistonen, Eero (kesk.)	Nuopponen, Kari (kesk.)
Tiainen, Maijaterttu (liik.)	Piisilä, Sami (liik.)
Turunen, Pekka (kok.)	Laine, Heikki (kok.)

Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta

Kokouksia 0
Päätöksiä 0

Lautakunnan toiminta päättyi 31.5.2025.

Puheenjohtaja: Anne Puntanen (sd.)
Varapuheenjohtaja: Mali Soininen (kok.)

Jäsen	Varajäsen
Auvinen, Hannu (kesk.)	Saari, Sanni (kesk.)
Tapani Liukkonen (ps.)	Ritvanen, Petri (ps.)
Kokko, Sampsa (kok.)	Tuunanen, Jarmo (kok.)
Laukkarinen, Jaana (sd.)	Rautiainen, Sari (sd.)
Mynttinen, Maritta (kesk.)	Väisänen, Sanna (vas.)
Puputti, Seija (liik.)	Janhunen, Katriina (vihr.)
Pöyry, Pekka (kesk.)	Noponen, Perttu (kesk.)
Puntanen, Anne (sd.)	Hartonen, Ari (sd.)
Soininen, Mali (kok.)	Rasola, Nina (kok.)

Turvallisuuslautakunta

Kokouksia 0
Päätöksiä 0

Lautakunnan toiminta päättyi 31.5.2025.

Puheenjohtaja: Miia Hämäläinen (kok.)
Varapuheenjohtaja: Tuukka Suomalainen (kesk.)

Jäsen	Varajäsen
Heinänen, Raimo (ps.)	Pekka Laitinen (ps.)
Hämäläinen, Miia (kok.)	Kovanen, Anna-Maria (kok.)
Kantola, Eero (kd.)	Marttinen, Mika (liik.)
Laamanen, Kirsti (kesk.)	Sallinen, Leena (vas.)
Leinonen, Janne (kok.)	Vuori, Juha (kok.)
Lipsanen, Mervi (sd.)	Saintula, Eija (sd.)
Pulliainen, Liisa (kesk.)	Noponen, Sari (kesk.)
Hakkarainen, Juha (sd.)	Nousiainen, Markku (sd.)
Suomalainen, Tuukka (kesk.)	Leppäkumpu, Raimo (kesk.)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Kokouksia 1
Päätöksiä 4 (pl. vakiopykälät)

Lautakunnan toiminta päättyi 31.5.2025.
Puheenjohtaja: Tapio Honkamaa (kesk.)
Varapuheenjohtaja: Ville Remes (kok.)

Jäsen	Varajäsen
Hartonen, Tanja (kesk.)	Visunen, Kirsi (ps.)
Honkamaa, Tapio (kesk.)	Annala, Esa (vas.)
Juhola, Jatta (sd.)	Tuovinen, Katja (sd.)
Kilpeläinen, Pekka (sd.)	Vironen, Jouni (sd.)
Liukkonen, Saara (kok.)	Turunen, Taru (kok.)
Merikoski, Yrjö (kesk.)	Männistö, Pyry (kesk.)
Pekonen, Petri (kesk.)	Huhtinen, Marjaana (kesk.)
Peni, Riikka (vihr.)	Jämsä, Mika (vihr.)
Pirttiaho, Susanna (kesk.)	Hämäläinen, Maija (kesk.)
Tikkanen, Petri (sd.)	Ruotsalainen, Rita (sd.)
Remes, Ville (kok.)	Lautala, Pentti (kok.)
Smedberg, Jari (liik.)	Anneli Korhonen (liik.)
Tella, Airi (kesk.)	Pirinen, Kaj (kesk.)

Nuorisovaltuusto

Kokouksia 5

Nuorisovaltuuston toimikausi alkoi 1.1.2025.

Kuntien nuorisovaltuustojen valitsemat jäsenet / varajäsenet		
Jäsen	**Varajäsen**	**Kunta**
Ida Tissari → Anton Sopanen 28.10.2025	Anton Sopanen → Amelie Laine 9.12.2025	Enonkoski
Iiris Pirinen → Julius Huhtinen 9.12.2025	Julius Huhtinen → Laura Laitinen	Juva
Alma Pusa → Albert Janhonen 9.12.2025	Albert Janhonen → Annabella Jyrinki 9.12.2025	Kangasniemi
Elsa Tuunainen	Lisa Hone	Mikkeli
Ronja Nevanperä		Mäntyharju
Sara Heino, pj.	Moona Kerälä	Pieksämäki
Elias Grosu, vpj.	Paris Heiskanen	Rantasalmi
Anton Leipälä		Puumala
Ukko Pylväinen, siht.	Luna Koistinen	Savonlinna
Aino Kemppainen		Sulkava
Marek Kokkonen	Olga Sikanen	Hirvensalmi

Avoimella haulla valitut jäsenet
Atte Kari
Maija Tuovinen → Vilma Ahtiainen 26.8.2025
Lukas Siitari
Siiri Kauppinen
Toivo Tiihonen
Hapii Salmi
Olivia Wetterstarnd
Emma Tiainen
Roosa Tiainen

Vanhusneuvosto

Kokouksia 4

Kokoonpano 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Eija Luukkonen
varapuheenjohtaja: Risto Korhonen

Jäsen	Varajäsen	Kunta / piiri
Jorma Laasonen	Ritva Vuohelainen	Pieksämäki
Jouko Makkonen	Maire Hämäläinen	Savonlinna
Risto Korhonen, Aija Himanen, Hannu Karttunen	Tuula Lahtinen	Mikkeli
Jorma Laesharju	Jaana Lopperi	Mäntyharju
Eija Luukkonen	Esko Vuokko	Juva
Kirsti Heiskanen	Aila Sairanen	Enonkoski
Pertti Paunonen	Tuula Kosonen	Sulkava
Marja Arffman	Eero Eronen	Rantasalmi
Kari Laamanen	Helvi Valtonen	Puumala
Pirjo Laitinen, Simo Hokkanen		Kangasniemi
Kaija Montin	Sirkku Salomäki	Pertunmaa
Sirpa-Helena Pesonen	Juhani Manninen	Hirvensalmi
Leena Teittinen		EKL Eläkkeensaajat Mikkelin piiri
Pekka Valtari	Liisa Torniainen	Etelä-Savon kansallinen senioripiiri
Arvo Levänen	Eeva-Liisa Luukkonen	Eläkeliitto Etelä-Savon piiri
Kirsti Eronen	Leena Suhonen	Eläkeliitto Itä-Savon piiri
Liisa Rissanen		

Kokoonpano 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Risto Korhonen
Varapuheenjohtaja: Kirsti Eronen

Jäsen	Varajäsen	Kunta / piiri
Kirsti Heiskanen	Aila Sairanen	Enonkoski
Sirpa-Helena Pesonen	Jouni Lahtinen	Hirvensalmi
Risto Löppönen	Eija Luukkonen	Juva
Kirsi Laitinen	Hellevi Saari	Kangasniemi
Risto Korhonen	Tuula Lahtinen	Mikkeli
Jorma Laesharju	Jaana Lopperi	Mäntyharju
Jorma Laasonen	Sirkka Juusonen	Pieksämäki
Marjo Montonen	Asta Kietäväinen	Puumala
Leena Suhonen	Marja Arffman	Rantasalmi
Pekka Huovila	Heikki Sorjonen	Savonlinna
Pertti Paunonen	Tuula Kosonen	Sulkava
Hannu Korhonen	Eeva-Liisa Luukkonen	Eläkeliiton Etelä-Savon piiri
Kirsti Eronen	Aune Kupiainen	Eläkeliiton Itä-Savon piiri
Leena Teittinen	Hannu Karttunen	EKL Mikkelin Piiri
Pekka Valtari	Pekka Huovila	Etelä-Savon Kansallinen Senioripiiri

Vammaisneuvosto

Kokouksia 4

Kokoonpano 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Leena Pekkanen

Jäsen	Varajäsen	Kunta
Heli Lyytikäinen, Risto Jurvanen, Piritta Punnonen		Savonlinna
Kauko Väisänen, Anneli Liukkonen, Timo Petäjämäki	Reijo Hämäläinen	Mikkeli
Helena Saavalainen	Pertti Kumpulainen	Pieksämäki
Leena Pekkanen		Mäntyharju
Tapio Immonen	Vuokko Viljanen	Juva
Maria Loikkanen	Maria Loikkanen	Enonkoski
Eeva Lyytinen	Hannamari Autio	Sulkava
Olli Pekka Nykänen		Rantasalmi
Kari Laamanen	Helvi Valtonen	Puumala
Pirjo Laitinen, Kirsti Lähteenmäki		Kangasniemi
Kaija Montin	Sirkku Salomäki	Pertunmaa
Sirpa-Helena Pesonen	Juhani Manninen	Hirvensalmi

Kokoonpano 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella:

Puheenjohtaja: Leena Pekkanen
Varapuheenjohtaja: Timo Petäjämäki

Jäsen	Varajäsen	Kunta
Arsi Partanen	Maria Loikkanen	Enonkoski
Sirpa-Helena Pesonen	Jouni Lahtinen	Hirvensalmi
Hannele Sormunen	Esko Vuokko	Juva
Asta Tiihonen	Riitta Kervinen	Kangasniemi
Timo Petäjämäki	Sanna Paasonen	Mikkeli
Leena Pekkanen	Liisa Torniainen	Mäntyharju
Helena Saavalainen	Pertti Kumpulainen	Pieksämäki
Marjo Montonen	Asta Kietäväinen	Puumala
Olli Pekka Nykänen	Veikko Malkki	Rantasalmi
Ari Mäkitalo	Piritta Punnonen	Savonlinna
Pertti Paunonen	Tuula Kosonen	Sulkava

Tilivelvolliset

Etelä-Savon hyvinvointialueen tilivelvollisia vuonna 2025 olivat aluehallitus, aluehallituksen alaiset jaostot, lautakunnat sekä seuraavat viranhaltijat: hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat, palvelualuejohtajat ja palvelualuepäälliköt sekä tulosaluepäälliköt ja -vastuuhenkilöt, johtajaylilääkäri sekä sosiaali- ja integraatiojohtaja.

1.1.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Keskeiset toiminnalliset näkökulmat

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa on yksi Suomen 21 hyvinvointialueesta, jotka muodostuvat pääosin maakuntajaon pohjalta. Uudenmaan maakunta on jaettu neljään hyvinvointialueeseen. Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä alueellaan, HUS-yhtymä vastaa erikseen säädetyistä vaativan erikoissairaanhoidon tehtävistä alueellaan. Eloisa järjestää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut Etelä-Savon maakunnan 11 kunnan eli Enonkosken, Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pieksämäen, Puumalan, Rantasalmen, Savonlinnan ja Sulkavan alueella.

Vuoden 2023 alusta hyvinvointialueet muodostettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa, joka oli yksi Suomen historian merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Hyvinvointialueet ovat itsehallinnollisia alueita. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu valtion rahoitukseen, eikä alueilla ole toistaiseksi verotusoikeutta, kuten kunnilla. Tällä hetkellä nousevan kulukehityksen lisäksi suurin haaste on riittämätön valtion rahoitus.

Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA

Etelä-Savon hyvinvointialue

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut eteläsavolaisille sekä kausiasukkaille.

11 kuntaa

n. **130 000** asukasta

n. **170** toimipistettä

n. **8 000** työntekijää

Hyvinvointialueiden tehtävistä säädetään sosiaali- ja terveyspalveluja ja pelastustoimea koskevassa erityislainsäädännössä. Hyvinvointialueella on niin kutsuttu rajoitettu yleinen toimiala. Hyvinvointialueilla ei ole rajoittamatonta yleistä toimialaa, kuten kunnilla, vaan se voi päättää ottaa hoitaakseen alueellaan ainoastaan sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä. Hyvinvointialueiden toimintaa, hallintoa, taloutta ja tarkastusta koskeva yleislaki on laki hyvinvointialueesta (611/2021, jäljempänä myös hyvinvointialuelaki). Muita keskeisiä hyvinvointialueen toimintaa koskevia lakeja ovat mm. laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, nk. järjestämislaki), laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021) sekä edellä mainittujen yhteinen, hyvinvointialueuudistukseen liittynyt voimaanpanolaki (616/2021). Myös hyvinvointialueiden rahoituksesta on oma erillinen lakinsa, laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021).

Jokainen hyvinvointialue kuuluu yhteen yhteistyöalueeseen. Yhteistyöalueita on viisi, joista jokaisen alueella sijaitsee yliopistollinen sairaala. Yhteistyöalueet edistävät sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista ja kehittämistä sekä hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä. Etelä-Savon hyvinvointialue kuuluu Itä-Suomen yhteistyöalueeseen, johon kuuluvat myös Eloisan lisäksi Keski-Suomen hyvinvointialue, Pohjois-Savon hyvinvointialue (yliopistollinen keskussairaala) ja Pohjois-Karjalan hy-

vinvointialue. Ensimmäistä yhteistyösopimusta valmisteltiin tiiviisti tilikausien 2023 ja 2024 aikana. Samaan yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden tulee laatia keskinäinen yhteistyösopimus valtuustokausittain.

Sopimusvalmistelua ovat johtaneet neljän hyvinvointialueen aluejohtajat. Sopimusvalmistelua on ohjannut johtoryhmä, johon on kuulunut neljän hyvinvointialueen aluehallitusten puheenjohtajat, hyvinvointialuejohtajat sekä konserni- tai strategiajohtajat. Konserni- ja strategiajohtajista koostuva työryhmä on koordinoinut sopimuksen valmistelua yhdessä sopimusvalmistelua varten asetettujen alatyöryhmien puheenjohtajien kanssa.

Yhteistyösopimuksen sisältö on laadittu vastaamaan lainsäädännön sisältövaatimuksia ja sen lisäksi jokaisesta sopimuksen osa-alueesta on kuvattu strateginen yhteistyövisio. Kyseessä on valtuustokausittain hyväksyttävä valtuustotasoinen asiakirja, jonka vuoksi sopimuskirjaukset ovat yleisellä tasolla ja ne ovat luonteeltaan periaatteellisia. Konkreettiset päätökset esim. hankintayhteistyöstä tehdään hankintalainsäädännön ja kunkin hyvinvointialueen oman hallintosäännön tai muun toimivaltajaon mukaisesti.

Sopimuksen toteuttamisella tavoitellaan toiminnallisten hyötyjen lisäksi taloudellisia hyötyjä. Merkittävimmät taloudelliset hyödyt on arvioitu saatavan yhteishankinnoista sekä yhteistyössä sähköisissä palveluissa ja tietojärjestelmissä. Yhteistyösopimukseen sisältyvien toimenpiteiden kustannusvaikutuksia arvioidaan yhteistyöalueen johtoryhmässä. Arviota päivitetään ja kustannusvaikutuksia seurataan sopimuksen toimeenpanon aikana. Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi yhteistyösopimuksen kokouksessaan 7.10.2024 § 68. Yhteistyösopimus astui voimaan 1.12.2024 alkaen ja on voimassa vuoden 2028 loppuun tai uuden sopimuksen valmistumiseen saakka.

Keskeiset talouden näkökulmat

Vuoden 2025 talousarvion valmistelu aloitettiin hyvinvointialueen toisen tilikauden puolivälin paikkeilla. Toimintatuottojen osalta alkuperäinen talousarvio oli 157,7 miljoonaa euroa, jota tarkennettiin muutostalousarviossa syksyllä 2025 160,6 miljoonaan euroon. Muutostalousarvio ylittyi lopulta 7,1 miljoonalla eurolla.

Toimintakulujen osalta talousarviomuutoksessa syksyllä 2025 tehtiin korotuksia palvelujen ostoihin, aineisiin ja tarvikkeisiin sekä muihin toimintakuluihin. Alkuperäisen talousarvion 892,3 miljoonan toimintakuluihin lisättiin talousarviomuutoksessa yhteensä 21,7 miljoonaa euroa, jolloin toimintakuluiksi muodostui 914,0 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat lopulta 6,5 miljoonalla eurolla muutetun talousarvion. Näillä muutoksilla toimintakate heikkeni 18,8 miljoonalla eurolla. Valtion rahoituslaskelma päivittyi alkuperäisen talousarvion hyväksymisen jälkeen, jolloin rahoitus kasvoi noin 0,5 miljoonaa euroa. Tuloslaskelman sisältöä on selostettu tarkemmin toimintakertomuksen kappaleessa 1.3.1, valtion rahoituksen tasoon liittyvää kokonaisuutta kappaleessa 1.1.7. Tuloslaskelman toteutumisvertailu suhteessa talousarvioon on esitetty kappaleessa 2.3.3.

Sopeutustoimia oli vuoden 2025 talousarvioon arvioitu noin 38,2 miljoonan euron edestä. Säästöt muodostuivat palvelujen tuotantosuunnitelmassa päätetyistä säästöistä, erillisistä lisäsopeutustoimista ja yhteistoimintaneuvotteluiden säästöistä. Sopeutustoimet toteutuivat noin 30,4 miljoonan euron suuruisina. Toteutumattomia sopeutustoimia oli noin 7,8 miljoonaa euroa. Edellisistä myöhemmin toteutettavaksi siirtyy noin 6,2 miljoonaa euroa. Kokonaan toteutumatta sopeutuksia jää 1,7 miljoonaa euroa. Tilikauden sopeutustoimien tarkempi toteuma on kuvattu kappaleessa 1.7.2.

Kokonaisuudessaan vuosi 2025 on ollut monelta osin vaativa mm. yhteistoimintaneuvotteluiden ja muiden säästötoimien vuoksi, jotka ovat vaatineet koko henkilöstöltä venymistä. Valtion rahoituksen vähyys pakottaa jatkuvien säästöjen etsimiseen, koska rahoitus ei huomioi esimerkiksi inflaatiota. Myöskään hyvinvointialueiden tekemät toimenpiteet eivät näy rahoituksessa riittävän nopeasti, koska rahoituksen perustana käytetyt tiedot ovat vanhentuneita. Rahoituslain muutos on suunnitteilla ja hyvinvointialueiden mahdollisuudet vaikuttaa alueidensa rahoitukseen voivat hieman parantua. Etelä-Savon hyvinvointialue on jatkanut vuoden 2025 aikana ja tulee jatkossakin jatkamaan oman alueensa rahoituksen edunvalvontaa, jotta rahoitukseen tulisi tulevaisuudessa parannusta. Suunnitellut rahoitusleikkaukset luovat painetta uusille sopeutustoimille.

1.1.4 Henkilöstö

Eloisan organisaatiokulttuurikäsikirja julkaistiin lokakuussa 2025. Sen tekemiseen osallistui eloisalaisia 175 työyksiköstä. Käsikirjassa kuvataan, miten strategian ja arvojen tulee näkyä päivittäisessä työssä. Pohjalla on Eloisan strategia, arvot ja esihenkilön roolikuvaus. Käsikirjan tavoitteena on varmistaa, että kaikki eloisalaiset ymmärtävät ja noudattavat yhteisiä toimintatapoja. Se tukee yhtenäisen ja myönteisen työpaikkakulttuurin rakentamista 'Myö yhessä' -hengessä, mikä mahdollistaa laadukkaan palvelun tuottamisen asiakkaillemme.

Etelä-Savon hyvinvointialueen strategian tavoitteena oli olla paras ja joustavin työnantaja. Tavoitteen toteutumista on seurattu Eloisan alusta asti erillisellä henkilöstökokemusta mittaavalla kyselyllä, joka toteutettiin vuoden 2025 aikana joka toinen kuukausi. Tavoitteena on, että 40 % henkilöstöstä vastaisi jokaiseen kyselyyn. Vuonna 2025 vastausprosentti oli reilu 23 % ja nousua oli yli 30 % edellisen vuoden vastausprosentista.

Vastaukset analysoidaan sekä johdossa että jokaisessa työyksikössä, ja korjaaviin palautteisiin perustuva kehittämistyö pyritään toteuttamaan mahdollisimman nopeasti. Kyselyn perusteella saatava suositteluindeksi (eNPS) oli hyvinvointialueen tasolla +18, nousten aiemmista vuosista (2023: +9; 2024: +16). Suositteluindeksi oli vuoden ensimmäisessä kyselyssä +14 ja nousi korkeimmillaan kesä- ja elokuussa arvoon +26, minkä jälkeen eNPS alkoi laskea ollen joulukuussa +9. Henkilöstöpulssikyselyn muiden väittämien kokonaisindeksi (ka.) nousi edellisestä vuodesta ollen 3,9 asteikolla 1–5 (2024: 3,8).

Sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä oli keskimääräisesti 16,9 kalenteripäivää vuonna 2025. Esihenkilöiden myöntämien sairauspoissaolojen jälkeen, lähes yhtä paljon poissaoloja ovat aiheuttaneet tuki- ja liikuntaelinoireet. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöistä johtuvat poissaolot ovat hieman lisääntyneet edelliseen vuoteen verraten. 29 % henkilöstöstä ei ollut yhtään päivää poissa työstä sairauden vuoksi vuonna 2025.

Mielenterveyteen liittyvät poissaolot ovat usein kestoltaan pitkiä (1–3 kk). Keinoja työhön paluun tukemiseksi ja työelämäyhteyden säilyttämiseksi on pyritty löytämään työterveysyhteistyössä. Työterveyshuoltosopimusta täydennettiin Pihlajalinnan Mielenhuoli- ja Lyhytterapiapalveluilla. Sopimusta on täydennetty myös niin, että henkilöstö voi käyttää sairaanhoitopalveluita kaikissa Pihlajalinnan toimipisteissä valtakunnallisesti.

Työterveyshuollon toiminta on painottunut ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon, jonka osuutta on pystytty kasvattamaan 53 %. Sairaanhoidon osuus työterveyshuollon toiminnasta väheni verraten edelliseen vuoteen. Työhyvinvoinnin asiantuntijat toimivat aktiivisesti yhteistyössä esihenkilöiden, työntekijöiden, työterveyshuollon sekä vakuutusyhtiöiden kanssa.

Henkilöstön saatavuus parani edellisestä vuodesta selvästi vuonna 2025. Eloisan panostus hyvään henkilöstökokemukseen, hyvään esihenkilötyöhön, työnantajakuvan edistämiseen liittyvä kampanja, aktiivinen näkyvyys sosiaalisessa mediassa sekä rekrytointimessuilla, erittäin kilpailukykyiset palkat ja panostaminen esihenkilöiden osaamiseen, ovat tuottaneet positiivista tulosta. Rekrytointiprosessia ja -käytäntöjä on myös kehitetty. Syksyn YT-neuvotteluilla oli vaikutusta rekrytointimääriin vuoden 2025 aikana. Vaikeutettu rekrytointi eli täyttölupamenettely oli käytössä lähes koko vuoden, tiukentuen syksyllä edelleen YT-prosessin myötä.

Vakinaisten työntekijöiden ja viranhaltijoiden rekrytointiprosentti nousi edellisestä vuodesta selvästi (2023: 56,6 %, 2024: 64,1 %; 2025: 76 %). Rekrytointiprosentilla tarkoitetaan kohtaantoa, moneenko Kuntarekry-järjestelmässä avoinna olleeseen tehtävään saatiin palkattua työntekijä/viranhaltija. Vastaava rekrytointiprosentti kaikkien eli määräaikaisten ja vakinaisten osalta oli lähes sama eli 74 %. Edelleen yksittäisissä ammattiryhmissä, erikoisaloilla sekä joillakin paikkakunnilla on haastavaa saada osaajia avoinna oleviin tehtäviin tai virkoihin.

Eloisan henkilöstön lukumäärä 31.12.2025 oli 7 502 henkilöä. Lukumäärä oli 175 henkilöä pienempi kuin edellisenä vuonna. Virkasuhteisia oli 1 027 ja avonaisina oli 277 virkaa. Määräaikaisen henkilöstön palkkaamisessa esihenkilöitä ohjeistettiin toimimaan varatun määrärahan puitteissa ja huomioimaan, että sijaisuudelle on selkeä määräaikaisuuden peruste.

Työnantaja ohjeisti, että harkinnanvaraisia palkattomia vapaita sekä säästöviikkovapaita voi myöntää, mutta pääsääntö on, että sijaista ko. ajalle ei palkata. Lomarahavapaita sai myöntää huomioiden käytännön työn järjestelyt ja henkilöstön riittävyys sekä työntekijöiden tasapuolinen kohtelu.

Lomapalkkavelan pienentämiseksi henkilöstöä ohjeistettiin vuosilomien pitämisestä ajallaan yleisten virka- ja työehtosopimusten mukaan.

Henkilöstön määrä 31.12.2025	Palvelussuhteen luonneryhmä					
Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Oppilas, harjoittelija	Oppisopimus-suhteinen	Yhteensä
Sosiaalipalvelut	1 249	221	1		54	1 525
Ikääntyneiden palvelut	1 625	237	2		102	1 966
Terveyspalvelut	2 762	430			19	3 211
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	123	7				130
Konsernipalvelut	588	70			12	670
Yhteensä	6 347	965	3		187	7 502

Sopimuspalokuntalaiset 31.12.2025	Palvelussuhteen luonneryhmä					
Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Oppilas, harjoittelija	Oppisopimus-suhteinen	Yhteensä
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	530	4				534

Henkilöstön täydennyskoulutuspäiviä kertyi 24 837 eli keskimäärin 3,55pv/htv2 (2024: 15 961 pv eli keskimäärin 2,3 pv/ htv2). Työllisyysrahastolta toteutuneiden koulutuspäivien määrän mukaan haettu koulutuskorvaus nousi selvästi edellisistä vuosista (2023: 149 266 euroa, 2024: 220 000 euroa; 2025: 302 000 euroa (arvio)). Koulutusta pyrittiin tarjoamaan monipuolisesti eri menetelmin. Esihenkilötyön kehittämiseksi ja tukemiseksi kehitettiin, pilotoitiin ja toteutettiin Eloisan esihenkilövalmennuskokonaisuus sekä panostettiin perehdytykseen ja tarjottiin koulutusta. Kaikille esihenkilöille 2024 tehdyn 360-arvioinnin tuloksia esihenkilötyön kehittämisessä ja tuen toteuttamisessa.

Eloisa on saanut positiivista palautetta opiskelijaystävällisestä toiminnasta. Sote-alan opiskelijoiden Cles-palautteessa NPS oli edelleen erinomainen, ollen +73,1 (2023: 65,6, 2024: 73,5). Lisäksi Medisiinariliitto palkitsi Savonlinnan ja Pieksämäen sote-keskukset Kandiystävällisen terveyskeskuksen diplomeilla.

Eloisan henkilöstöön vuoden 2025 aikana liittyvistä tunnusluvuista, toiminnasta ja havainnoista kerrotaan tarkemmin erikseen laadittavassa henkilöstökertomuksessa.

1.1.5 Ympäristö

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan palveluja tarjotaan hyvinvointialueen omistamissa kiinteistöissä sekä kunnilta että yksityisiltä vuokratuissa toimitiloissa. Vuokratiloissa palvelut kuuluvat usein vuokraan ja niiden kustannukset sisältyvät vuokramenoihin, eikä niitä toistaiseksi pystytä erottelemaan vuokrasta. Tästä syystä energian, veden ja jätteiden kulutustietoja ei voida yksilöidä, eikä kokonaiskustannuksia ja kulutustietoja voida toistaiseksi muodostaa hyvinvointialuetasolla.

Hyvinvointialueen jätteiden kuljetus ja käsittely tapahtui vuonna 2025 kunnallisten jätehuoltoyhtiöiden lisäksi kilpailutettujen yhteistyökumppaneiden kanssa. Sopimuskumppaneita olivat vuonna 2025 Fortum Waste Solutions Oy, RL-Huolinta Oy, L&T Ympäristöpalvelut Oyj Jätekukko Oy ja NG Nordic Finland Oy. Näitä kilpailutettuja sopimuksia käytettiin omistetuissa kohteissa sekä toimipisteissä, joissa erilliskerättävien jätteiden noudot eivät kuulu vuokrasopimukseen. Jätehuollon kokonaiskustannukset vuonna 2025 olivat 561 820 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna kulut laskivat 35 266 euroa. Jätehuollon vastuut muuttuvat vuodelle 2026.

Jätteiden määrän vähentäminen sekä niiden huolellinen lajittelu on edelleen haaste. Jätteen määrän vähentäminen alkaa tuotteiden hankintavaihetta suunniteltaessa. Hankintavaiheessa voidaan huomioida kuinka paljon tuotteen pakkaamisesta tai itse tuotteesta syntyy jätettä ja kuinka käytetty tuote hävitetään. Jätteiden lajittelukäytäntöjä kehitetään kuntien ja jätehuoltoyhtiöiden tarjoamien palveluja vastaavasti. Henkilökunta on ollut aktiivisesti mukana lajittelukäytäntöjen kehittämisessä. Lajittelun toteutus on toteutettava niin, että jätteiden syntymispaikalla tapahtuva lajittelu toteutuu koko käsittelyketjun ajan.

Energiansäästöä edistäviä toimenpiteitä on huomioitu hankintoja toteutettaessa. Hyvinvointialueen omistamissa kiinteistöissä päivitetään valaistusta energiatehokkaammaksi. Ilmanvaihto- ja jäähdytyskoneita sekä niiden automatiikkaa on uudistettu peruskorjausten yhteydessä. Uudis- ja peruskorjausrakentamisessa energiatehokkuus huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa. Energiansäästöä haastaa lisääntynyt jäähdytystarve. Tehokkuuden parantamisessa on huomioitava myös järjestelmien toimintavarmuus eri olosuhteissa

Etelä-Savon hyvinvointialueella ajoneuvojen määrät ovat säilyneet samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Käytössä on noin 210 henkilö- tai pakettiautoa. Pelastusajoneuvoja on noin 80. Teoreettisten päästöjen osalta osasta autoja on olemassa vain NEDC-mittaustavan mukaiset arvot nykyisin käytettävän WLTP-mittaustavan sijaan. Nykyinen mittaustapa antaa realistisemman = korkeamman päästöarvon kullekin autolle. Ajoneuvoilla, pois lukien hälytys- ja pelastusajoneuvot, ajetaan vuodessa keskimäärin 25 000 km eli yhteensä noin 5,2 miljoonaa kilometriä. Ajoneuvojen teoreettinen CO2-keskiarvo on 108,6 g/km. Henkilö- ja pakettiautojen yhteenlaskettu CO2-päästömäärä on vuodessa 570 tonnia. Uusien autojen hankinnassa huomioidaan päästörajoitukset.

Ajoneuvojen tehokkaaseen käyttöön on ruvettu kiinnittämään enemmän huomiota, jolla olemme pystyneet tehokkaasti vähentämään lisäajoneuvojen tarvetta ja tätä kautta pienentämään päästöjä. Tehokkaan käytön varmistamiseen olemme käynnistetty digitaalisen ajopäiväkirjapalvelun käyttöönotto. Palvelulla saamme dataa erilaisista ajosuoritteista ja voimme kohdentaa oikeanlaisia ajonevoja oikeaan käyttötarkoitukseen ja tarpeeseen.

Ensihoidon operatiivisessa käytössä oli vuoden 2025 aikana 28 ajoneuvoa, sisältäen päivittäisessä hälytystoiminnassa olevat ajoneuvot sekä vara- ja erityiskaluston. Kalusto oli huolenpitosopimukseen kuuluvaa sekä hyvinvointialueen omaa kalustoa.

Ensihoidon ajoneuvot ovat Euro 6 -päästöluokituksessa. Ambulansseille ei anneta luokiteltua päästöarvoa. Ensihoitoajoneuvojen polttoainekustannukset olivat yhteensä noin 230 000 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen noin 8 %. Polttoaineen kulutukseen vaikutti edelleen edellisestä vuodesta vähentyneet ensihoitotehtävät.

Sähköautoille on latauspisteitä useissa omistetuissa toimipisteissä ja muutamissa vuokrakohteissa. Latauspisteistä merkittävä osa on tarkoitettu Eloisan omassa käytössä olevien autojen lataukseen. Latauspisteitä on tarkoitus edelleen hallitusti laajentaa erityisesti organisaation käytössä olevien autojen lataamista varten.

1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Harmaan talouden torjunta

Etelä-Savon hyvinvointialueen harmaan talouden torjunta perustuu ennen kaikkea hankintaohjeeseen, jonka aluehallitus hyväksyi 27.8.2024. Sen mukaan hyvinvointialueen kaikki hankintoja koskevat kilpailutukset toteutetaan sähköisellä kilpailutusjärjestelmällä. Sähköisillä prosesseilla turvataan prosessien sujuvuus ja läpinäkyvyys sekä tietojen säilyminen.

Vuoden 2024 aikana toteutettiin sopimusprosessin sisäinen tarkastus, jonka tuloksista raportointiin aluehallitukselle 13.1.2025 ja niiden pohjalta toteutettavista korjaavista toimenpiteistä raportoitiin aluehallitukselle 3.2.2025.

Ilmoittajansuojelu eli whistleblowing

Etelä-Savon hyvinvointialueella otettiin käyttöön 31.3.2022 whisteblowing-direktiivin ja sen pohjalta annetun ilmoittajan suojelulain (1171/2021) mukainen anonyymi ilmoituskanava, jonka kautta hyvinvointialueen työntekijät ja luottamushenkilöt voivat turvallisesti ja anonyymisti ilmoittaa seuraavia lainsäädännön aloja koskevista väärinkäytöksistä ja epäilyttävästä toiminnasta:

1) julkiset hankinnat lukuun ottamatta puolustus- ja turvallisuushankintoja;
2) finanssipalvelut, -tuotteet ja -markkinat;
3) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen;
4) tuoteturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus;
5) liikenneturvallisuus;
6) ympäristönsuojelu;
7) säteily- ja ydinturvallisuus;
8) elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus sekä eläinten terveys ja hyvinvointi;
9) Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 168 artiklan tarkoittama kansanterveys;
10) kuluttajansuoja;
11) yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuus.

Vuoden 2025 ilmoittajan suojelulain (1171/2022) mukaiseen anonyymiin ilmoituskanavaan saapui yksi ilmoitus, joka ei kuulunut lain soveltamisalaan. Tämä ilmoitus välitettiin henkilöstöpalvelujen käsiteltäväksi.

Sidonnaisuusrekisteri

Etelä-Savon hyvinvointialue kerää hyvinvointialuista annetun lain (611/2021) 89 §:n edellyttämällä tavalla tietyiltä luottamushenkilöiltä ja viranhaltijoilta ilmoitukset näiden sidonnaisuuksista. Etelä-Savon hyvinvointialue hallintosäännön 72 §:n mukaan tarkastuslautakunta on hyvinvointialueen sidonnaisuusrekisterin ylläpitäjä. Tarkastuslautakunta huolehti sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla ja saattoi sidonnaisuusilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi 8.12.2025.

Ihmisoikeusasiat

Etelä-Savon hyvinvointialue noudattaa hyvinvointialueita koskevia velvoitteita ihmisoikeusasioissa. Ihmisoikeudet huomioidaan hyvinvointialueen toiminnassa ja päätöksenteossa kokonaisvaltaisesti. Vuoden aikana on seurattu palvelujen saatavuutta, hoitoon pääsyn määräaikojen toteutumista sekä asiakkaiden oikeusturvaa muun muassa potilas- ja sosiaaliasiamiestoiminnan, palautteiden ja muistutusten käsittelyn kautta. Erityistä huomiota on kiinnitetty haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten, ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden palveluihin sekä palvelujen saavutettavuuteen ja esteettömyyteen. Henkilöstön yhdenvertainen kohtelu, työhyvinvointi ja osaamisen vahvistaminen on myös nähty keskeisenä edellytyksenä ihmisoikeuksien toteutumiselle.

1.1.7 Arvio tulevasta kehityksestä, merkittävimmistä epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Hyvinvointialueiden rahoituksen on turvattava perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen. Hyvinvointialueiden saama valtion rahoitus on yleiskatteista ja se määräytyy laskennallisesti. Hyvinvointialueiden, HUS-yhtymän ja Helsingin kaupungin järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja pelastustoimen toiminnan pääasiallinen rahoituslähde on valtion rahoitus. Vuoden 2025 valtion talousarviossa näiden palvelujen yleiskatteellinen rahoitus oli 26,2 miljardia euroa, joka oli 1,8 miljardia enemmän kuin vuoden 2024 budjetoitu valtion rahoitus.

Hyvinvointialueiden vuoden 2024 tilinpäätöksissä alijäämät olivat yhteensä noin 1,1 miljardia euroa, minkä lisäksi hallitusohjelmassa linjattiin useita tiukennuksia ja muita muutoksia hyvinvointialueiden talouden seurantaan ja ohjaukseen sekä esitetään toimenpiteitä kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Vuoden 2025 alustavat tilinpäätösarviot osoittavat hyvinvointialueille yhteensä lähes 0,6 miljardin ylijäämää, joka on noin 300 miljoonaa vähemmän kuin vuoden 2025 syksyllä arvioitiin. Kolmen vuoden kumulatiivinen alijäämä olisi täten yhteensä 1,8 miljardia euroa. Ali-/ylijäämien suuruudet vaihtelevat hyvinvointialueiden välillä merkittävästi. Helsingin arvioidaan tehneen ylijäämää yhteensä noin 166 miljoonaa euroa, ja lisäksi 12 muuta aluetta teki ylijäämää 4 miljoonan ja 132 miljoonan euron välillä. Yhdeksän aluetta teki alijäämää 3 miljoonan ja 72 miljoonan euron välillä. Etelä-Savon 2,7 miljoonan ylijäämä sijoittuu hyvinvointialueiden keskikastiin.

Keskeisiin tulevaisuudennäkymiin liittyvä riski ja hyvinvointialueiden toimintaa ohjaava tekijä tulevina vuosina onkin hyvinvointialueiden tehtävien rahoitukseen ja sen määrittämiseen liittyviin kysymyksiin. Rahoituksen vähäisyys edellyttää paitsi mittavien talouden tasapainotustoimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta, myös aktiivista edunvalvontatyötä.

Hyvinvointialueen kolmen ensimmäisen tilikauden aikana edelleen merkittävin toimintaa ohjaava tekijä on hyvinvointialueiden rahoitusmalli ja sen vähyyden aiheuttamat sopeutustarpeet. Rahoitusvajetta syntyy muun muassa siksi, että hyvinvointialueiden rahoitusmalli ei ota riittävästi huomioon esimerkiksi inflaation kokonaisvaikutusta hyvinvointialueiden kustannuksiin, lakisääteisten tehtävämuutosten kustannuksia eikä sosiaali- ja terveysalan yleistä ansionnousua korkeampia palkankorotuksia. Esimerkiksi hyvinvointialueiden rahoituksen tason tarkistaminen tähän tarkoitukseen erikseen säädetyllä hyvinvointialueindeksillä johtaa selvästi kustannustason kasvua alhaisempaan rahoitustason nousuun, eli indeksi ei kuvaa kattavasti eikä oikealla tavalla hyvinvointialueiden todellista kustannuskehitystä. Vuoden 2026 osalta arvioidaan 17 hyvinvointialueen tekevän ylijäämäisen tuloksen, joten erilaiset sopeutus- ja kehittämistoimenpiteet ovat merkittävästi muuttaneet tilannetta.

Etelä-Savon osalta rahoitusmalliin ja palvelutuotantoon liittyvänä haasteena näyttäytyvät myös alueen omat erityispiirteet. Hyvinvointialueen kokonaispinta-ala on noin 17 000 km2, josta 4 400 km2 on vettä, mikä luo palvelutuotantoon haasteita ja pidentää välimatkoja. Etelä-Savon hyvinvointialue on Suomen ikääntynein ja nuorten ikäluokat ovat pienet, mikä luo omat, varsin merkittävät erityisvaateensa hyvinvointialueen palvelutuotannolle. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on maan korkein, ja koska työikäisten osuus on keskimääräistä pienempi, on myös huoltosuhde korkea. Tilastokeskuksen väestöennuste ennakoi Etelä-Savolle voimakkaasti alenevaa väestökehitystä, millä on suorat vaikutukset paitsi hyvinvointialueen palvelutuotantoon, myös valtion rahoituksen laskentaan. Etelä-Savon asukasluvun ennustetaan vähenevän seuraavan kymmenen vuoden aikana lähes saman verran kuin edellisen kymmenen vuoden aikana eli noin 13 500 henkilöllä, joka on yli kymmenellä prosenttia tämän hetken väestömäärästä. Väestöön suhteutettuna Etelä-Savon kulut ovatkin maan suurimmat noin 7 100 euroa per asukas, maan keskiarvon ollessa noin 5 200 euroa per asukas.

Tilastoitu väkiluku ei kerro koko totuutta alueella sijaitsevan ja hyvinvointialueen palveluita käyttävän väestön kokonaismäärästä, sillä Etelä-Savon väestömäärä kasvaa kausittain hyvinkin paljon tilastoitua väkilukua korkeammaksi. Monipaikkaisesti asuvat ja loma-asunnoillaan aikaa viettävät ja työskentelevät asukkaat eivät näy virallisissa väestötilastoissa. Kesämökkejä on alueella yhteensä noin 46 600, mikä on väkilukuun suhteutettuna eniten Suomessa. Kesäasukkaiden osuus suhteessa pysyviin asukkaisiin on alueella noin 42 prosenttia. Alueen väkiluvun vaihtelu on vuoden aikana suurta, sillä Etelä-Savossa on arvioitu olevan heinäkuun aikana yli 82 000 asukasta enemmän kuin virallisen väestötilaston osoittama asukasmäärä. Monipaikkainen työnteko ja kausiväestö tuovat alueelle elinvoimaa, mutta edellyttävät myös toimivia ja oman väestöpohjan tarvetta laajempia palveluja hyvinvointialueelta. Erityisesti vaikutus näkyy päivystyksen, ensihoidon ja pelastustoimen palveluissa. Tilanne on hyvinvointialueen saaman valtion rahoituksen näkökulmasta ongelmallinen, sillä kausiasukkaisiin liittyvä palvelutarve ei tule rahoitusmallissa huomioiduksi.

Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne jatkui haastavana vuoden 2025 aikana, vaikkakin tilinpäätös osoittaa 2,7 miljoonaa ylijäämää. Vuoden 2024 alijäämä oli 42,2 miljoonaa euroa. Kustannusten kasvu vuosien 2024 ja 2025 välillä oli 1,1 %. Tämä on hyvin maltillinen kasvu, vaikka henkilöstökulujen kasvu oli vuonna 2025 Etelä-Savon hyvinvointialueella 5,4 prosenttia henkilöstökulujen ollessa noin puolet toimintamenoista. Tämä osoittaa, että kustannusten nousua on pystytty hillitsemään sopeutustoimilla, palvelujen oston hallinnalla ja toiminnan järjestelyillä.

Hyvinvointialueen tulevaisuudennäkymät jatkuvat kuitenkin edelleen vaikeina. Syynä tähän on hyvinvointialueen rahoituksen liittyvät ongelmat ja ensimmäisinä toimintavuosina kertyneet alijäämät, joita on vuoden 2025 lopussa 73,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 tilinpäätös osoittaa noin 2,7 miljoonan euron ylijäämää. Alkuperäinen talousarvio laadittiin nollatulokseen, joten siihen suhteutettuna tilikauden tulosta voidaan pitää hyvänä. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna parannusta tuli kaikissa tulojen tiliryhmissä, mutta alkuperäisen talousarvion toimintatulot oli arvioitu merkittävästi liian alhaisiksi. Tulot kuitenkin ylittivät myös muutetun talousarvion kaikissa tiliryhmissä yhteensä noin 7 miljoonalla eurolla. Menojen osalta alkuperäistä talousarviota muutettiin noin 21,7 miljoonaa euroa ja lopullinen tulos oli noin 6,5 miljoonaa euroa parempi. Toimintakate on -739,8 miljoonaa euroa. Valtion rahoitus toteutui 757,6 miljoonan suuruisena. Tulevaisuudessa epävarmuutta liittyy myös myyntituottoihin, koska oletettavasti kaikkien hyvinvointialueiden intresseissä on pienentää ostoja muilta hyvinvointialueilta. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia erikoissairaanhoidon myyntituottoihin jatkossa. Vaalijalan myyntituottojen arvioidaan tulevaisuudessa laskevan, koska muut hyvinvointialueet, kuten esimerkiksi Pohjois-Savon hyvinvointialue, ovat ilmaisseet suunnitelmansa Vaalijalan ostopalvelujen vähentämiseksi. Myyntituottojen väheneminen tulisi aiheuttamaan lisähaasteita, koska myös valtion rahoitukseen esitetyt leikkaukset lisäävät painetta lisäsopeutuksille.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on 73,9 miljoonaa euroa eli noin 580 euroa jokaista maakunnan asukasta kohden, joka on hyvinvointialueiden raportoimien ennakkotietojen perusteella keskitasoa muihin verrattuna.

Etelä-Savon hyvinvointialueen vuoden 2025 valtion rahoituksen määrä oli 757,6 miljoonaa euroa, eli noin 6,8 % enemmän kuin vuoden 2024 toteutunut rahoitus. Vuoden 2026 valtion rahoitus tulee olemaan noin 783,4 miljoonaa euroa, jolloin rahoituksen muutos on 3,4 %. Rahoituksen nousun ja kulujen hallinnalla on mahdollista saavuttaa 7 miljoonan ylijäämäinen tulos vuonna 2026. Myös toimintatuottojen muodostukseen tulee edelleen kiinnittää erityistä huomioita.

Etelä-Savon laskennallisen rahoituksen määrä 750,1 miljoonaa euroa sisältää hyvinvointialueiden vuo-

den 2024 alijäämiin perustuvan rahoituksen jälkikäteistarkastuksen, jonka Etelä-Savon laskennallinen osuus on noin 35,1 miljoonaa euroa. Siirtymätasaus kasvattaa Etelä-Savon rahoitusta noin 33,3 miljoonalla eurolla vuonna 2026. Valtionvarainministeriön painelaskelmassa joulukuussa 2025 Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitus kasvaa lievästi vuoteen 2028 asti.

Etelä-Savon tulos kääntyi positiiviseksi vuoden 2025 aikana, jolloin tavoitteena oli vähintäänkin nollatulos. Vuodelle 2026 arvioidaan noin 7 miljoonan ylijäämää ja vuosille 2027 sekä 2028 noin 20 miljoonan ylijäämää. Tämä osoittaa esimerkiksi rahoittajan suuntaan, että Etelä-Savon hyvinvointialueen talous on kääntymässä tulevaisuudessa ylijäämäiseksi, mutta alijäämien kattaminen esimerkiksi vuosikymmen loppuun mennessä vaatii erittäin merkittäviä sopeutustoimia, mikäli valtion rahoitukseen ei saada korjausta ylöspäin. Alla on esitetty kumulatiivisen alijäämän kehitys talousarvio- ja suunnitelmavuosien osalta.

tuhansina euroina	TP2023	TP2024	TP2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tilikauden yli-/alijäämä	-42 947	-42 244	2 704	7 101	21 814	19 884
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-34 398	-76 642	-73 938	-66 837	-45 023	-25 139

Valtion rahoituksen lisäksi toinen iso kokonaisuus ovat investoinnit ja niihin liittyvät lainanottovaltuudet. Etelä-Savon hyvinvointialue on toteuttanut vuosien 2023–2025 investointeja pääasiassa vuoden 2023 lainanottovaltuudella aluevaltuuston18.9.2023 § 70 päättämän investointisuunnitelman mukaisesti. Uusien investointitarpeiden vuoksi vuodelle 2025 haettiin aluehallituksen 24.6.2024 § 155 päätöksen mukaisesti muutosta vuoden 2025 lainanottovaltuuteen, koska valtuutta ei tälle vuodelle ollut. Vuodelle 2025 lainanottovaltuutta myönnettiin hakemuksen perusteella 15,8 miljoonaa euroa. Valtioneuvoston 8.5.2025 julkaisemien lainanottovaltuustietojen perusteella Etelä-Savon hyvinvointialueelle ei myönnetty alun perin lainanottovaltuutta myöskään vuodelle 2026, joten aluehallitus päätti 19.5.2025 hakea muutosta lainanottovaltuuteen. Syksyn 2025 aikana valtuudesta neuvoteltiin, ja lainanottovaltuutta myönnettiin yhteensä 72,8 miljoonaa, mutta lainaottovaltuuteen liittyi ehtoja. Etelä-Savon hyvinvointialueen tuli laatia ja toimittaa valtiovarainministeriölle 30.01.2026 mennessä hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisen toimielimen hyväksymä suunnitelma tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteistä, jotka varmistavat alueen lainanhoitokyvyn pitkälläkin aikavälillä ja turvaavat lakisääteiset palvelut. Suunnitelman tuli käydä läpi hyvinvointialueen aluehallituksessa ja aluevaltuustossa. Suunnitelman tuli sisältää vuosittaiset tuottavuutta parantavat toimenpiteet ja rahamääräiset lainanhoitokykyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista on mahdollista seurata. Hyvinvointialue toimitti pyydetyt tiedot määräaikaan mennessä. Valtiovarainministeriön 23.1.2026 kirjeessä pyydettiin täydentämään suunnitelmaa tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteiksi sekä tietoa niiden valmistelusta ja varmistamaan niiden päätöksenteko. Hyvinvointialue toimitti tiedot 25.2.2026. Valtiovarainministeriön 5.3.2026 kirjeessä todettiin Etelä-Savon hyvinvointialueen täyttävän ehdot ja on täten oikeutettu nostamaan pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi tai tekemään pitkäaikaisia sitoumuksia. Edellytyksenä kuitenkin oli, että hyvinvointialue jatkaa talouden määrätietoista sopeuttamista ja varautua mahdollisten lisäsopeutusten toteuttamiseen tarpeen vaatiessa. Lisäksi talouden sopeuttamisohjelman käsittelystä ja tuottavuusohjelman toteutumisesta tulee raportoida valtiovarainministeriölle 30.6.2026 mennessä.

Vuoden 2025 Investointisuunnitelmaa päivitettiin aluevaltuustossa ensimmäisen kerran 11.3.2025 § 14. Hyvinvointialue toimitti päivitetyn tasapainotusohjelman valtionvarainministeriölle aikataulun mukaisesti 15.1.2025 mennessä. Hyvinvointialue sai valtiovarainministeriöltä sopeutusohjelman täydennyspyynnön 30.1.2025, jossa valtiovarainministeriö edellyttää hyvinvointialuetta täydentämään talouden tasapainotusohjelmaa täsmentämällä vuosien 2027–2028 sopeutustoimia sisällöllisesti sekä arvioimaan tulevien vuosien kustannuskehityksen riskejä. Viranhaltijatyönä laadittavat lisäselvitykset tuli toimittaa valtiovarainministeriöön 17.3.2025 mennessä. Vuoden 2025 uuden lainanottovaltuuden lopputulos selvisi 19.3.2025, kun valtiovarainministeriö hyväksyi lisälainanottovaltuuden ehtona olleet sopeutustoimien täydennykset. Tämän prosessin ollessa kesken alkuvuodesta, ei vuoden 2025 uusia investointeja päästy tekemään heti vuoden alusta, vaan hyväksytyn lainanottovaltuuden mukainen investointisuunnitelma hyväksyttiin aluevaltuustossa 26.5.2025 §27.

Hallitusohjelmassa linjattu rahoituksen tarve- ja olosuhdetekijöitä koskeva valmistelu jatkui vielä vuoden 2025 aikana. Rahoitusmallin kehittämisen kolmannen vaiheen hallituksen esitys on tarkoitus antaa alkuvuodesta 2026 ja muutokset tulisivat voimaan 1.1.2027.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön 8.5 §:n 8 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja hallintosäännön 78 §:n mukaan aluehallitus vastaa puolestaan kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Aluevaltuusto on hyväksynyt 27.9.2022 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja aluehallitus 12.10.2022 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet (päivitetty 9.2.2024 ja 15.12.2025), joiden tarkoituksena on seikkaperäisesti kuvata ja ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä koko organisaatiossa. Näiden pohjalta on valmisteltu Eloisan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintamalli, joka hyväksyttiin johtoryhmässä 9.2.2023. Johtoryhmässä hyväksyttiin 15.10.2024 päivitetty toimintamalli, jossa luovuttiin toimialakohtaisesta riskiluokittelusta ja määriteltiin yhteiset organisaation toiminnan läpileikkaavat riskit, joihin toimialat tekevät ovat riskien poistamista/vähentämistä koskevat toimenpidekirjauksensa. Tämä toimintamalli otettiin käyttöön tammikuussa 2025.

Toimintamallin mukaisesti Eloisan toiminnan ja talouden riskit sekä mahdollisuudet kirjattiin keskitetysti sähköiseen Granite-riskienhallintajärjestelmään, josta myös talousarvioon kirjattavat riskit poimittiin sen valmistelun yhteydessä. Riskeistä raportoidaan johtoryhmälle neljännesvuosittainen ja aluehallitukselle kaksi kertaa vuodessa. Raporttien perusteella erilaiset tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät riskit ovat jonkin verran lisääntyneet, mutta niin hallitsemiseksi tehdään jatkuvasti erilaisia teknisiä sekä toiminnallisia riskejä vähentäviä ja poistavia toimenpiteitä. Myös henkilöstön hyvinvointi- ja jaksaminen on nähty kasvavana operatiivisena riskinä, jonka hallitsemiseksi meneillään useampia työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä.

Toimialajohtajat ja hyvinvointialueen tytäryhteisö Mikkelin Sairaalaparkki Oy antoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnanvuotta 2025 koskevan selonteon aluehallitukselle 19.1.2026. Toimialajohtajat arvioivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittäväksi, mutta tytäryhteisön selonteon perusteella tarvitaan sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan kehittämistoimenpiteitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinaatiotehtäviin on Eloisalla osoitettu 0,3 htv:n resurssi. Vuoden 2025 kilpailutettiin lisäksi uusi riskienhallintajärjestelmä. Kilpailutuksen voitti Qreform Oy:n Laatuportti-järjestelmä, joka on otettu hyvinvointialueella käyttöön helmikuussa 2026.

Etelä-Savon hyvinvointialue on hankkinut 1.8.2023 alkaen sisäisen tarkastuksen palvelut Talvea julkishallinnon palvelut Oy:ltä. Tarkastusvuonna 2025 palvelua hankittiin 40 henkilötyöpäivää ja tarkastuskohteina olivat lastensuojelu, ostolääkäripalvelut sekä tietoturva ja tietosuoja. Tarkastuksissa kehittämiskohteiksi nousivat mm. toiminta- ja palveluprosessien tarkempi kuvaaminen sekä riskienarvioinnin ja siihen liittyvien kontrollispisteiden kehittäminen. Tarkastuksessa havaittujen poikkeamien korjaamiseksi on tehty toimenpidesuunnitelmat, joka on raportoitu aluehallitukselle 9.2.2026.

Muutoksenhaut

- Oikaisuvaatimukset vuonna 2025
  - Viranhaltijapäätöksistä 166 kpl
  - Toimielinpäätöksistä 2 kpl

- Valitukset vuonna 2025
  - Aluevalituksia 3 kpl

Oikeudelliset asiat

- Vireillä olevat oikeusprosessit 2025
  - Hallinto-oikeus 38 kpl
  - Korkein hallinto-oikeus 1 kpl
  - Käräjäoikeus 1 kpl

- Oikeusasteiden päätökset 2025
  - Hallinto-oikeus 79 kpl
  - Korkein hallinto-oikeus 21 kpl
  - Käräjäoikeus 1 kpl

- Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut 6 kpl

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostuminen kuvataan tuloslaskelmassa. Tuloslaskelmassa esitetään toimintatulojen ja -menojen toteutuminen sekä yleiskatteisen valtion rahoituksen osuus, joka muodostaa merkittävimmän osan hyvinvointialueen rahoituksesta. Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Tämän lisäksi arvioinnissa käytetään tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Tulojen muodostuminen

Hyvinvointialueen tulot muodostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista, muista toimintatuotoista sekä valtion rahoituksesta. Myyntituottoja kertyi 7,0 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024, yhteensä 76,7 miljoonaa euroa, joista suurin yksittäinen erä koostuu erikoissairaanhoidon sekä Vaalijalan palvelujen myynnistä muille hyvinvointialueille, yhteensä 57,7 miljoonaa euroa. Tämä on noin 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Myyntituottoja kertyi odotettua enemmän ja ne ylittivät muutetun talousarvion 6 miljoonalla eurolla. Edellisen vuoden tulvatuhojen korjauksiin saatiin vakuutusyhtiöltä korvauksia 2,3 miljoonaa euroa. Myyntituottoihin vaikutti myös KEHA-korvausten tiliöintimuutos avustuksista myyntituottoihin. Korvauksia kertyi vuonna 2025 noin 5 miljoonaa euroa, joka on noin 0,6 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Maksutuotot ovat asiakkailta perittäviä asiakasmaksuja, joita kertyi 62,4 miljoonaa euroa, joka on noin 5,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Eniten asiakasmaksutuloja kertyi sosiaalitoimen asiakasmaksuista (28,3 miljoonaa euroa), joita peritään mm. ikääntyneiden asumispalveluista. Muutettu talousarvio ylittyi noin 0,8 miljoonalla eurolla ja vuoden 2024 tulot noin 2 miljoonalla eurolla. Maksutuottoja kertyi lisäksi mm. vastaanottojen käyntimaksuista, kotihoidon asiakasmaksuista sekä vuodeosastojen hoitopäivämaksuista. Maksutuottoja kertyi hieman odotettua enemmän, 100 000 euroa yli muutetun talousarvion.

Tukia ja avustuksia kertyi yhteensä noin 15,9 miljoonaa euroa. Summa sisältää hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen valtionavustusta noin 4,2 miljoonaa euroa. Avustuksia on myönnetty myös useille hankkeille. Sairaankuljetuksen Kela-korvauksia kertyi 3,1 miljoonaa euroa sekä työterveyshuollon korvauksia 1,8 miljoonaa euroa. Tuet ja avustukset toteutuivat muuten talousarvion mukaisesti. Edellisen vuoteen verrattuna tuet ja avustukset pienenivät noin 7,8 miljoonaa euroa. KEHA-korvaukset kirjautuivat vuonna 2024 tukien ja avustusten tiliryhmään, mutta vuonna 2025 myyntituottoihin.

Muut toimintatuotot, 12,7 miljoonaa euroa, sisältävät asuntojen sekä muiden rakennusten ja tilojen vuokria yhteensä 8,6 miljoonaa euroa. Tilavuokratuloja kertyy mm. asumispalveluista. Muutettu talousarvio ylittyi miljoonalla eurolla ja edellisen vuoden vastaava luku 0,6 miljoonalla.

Merkittävin hyvinvointialueen rahoituksen lähde on valtion rahoitus. Alkuperäisessä talousarviossa sen suuruudeksi arvioitiin 757,1 miljoonaa euroa, mutta rahoituslaskelmia päivitettiin talousarvion hyväksymisen jälkeen. Lopulliseksi valtion rahoituksen määräksi muodostui 757,6 miljoonaa euroa, joka oli noin 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Kokonaisuudessaan hyvinvointialueen toimintatulot sekä valtion rahoitus olivat yhteensä 925,3 miljoonaa euroa.

Menojen muodostuminen

Hyvinvointialueen toimintamenot muodostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostoista, aine-, tarvike- ja tavarahankinnoista, avustuksista sekä muista toimintakuluista. Toimintamenot olivat vuonna 2025 yhteensä 907,5 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna toimintamenot olivat 897,9 miljoonaa euroa, joten kasvua 1,1 prosenttia. Muutettu talousarvio alittui menojen osalta 6,5 miljoonalla eurolla, joka on säästö- ja sopeutustoimien ansiota.

Henkilöstökulut muodostavat noin 50 prosenttia eli 459,3 miljoonaa toimintamenoista. Henkilöstömenot ovat näin ollen hyvinvointialueen suurin yksittäinen kulutiliryhmä. Henkilöstökuluihin sisältyvät kaikkien henkilöstöryhmien palkat, lomarahat, asiantuntijapalkkiot, erilliskorvaukset sekä kaikkiin edellä mainittuihin liittyvät eläke- ja henkilösivukulut. Henkilöstökuluja pienentäviä eriä ovat sairausvakuutus- ja tapaturmakorvaukset sekä perhevapaakorvaukset. Edellisvuoden henkilöstökulut olivat 435,6 miljoonaa euroa, joten kasvua 23,7 miljoonaa euroa ja prosenteissa 5,4.

Palvelujen ostot on henkilöstökulujen ohella toinen merkittävä tiliryhmä, josta kertyi kustannuksia yhteensä 334 miljoonaa euroa. Erilaisia asumisostopalveluita hankittiin 107,6 miljoonalla eurolla, joka on 32 prosenttia palveluostojen kokonaismäärästä. Edelliseen vuoteen verrattuna asumisostopalveluiden kasvu oli noin 1,3 miljoonaa, ja erikoissairaanhoidon ostot pysyivät lähes samassa. Seuraavaksi suurimmat menoerät palvelujen ostoissa olivat erikoissairaanhoidon vuodeosastopalvelut (noin 30 miljoonaa euroa). Erilaisten lääkäripalvelujen ostoja pystyttiin vähentämään noin 7,6 miljoonalla eurolla ollen 18,5 miljoonaa euroa. ICT-palveluita sekä erikoissairaanhoidon avopalveluita ostettiin kumpiakin noin 17 miljoonalla eurolla.

Aine-, tarvike- ja tavaraostoihin käytettiin yhteensä 59 miljoonaa euroa ja edellisenä vuonna 60 miljoonaa euroa. Suurin menoerä oli hoitotarvikkeet, joihin käytettiin 18,1 miljoonaa euroa ja lääkkeisiin käytettiin 13,5 miljoonaa euroa. Erilaisia elintarvikkeita hankittiin 3,7 miljoonalla eurolla ja lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä ja ilmaisjakelutuotteita yhteensä noin 8,5 miljoonalla eurolla.

Erilaisia avustuksia maksettiin yhteensä 18,6 miljoonaa, josta 9,5 miljoonaa omaishoidon tukea, noin 1,1 miljoonaa edellisvuotta vähemmän. Henkilökohtaisten avustajien kulut olivat avustuksista noin 5,9 miljoonaa ja järjestöavustuksia maksettiin noin 875 000 euroa. Kokonaisuutena avustuksiin käytettiin 1,6 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Muutettu talousarvio alittui 0,7 miljoonalla eurolla.

Muihin toimintakuluihin kului noin 36,5 miljoonaa euroa, joista suurin yksittäinen menoerä ovat vuokrat, noin 25,7 miljoonaa euroa. Kiinteistöveroista saatiin palautusta, jonka nettovaikutus oli 0,7 miljoonaa euroa. Lisäksi erilaisiin koneiden ja laitteiden vuokriin ja leasingmaksuihin käytettiin 7,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 muut toimintakulut olivat 37,0 miljoonaa euroa. Muutettu talousarvio alittui 0,7 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettomäärä oli -1,3 miljoonaa euroa. Korko- ja rahoitustuottoja kertyi yhteensä 1,1 miljoonaa, joista suurin osa muodostuu maksuliikennetileillä oleville varoille maksetuista koroista. Korkotaso oli matalampi edelliseen vuoteen verrattuna. Korko- ja rahoituskulut olivat yhteensä noin 2,4 miljoonaa euroa, joista pääosa koostui lainojen korkokuluista.

Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin noin 14,1 miljoonalla eurolla. Määrältään suurimmat suunnitelman mukaiset poistot, 9,5 miljoonaa euroa, kohdistuivat rakennuksiin. Poistomäärä laski edellisestä vuodesta, koska poistoja poistuu enemmän kuin vuoden aikana tehtiin uusia investointeja ja niistä aiheutuvia uusia poistoja. Edelliseen vuoteen verrattuna poistot laskivat noin 0,6 miljoonaa euroa. Lisäksi investointivarauksiin liittyvää poistoeroa on siirtynyt Eloisan taseeseen Vaalijala-kuntayhtymästä, ja sen vaikutus tulokseen on noin 340 000 euroa.

Tilikauden alijäämä

Hyvinvointialueen tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,7 miljoonaa euroa.

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakate on toimintatulojen ja toimintamenojen erotus, joka osoittaa valtoin rahoituksella katettavien menojen määrän. Hyvinvointialueen toimintakate oli 739,8 miljoonaa euroa.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoitukseen riittävyyttä ja vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka on käytettävissä investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikatteen tulisi kattaa käyttöomaisuuden poistot, ja vuosikate oli 16,5 miljoonaa, joten se riitti kattamaan hyvinvointialueen poistot. Tulevaisuudessa mahdollisesti kasvavien poistojen määrä vaatii vuosikatteen parantumista.

Tulos

Tilikauden tulos osoittaa yrityksen ali- tai ylijäämän tilikauden aikana sekä tulojen ja menojen erotuksen. Tilikauden tulos oli 2,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulos oli alkuperäistä talousarviota 2,3 miljoonaa parempi, ja muutettuun talousarvioon nähden noin 17,4 miljoonaa euroa parempi. Muutettua talousarviota parempaan tulokseen vaikuttivat huomattavasti parempi tulokertymä, sopeutusten ja säästöjen ansiosta pienemmät toimintakulut, nettorahoituskulujen parempi toteuma sekä pienempi poistokertymä sekä poistoeron vähennys.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
Toimintatuotot	167 693	162 609
Toimintakulut	-907 471	-897 913
Toimintakate	**-739 778**	**-735 304**
Valtion rahoitus	757 573	709 564
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	679	1 117
Muut rahoitustuotot	427	238
Korkokulut	-2 364	-3 518
Muut rahoituskulut	-33	-17
Vuosikate	**16 504**	**-27 920**
Poistot ja arvonalentumiset	-14 139	-14 770
Tilikauden tulos	**2365**	**-42 690**
Tilinpäätössiirrot	339	446
Tilikauden yli-/alijäämä	**2 704**	**-42 244**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,48	18,11
Vuosikate/Poistot, %	116,73	-189,03
Vuosikate, euroa/asukas	127,57	-215,78
Asukasmäärä	129 376	129 391

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/asukas
= Vuosikate/asukasmäärä

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilikauden toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen pohjalta. Rahoituslaskelma sisältää tulorahoituksen ja investointien nettomäärät sekä rahoitustoiminnan nettomäärät anto- ja ottolainauksesta sekä omasta pääomasta ja maksuvalmiuden muutoksesta. Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelman vuosikatteen pohjalta sitä, paljonko tilikauden toiminta on tuottanut rahavaroja investointeihin ja lainojen lyhennyksiin käytettäviksi.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahoituslaskelman välitulos toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Pitkäaikaista lainaa hyvinvointialue voi nostaa vain, jos valtioneuvosto on hyväksynyt sen hyvinvointialuelain 15 §:n mukaisesti.

Välituloksen toiminnan ja investointien rahavirran avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteumista pitemmällä aikavälillä, eli tilinpäätösvuosi ja neljä edellistä vuotta. Näin ollen yksi rahoituslaskelman yhteydessä esitettävistä tunnusluvuista on **toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viiden vuoden ajalta.** Koska tilikausi oli hyvinvointialueen kolmas, sisältää tunnusluku vain kolmen vuoden toteumatiedon. Tilikauden 2025 toiminnan ja rahoituksen rahavirta on 7,6 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vastaava luku oli -40,8 miljoonaa euroa. Mikäli kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna positiivinen, täyttyy omarahoitusvaatimus. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitusprosentti -tunnusluku kertoo tulorahoituksella rahoitetun osuuden investointien omahankintamenosta. Hyvinvointialueella tämä tunnusluku on 197,37, joten investoinnit on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Edellisenä vuonna tunnusluku oli -221,69, joka on heikko.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan hyvinvointialueen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Lainanhoitokyvystä saa luotettavan kuvan tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Hyvinvointialueen lainanhoitokyky on vähintäänkin kohtalainen, koska tunnusluvun arvo on 0,96. Edellisen vuoden vastaava luki oli -1,07.

Maksuvalmiutta kuvataan hyvinvointialueilla **kassan riittävyytenä päivissä.** Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa hyvinvointialueen tilinpäätöshetken rahavarojen määrällä. Tunnusluvun arvo tilinpäätöksessä on 1,26 ja vuoden 2024 tilinpäätöksessä tunnusluku 4,37. Täten kassan riittävyys on heikentynyt.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	16 504	-27 920
Tulorahoituksen korjauserät	-548	-716
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 692	-13 832
Rahoitusosuudet investointeihin	1 330	1 238
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	0	395
Toiminnan ja investointien rahavirta	**7 594**	**-40 835**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-10	-16
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 888	-10 799
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000	38 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 446	1 276
Rahoituksen rahavirta	-15 452	28 461
Rahavarojen muutos	**-7 858**	**-12 374**
Rahavarat 31.12.	3 221	11 079
Rahavarat 1.1.	11 079	23 453
Rahavarojen muutos	-7 858	-12 374

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-60 956	-68 550
Investointien tulorahoitus, %	197,37	-221,69
Laskennallinen lainanhoitokate	0,96	-1,07
Kassan riittävyys, pv	1,26	4,37
Asukasmäärä	129 376	129 391

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä
Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä

Investointien tulorahoitus %
= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv * Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudelta

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Taseen sisältö

Hyvinvointialueen rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase sisältää hyvinvointialueen omaisuus- ja pääomaerät, ja taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat hyvinvointialueen omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Hyvinvointialueen taseen loppusumma on 278,9 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna se oli 299,5 miljoonaa euroa. Taseen loppusummaan vaikuttava muutos, noin 7 miljoonaa, johtuu lyhytaikaisten saamisten vähenemisestä. Tämän lisäksi rahat ja pankkisaamiset ovat pienentyneet 7,9 miljoonalla eurolla.

Taseen erät

Taseessa vastaavaa-puolella suurin erä on pysyviin vastaaviin kuuluva aineelliset hyödykkeet, joista merkittävimpänä rakennukset. Aineellisten hyödykkeiden osuus taseesta on 80 prosenttia, edellisenä vuonna niiden osuus oli 77 prosenttia. Seuraavaksi suurimmat erät ovat pysyvissä vastaavissa ovat koneet ja kalusto sekä sijoitukset, joita on noin 10 miljoonan arvosta taseessa. Vaihtuvia vastaavia on taseessa 42 miljoonaa, joista 83 % on lyhytaikaisia saamisia.

Vastattavaa-puolella peruspääoma on 46,3 miljoonaa, mutta huomioiden muut oman pääoman erät sekä tilikauden ylijäämä noin 2,7 miljoonaa euroa, on oma pääoma yhteensä -26,2 miljoonaa euroa eli negatiivinen. Edellisenä vuonna oman pääoman määrä oli -28,9 miljoonaa euroa. Vierasta pääomaa taseessa on 291,9 miljoonaa, josta 45,3 prosenttia on pitkäaikaista lainaa ja 54,7 prosenttia lyhytaikaisia velkoja.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa hyvinvointialueen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuusastetta voidaan pitää hyvänä sen ollessa yli 50. Etelä-Savon hyvinvointialueen omavaraisuusaste on hieman parantunut edellisestä vuodesta, jolloin luku oli -7,8 % ja nyt -7,5 % eli heikko.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon hyvinvointialueen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista ja valtion rahoituksesta. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku hyvinvointialueiden välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet hyvinvointialueella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Hyvinvointialueen suhteellinen velkaantuneisuus on parantunut edellisestä vuodesta ollen 31,6 prosenttia, kun vuosi sitten luku oli 36 %. Tunnuslukua voidaan pitää hyvänä.

Kertynyt alijäämä on vuoden 2025 tilinpäätöksessä noin 73,9 miljoonaa euroa. Kertynyt alijäämä osoittaa, kuinka paljon alijäämää hyvinvointialueen on kyettävä tulevina vuosina kattamaan. **Kertynyt alijäämä per asukas** oli 571,5 euroa, joka lasketaan jakamalla kertynyt alijäämä hyvinvointialueen asukasmäärällä.

Lainakanta 31.12. tarkoittaa hyvinvointialueen korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin seuraavat vieraan pääoman erät: joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat julkisyhteisöiltä ja lainat muilta luotonantajilta. Lainakanta vuoden 2025 lopussa oli 173 miljoonaa euroa eli 1 338 euroa/asukas. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 192 miljoonaa euroa ja 1 484 euroa/asukas.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Lainat ja vuokravastuut vuoden lopussa olivat 262,5 miljoonaa euroa ja 2 029 euroa/asukas. Edellisessä tilinpäätöksessä vastaavat luvut olivat 286,7 miljoonaa euroa eli 2 215 euroa/asukas.

Lainasaamiset 31.12. tarkoittaa pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja hyvinvointialueen omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Lainasaamisia oli 6,2 miljoonaa euroa eli saman verran kuin edellisenä vuonna.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
PYSYVÄT VASTAAVAT	236 511	242 278
Aineettomat hyödykkeet	2 385	437
Aineettomat oikeudet	437	437
Aineelliset hyödykkeet	223 903	231 800
Maa- ja vesialueet	600	600
Rakennukset	206 963	210 660
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 049	4 904
Koneet ja kalusto	10 428	10 301
Arvo- ja taide-esineet	70	70
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	1 793	5 265
Sijoitukset	10 223	10 041
Osakkeet ja osuudet	3 472	3 301
Muut lainasaamiset	6 228	6 228
Muut saamiset	523	512
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 371	57 231
Vaihto-omaisuus	4 101	3 960
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	35 049	42 192
Myyntisaamiset	21 663	24 720
Lainasaamiset	1	6
Muut saamiset	5 031	5 551
Siirtosaamiset	8 354	11 915
Rahat ja pankkisaamiset	3 221	11 079
VASTAAVAA YHTEENSÄ	278 882	299 509

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
OMA PÄÄOMA	-26 240	-28 944
Peruspääoma	46 285	46 285
Muut omat rahastot	1 413	1 413
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-76 642	-34 398
Tilikauden yli-/alijäämä	2 704	-42 244
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 300	5 639
Poistoero	5 300	5 639
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	6 919	7 467
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	975	977
	291 928	314 370
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	132 292	143 187
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	132 292	143 120
Liittymismaksut ja muut velat	0	67
Lyhytaikainen	159 636	171 183
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	40 827	48 822
Ostovelat	37 931	40 542
Liittymismaksut ja muut velat	9 593	8 460
Siirtovelat	71 285	73 359
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	299 509	299 509

TASEEN TUNNUSLUVUT		
	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	-7,51	-7,78
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	31,55	36,04
Kertynyt yli-/alijäämä, (1000 €)	-73 938	-76 642
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-571,50	-592,33
Lainakanta 31.12. (1000 €)	173 119	192 009
Lainakanta 31.12./asukas	1 338	1 484
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	262 474	286 646
Lainat ja vuokravastuut 31.12./asukas	2 029	2 215
Lainasaamiset, (1000 €)	6 228	6 228
Asukasmäärä	129 376	129 391

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/
(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä))/
Hyvinvointialueen asukasmäärä

Lainakanta 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
+ Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta

Lainat euroa/asukas

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
+ Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta
luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjasaamiset ja muut lainasaamiset

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut. Lyhytaikaisten lainojen ja oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä, joko tulona tai menona.

KOKONAISTULOT JA -MENOT	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	167 693	162 609
Valtionrahoitus	757 573	709 564
Korkotuotot	679	1 117
Muut rahoitustuotot	427	238
Satunnaiset tuotot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
Poistoero ja vapaaehtoisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	1 380
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 330	1 238
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	394
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	38 000
Oman pääoman lisäykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä	927 702	914 540
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	907 471	897 913
Korkokulut	2 364	3 518
Muut rahoituskulut	33	17
Satunnaiset kulut	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos	548	822
Poistoero ja vapaaehtoisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit		
Investointimenot	9 692	13 832
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	10	15
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 888	12 073
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	8 000	
Oman pääoman vähennykset		
Kokonaismenot yhteensä	939 006	928 190

Täsmäytys: Kokonaistulot - Kokonaismenot = (927702-939006) = (-11304)
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = (-7858-3446) = (-11304)

1.6 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

	Omistusosuus	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
		Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt			
Mikkelin Sairaalaparkki Oy	100 %	x	
Hyvinvointiyhtymät			
Islab hyvinvointiyhtymä	15,75 %	x	
Hyvinvointialueiden ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevat yhteisöt			
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	4,16 %		x
Osakkuusyhteisöt			
Pieksämäen Tukipalvelut Oy	39,90 %	x	
Järvi-Suomen Terveys Oy	25,00 %	x	
Asunto Oy Kotilahdentie 1	22,27 %		x
Kiinteistö Oy Säästömikko	20,70 %		x
Yhteensä		4	3

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonta

Hyvinvointialuelain 22 §:n ja Etelä-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 8 §:n 5 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista sekä konserniohjeesta. Etelä-Savon hyvinvointialuekonserni muodostuu hyvinvointialueesta ja sen tytäryhteisöistä. Tytäryhteisöksi määritellään kirjanpitolain mukaan yhteisö, jossa hyvinvointialueella on määräysvalta osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja on oikeus nimittää enemmistö yhteisön toimielimessä tai hyvinvointialue käyttää muuten tosiasiallisesti määräysvaltaa kohdeyhteisössä.

Omistajaohjauksessa noudatetaan konserniohjetta, jonka aluevaltuusto on hyväksynyt 19.12.2022 § 114. Samassa yhteydessä aluevaltuusto on hyväksynyt omistajaohjauksen periaatteet, jotka ovat seuraavat:

1. Etelä-Savon hyvinvointialue voi omistaa yhtiöitä, joita se tarvitsee suoraan tai välillisesti palvelujen järjestämiseen. Omistaminen voi kohdistua palvelutuotantoon tai niihin liittyviin tukipalveluihin. Omistaessaan yhteisöjä muiden omistajien kanssa hyvinvointialue käy vuoropuhelua säännöllisesti.
2. Omistamista kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti huomioiden hyvinvointialueen strategia ja konsernin kokonaisetu. Hyvinvointialue tarkastelee omistuksiaan vaikuttavuuden, tuloksellisuuden, riskienhallinnan ja toiminnan kehittämisen näkökulmista.
3. Etelä-Savon hyvinvointialueen omistajuus perustuu omistajasuunnitelmiin. Omistajasuunnitelmissa määritellään yhtiöiden päätoimialatasolla oman toiminnan ja markkinoilla toimimisen suhdetta, tarkoituksenmukaisinta palvelujen järjestämistapaa, konsernin kokonaisetua sekä toimialan palvelujen järjestämisvastuuta alihankintamahdollisuuksineen.
4. In house -omistaminen on yksi keino organisoida toimintaa. Hyvinvointialueella seurataan markkinoita ja reagoidaan markkinoilla tapahtuviin muutoksiin.
5. Hyvinvointialue asettaa tytäryhtiöille ja soveltuvilta osin osakkuusyhteisöille tavoitteita palvelutuotannon toteuttamiseksi. Tavoiteasetanta tehdään yhdessä palvelutuotannon kanssa.

Hyvinvointialuekonsernissa ainoa tytäryhtiö on sataprosenttisesti omistettu Mikkelin Sairaalaparkki Oy. Omistajaohjausta ja konsernivalvontaa on toteutettu konserniyhtiön toimialan (asiakas- ja henkilökuntapysäköinti) edellyttämällä tavalla. Ottaen huomioon, että konserniin kuuluu vain yksi yhtiö, joka on luonteeltaan asiakas- ja henkilökuntapysäköintiä harjoittava osakeyhtiö, on toiminnan ja talouden raportointi, sekä sen tehokkuus ja vaikuttavuus hoidettu tarkoituksenmukaisesti ja riittävällä tasolla. Konserniyhtiön toiminnan ja talouden seurantaa on harjoitettu systemaattisesti hyvinvointialueen kolmantena toimintavuonna.

Muut hyvinvointialueen omistukset ovat osakkuusyhtiöitä (omistus vähintään viidesosa ja enintään puolet) tai sitä pienempiä omistuksia.

Hyvinvointialueen konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on esitetty edellä kappaleessa 1.6.1.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ei merkittäviä tapahtumia tilikauden aikana.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Monien muiden hyvinvointialueiden konserninrakenteisiin verrattuna Etelä-Savon hyvinvointialueen konserni on kooltaan pieni. Konsernituloslaskelma päätyy noin 2,3 miljoonan euron ylijäämään, kun emoyhteisö Eloisan tuloslaskelma on 2,7 miljoonaa ylijäämäinen. Edellisessä tilinpäätöksessä konsernin alijäämä oli noin 43,2 miljoonaa. Sataprosenttisesti omistetun tytäryhtiön Mikkelin Sairaalaparkki Oy:n tulos tilikaudelta 2025 oli 94 576,51 euroa tappiollinen, kun edellisellä tilikaudella yhtiölle muodostui tappiota 223 036,06 euroa.

Eloisan konsernitaseen loppusumma on noin 278,9 miljoonaa euroa, ja edellisenä vuonna vastaava luku oli noin 299,5 miljoonaa euroa. Emon tase on loppusummaltaan 278,9 miljoonaa euroa ja edellisenä vuonna loppusumma oli 299,5 miljoonaa euroa. Suurimmat muutokset olivat lyhytaikaisten saamisten pienenemisessä noin 6,9 miljoonalla eurolla sekä rahojen ja pankkisaamisten vähenemisessä 8 miljoonalla eurolla.

Keskeisin rooli konserniin tulevassa kehityksessä on näin ollen emon eli hyvinvointialueen itsensä kehityksellä niin talouden kuin toiminnankin suhteen.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
Toimintatuotot	176 339	171 206
Toimintakulut	-915 671	-906 210
Osuus osakkuusyhteisöjen tappiosta	98	-54
Toimintakate	**-739 234**	**-735 058**
Valtion rahoitus	757 573	709 564
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	502	862
Muut rahoitustuotot	428	239
Korkokulut	-2 362	-3 518
Muut rahoituskulut	-33	-17
Vuosikate	**16 874**	**-27 928**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 596	-15 228
Tilikauden tulos	**2 278**	**-43 156**
Tilikauden yli-/alijäämä	**2 278**	**-43 156**

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	19,3	18,9
Vuosikate/Poistot, %	115,6	-183,4
Vuosikate, euroa/asukas	130,4	-215,8
Asukasmäärä	129 376	129 391

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/asukas
= Vuosikate/asukasmäärä

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	16 874	-27 928
Tulorahoituksen korjauserät	-652	-610
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 751	-14 062
Rahoitusosuudet investointeihin	1 330	1 238
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	0	1 618
Toiminnan ja investointien rahavirta	**7 801**	**-39 744**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-10	-16
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 888	-12 074
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000	38 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2	-64
Vaihto-omaisuuden muutos	-141	-156
Saamisten muutos	6 869	23 718
Korottomien velkojen muutos	-3 619	-22 377
Rahoituksen rahavirta	-15 791	27 031
Rahavarojen muutos	**-7 990**	**-12 713**
Rahavarat 31.12.	4 619	12 609
Rahavarat 1.1.	12 609	25 322
Rahavarojen muutos	-7 990	-12 713

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-59 803	-67 604
Investointien tulorahoitus, %	200,4	-217,80
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	-1,1
Kassan riittävyys, pv	1,8	4,9

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä
Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate
= Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 * Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

KONSERNITASE

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
PYSYVÄT VASTAAVAT	234 294	240 143
Aineettomat hyödykkeet	2 650	768
Aineettomat oikeudet	2 636	768
Muut pitkävaikutteiset menot	14	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0
Aineelliset hyödykkeet	228 855	237 084
Maa- ja vesialueet	600	600
Rakennukset	211 518	215 429
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 061	4 917
Koneet ja kalusto	10 727	10 735
Muut aineelliset hyödykkeet	37	45
Arvo- ja taide-esineet	70	70
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 842	5 288
Sijoitukset	2 789	2 291
Tytäryhtiöosakkeet	0	0
Osakkuusyhteisöosuudet	1 102	787
Muut osakkeet ja osuudet	1 122	950
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	565	554
VAIHTUVAT VASTAAVAT	44 610	59 329
Vaihto-omaisuus	4 101	3 960
Saamiset	35 890	42 760
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	35 890	42 760
Rahat ja pankkisaamiset	4 619	12 609
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**278 904**	**299 472**

	2025 (1 000 €)	2024 (1 000 €)
OMA PÄÄOMA	-22 135	-24 624
Peruspääoma	46 285	46 285
Muut omat rahastot	1 413	1 413
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-72 111	-29 166
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 278	-43 156
PAKOLLISET VARAUKSET	6 919	7 467
Muut pakolliset varaukset	6 919	7 467
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	975	976
VIERAS PÄÄOMA	293 145	315 653
Pitkäaikainen	132 292	143 187
Lainat rah.-ja vak.laitoksilta	132 292	143 120
Liittymismaksut ja muut velat	0	67
Lyhytaikainen	160 853	172 466
Lainat rah.-ja vak.laitoksilta	40 828	48 822
Saadut ennakot	0	0
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	120 025	123 644
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**278 904**	**299 472**

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	-7,9	-8,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,4	35,8
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)	-69 833	-72 322
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas (1000 €)	-539,77	-0,56
Konsernin lainakanta 31.12.	173 120	192 009
Konsernin lainat, €/asukas	1 338	1,48
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	264 437	293 115
Lainta ja vuokravastuut, €/asukas	2 044	2 265
Konsernin lainasaamiset 31.12. (1000 €)	0	0
Asukasmäärä	129 376	129 391
Konsernin henkilöstömäärä	7 586	7 800

Omavaraisuusaste, %
= 100* (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi)/(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 '(Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
= [Edellisten tilikausien ylimäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)]/Asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta

Konsernin lainat, euroa/asukas

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Konsernin lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Konsernin henkilöstömäärä

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tuloksen käsittely

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että tilikaudelta muodostunut 2 704 173,46 euron ylijäämä kirjataan taseen tilille tilikauden yli-/alijäämä.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Hyvinvointialuelain 119 §:n mukaan toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. Tilikausi 2025 muodostui noin 2,7 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi ja taseessa on tämän jälkeen katettavaa alijäämää noin 73,9 miljoonaa euroa. Toimintakertomuksen kappaleessa 1.1.7 selostetun mukaisesti valtion rahoituksen tason arvioidaan olevan riittämätön hyvinvointialueen nykyiseen kustannustasoon ja sen kehitysnäkymiin nähden myös tilikautta 2025 seuraavina vuosina. Hyvinvointialueen on toteutettava tulevinakin vuosina merkittäviä talouden sopeutustoimia yleisen kustannuskehityksen sekä riittämättömän valtion rahoituksen vuoksi.

Aluevaltuuston joulukuussa 2024 hyväksymä vuoden 2025 talousarvio oli 0,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Lopullinen tulos oli 2,7 miljoonaa ylijäämäinen, ja arvioitua paremman tuloksen vuoksi kumulatiivinen alijäämä pieneneni ollen 73,9 miljoonaa euroa. Talousarviovuosi 2026 on 7,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Taloussuunnitelmavuosi 2027 on 21,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuosi 2028 19,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2026 talousarvio sisältää huomattavat määrät sopeutustoimenpiteitä, joista on päätetty vuosien 2023–2025 aikana. Taloussuunnitelman perusteella kumulatiivisia alijäämiä ei näilläkään toimilla saada katetuiksi, vaan hyvinvointialueen taseessa on vahvistetun taloussuunnitelman mukaan vuoden 2027 päättyessä kumulatiivista alijäämää noin 42,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 paremman tuloksen johdosta kumulatiivinen alijäämä on kuitenkin pienempi, mikäli suunnitelmavuodet toteutuvat odotetusti.

Talousarviota 2026 laadittaessa vuodelta 2025 ennustettiin muodostuvan alijäämää noin 14,7 miljoonaa euroa, kun alkuperäinen talousarvio laadittiin 0,4 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Ennusteen mukainen toteuma olisi tarkoittanut 91,3 miljoonan euron kumulatiivista alijäämää vuoden 2025 tilinpäätöksessä, sillä 2024 tilinpäätöksessä kumulatiiviseksi alijäämäksi muodostui 76,6 miljoonaa euroa.

Alla on esitetty päivitetty yhteenveto muodostuvan kumulatiivisen alijäämän määrästä, kun huomioidaan vuosien 2023–2025 muutettua talousarviota parempana toteutuneet lopputulemat sekä taseen sisältämät aikaisempien tilikausien ylijäämät. Päivitetyssä näkymässä kumulatiivinen alijäämä olisi vuoden 2028 päättyessä noin 25,1 miljoonaa euroa. Tähän pääseminen edellyttää kuitenkin vuodelle 2026 päätettyjen säästötoimien lisäksi lisäsäästöjen toteuttamista.

tuhansina euroina	TP2023	TP2024	TP2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tilikauden yli-/alijäämä	-42 947	-42 244	2 704	7 101	21 814	19 884
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-34 398	-76 642	-73 938	-66 837	-45 023	-25 139

Aluevaltuusto on päätöksellään 18.9.2023 § 72 hyväksynyt hyvinvointialueelle palvelujen tuotantosuunnitelman, jossa linjataan myös kattavista sopeutustoimista vuosille 2023–2025. Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024–2026 valmisteluun liittyen käytiin lisäsäästöjen löytämiseksi yhteistoimintaneuvottelut, jotka päättyivät 20.11.2023. Aluehallituksessa 27.11.2023 § 346 käsitellyn yhteistoimintaneuvotteluiden lopputuleman mukaiset säästöt on huomioitu talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Vaikutus vuoden 2024 osalta oli noin 3,5 miljoonaa euroa. Näiden lisäksi vuodelle 2024 hyväksyttiin talousarviokäsittelyn yhteydessä huomattava määrä, yhteensä noin 4,5 miljoonaa euroa, erilaisia lisäsopeutustoimia.

Vuosille 2023–2025 laadittu palvelujen tuotantosuunnitelma sisälsi vuodelle 2024 säästöjä noin 18,8 miljoonan euron edestä ja vuodelle 2025 noin 16,5 miljoonaa. Tämän lisäksi vuoden 2024 talousarvioon valmisteltiin 2,4 miljoonan euron lisäsopeutustoimenpiteet. Vuoden 2024 tavoitelluista, yhteensä 31,4 miljoonan euron sopeutustoimista, toteutui noin 25 miljoonaa euroa. Säästötavoitteesta vuoden 2025 puo-

lelle toteutuvaksi arvioitiin siirtyvän noin 4,8 miljoonaa, joten noin 2 miljoonan euron sopeutukset olivat jäämässä toteutumatta. Kun huomioidaan vuodelle 2025 päätettyjen sopeutustoimien (16,5 miljoonaa euroa) ja vuodelta 2024 vuodelle 2025 siirtyvien säästöjen (4,8 miljoonaa euroa) yhteisvaikutus, sisälsi vuoden 2025 talousarvio yhteensä 21,3 miljoonan euron edestä ns. aiemmin päätettyjä sopeutustoimenpiteitä.

Vuoden 2024 talousarviossa suunnitelmavuosille 2025 ja 2026 määriteltiin palvelujen tuotantosuunnitelman lisäksi 25 miljoonan lisäsopeutustavoite vuodelle 2025 ja 10 miljoonan lisäsopeutustavoite vuodelle 2026. Näiden toimenpiteitä tai toteutustapoja ei talousarviovalmistelun yhteydessä määritelty. Nämä vuoden 2024 talousarviossa vielä vahvistamattomat sopeutustoimenpiteet käsiteltiin aluevaltuustossa 17.6.2024 § 29, ja aluevaltuusto vahvisti 39 miljoonan toimialakohtaiset sopeutustavoitteet seuraavasti:

Toimiala	2025	2026	Yhteensä
Sosiaalipalvelut	2,2	3,5	**5,7**
Ikääntyneiden palvelut	1,16	4	**5,16**
Terveyspalvelut	10,86	5,8	**16,66**
Pelastus- ja turvallisuus-palvelut	1	0	**1**
Konsernipalvelut	5,58	4,9	**10,48**
Yhteensä	**20,8**	**18,2**	**39**

Kun huomioidaan aluevaltuuston 17.6.2024 vahvistamat sopeutustavoitteet sekä jo aiemmin vahvistetut säästötoimet, on sopeutusten yhteenlaskettu määrä vuosina 2025–2026 seuraava:

Toimiala	2025	2026	Yhteensä
Sosiaalipalvelut	9,2	3,5	**12,7**
Ikääntyneiden palvelut	4,1	4	**8,1**
Terveyspalvelut	15,71	5,8	**21,51**
Pelastus- ja turvallisuus-palvelut	1	0	**1**
Konsernipalvelut	7,3	4,9	**12,2**
Yhteensä	**37,31**	**18,2**	**55,51**

Tämän jälkeen aluevaltuusto hyväksyi vuosille 2025–2026 uuden sopeutustoimenpidekokonaisuuden 7.10.2024 § 70. Tällä päätöksellä hyväksyttyjen sopeutusten kokonaismäärä on yhteensä noin 24 miljoonaa euroa.

Päätöksen yhteydessä liiteaineistona hyväksyttiin ja vahvistettiin kokonaisuus jo aiemmin päätettyjen sopeutustoimien ja 7.10.2024 kokouksessa hyväksyttyjen uusien toimenpiteiden muodostamasta kokonaisuudesta. Kokonaisuudessa on huomioitu syksyn 2024 tilanteen mukainen tilannekuva aiemmin hyväksyttyjen sopeutustoimenpiteiden tilannekuvasta. Aiemmin hyväksytyistä ja 7.10.2024 päätetyistä sopeutustoimenpiteistä tehty kooste muodosti uuden Talouden tasapainotusohjelman. Vuoden 2025 talousarvio sisälsi lokakuussa 2024 hyväksyttyjä sopeutustoimia noin 11 miljoonalla eurolla, loput 13 miljoonaa euroa kohdistuvat seuraavaan vuoteen.

Aluevaltuusto ei lokakuussa 2024 hyväksynyt kaikkia sille esitettyjä 39 miljoonan sopeutustoimenpiteitä, vaan palautti sille alun perin esitetystä uuteen valmisteluun tai poisti kokonaisuudesta yhteensä noin 15,9 miljoonan euron edestä sopeutustoimia. Aluehallitus käsitteli asiaa 14.10.2024 § 225 ja totesi päätöksen kokonaan poistettujen sopeutustoimien osalta hyvinvointialuelain 115.2 § mukaisen alijäämien kattamisvelvoitteen vastaiseksi. Aluehallitus päätti palauttaa valmistelun jälkeen asian aluevaltuuston uudelleen käsiteltäväksi talousarviokäsittelyn yhteydessä. Loput lokakuussa 2024 käsittelyyn palautetuista toimenpiteistä sisällytettiin talousarvioon valtuuston oman päätöksen mukaisesti. Näistä vielä aiemmin vahvistamattomista, talousarvion yhteydessä hyväksyttäväksi esitettävistä sopeutuksista muodostui yhteensä 15,9 miljoonan euron säästö. Säästöstä noin 6 miljoonaa kohdentui vuodelle 2025 ja loput noin 10 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Aiemmin syksyllä esitettyyn verrattuna vuoden 2025 säästövaikutus pieneni noin 50 prosentilla päätöksenteon viivästymisen vuoksi. Vuoden 2025 talousarvio sisälsi näin ollen kaikkiaan 38,2 miljoonan euron sopeutukset, joista toteutui noin 30,4 miljoonaa.

Vuodelle 2026 kohdistuvien sopeutustoiminen valmistelu aloitettiin 10.6.2025 § 141 aluehallituksen päätettyä talousarvioraamin sekä valtuutettuaan henkilöstöjohtajan aloittamaan yhteistoimintaneuvottelut, jotta aluehallituksen asettama noin 10 miljoonan euron ylijäämäinen tulos on mahdollista saavuttaa. Yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin 17.9.2025 ja ne kestivät 6 viikkoa päättyen 29.10.2025. Niiden tavoitteena oli 25 miljoonan euron sopeutusten saavuttaminen. Riittämättömän valtion rahoituksen johdosta yhteistoimintaneuvottelujen aloittaminen oli välttämätöntä, ja neuvottelujen kuluessa vuoden 2026 valtion rahoituslaskelmat päivittyivät, jonka seurauksena lopullinen tulostavoite muodostui pienemmäksi eli noin 7,1 miljoonaa ylijäämäiseksi.

Aluehallitus käsitteli vuoden 2026 talousarviota ja siihen sisältyviä tasapainotustoimenpiteitä ensimmäisen kerran 10.11.2025 § 205 kokouksessaan. Aluehallitus totesi, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut on käyty ja saatu päätökseen sekä yhteistoimintaneuvotteluissa esitetyt sopeuttamistoimenpiteet käsitellään osana Etelä-Savon hyvinvointialueen vuoden 2026 talousarviota ja taloussuunnitelmaa.Aluehallitus käsitteli talousarviota toisen kerran 24.11.2025 § 221, jossa keskustelua herätti tasapainotustoimenpiteet. Talousarvio hyväksyttiin yksimielisesti ja talousarvio esitettiin aluevaltuustolle hyväksyttäväksi. Aluevaltuusto käsitteli talousarviota ja siihen sisältyviä tasapainotustoimenpiteitä kokouksessaan 8.12.2025 § 55. Useiden äänestysten jälkeen talousarvio hyväksyttiin aluehallituksen pohjaesityksen mukaisesti.

Vuoden 2026 talousarvioon kohdistuu aiempien päätösten perusteella yhteensä 23,2 miljoonan euron sopeutustavoitteet. Lisäksi vuodelta 2025 siirtyy noin 8,9 miljoonaa toteutumattomia sopeutuksia vuodelle 2026. Näiden lisäksi yhteistoimintaneuvottelujen lopputulemana talousarvioon sisällytetään noin 25 miljoonan sopeutustavoitteet, joista noin 20 miljoonaa on kohdistettu toimialoille ja 5 miljoonan säästöjä haetaan vapaaehtoisilla lomaraha- ja säästövapailla sekä rekrytointeja rajoittamalla. Talousarviovuodelle 2026 kohdistuu täten sopeutustavoitteita yhteensä 57 miljoonan euron edestä. Vuoden 2025 yhteistoimintamenettelyissä päätetyt toimialakohtaiset euromääräiset tasapainotustoimenpiteet (miljoonaa euroa) jakautuvat seuraavasti:

Toimiala	2026
Sosiaalipalvelut	4,2
Ikääntyneiden palvelut	1,4
Terveyspalvelut	8,6
Pelastus- ja turvallisuus-palvelut	0,2
Konsernipalvelut	5,6
Yhteensä	**20,0**

Vuoden 2026 osalta sopeutustavoitteesta merkittävä osa muodostui erityisesti vuokratiloista tavoiteltavista säästöistä, joiden toteutumiseen liittyi kohtuullisen suuri riski, mutta kuntien kanssa käydyissä neuvotteluissa saavutettiin hyvä lopputulos. Vuoden 2026 talousarviokirjan liitteenä on aluevaltuuston 8.12.2025 § 55 päätöksen mukainen yhteenveto talousarvion yhteydessä hyväksytyistä sopeutustoimista.

Vuoden 2025 aikana taloutta sopeutettiin myös viranhaltijatyönä eli sellaisilla toimenpiteillä, joita voitiin toteuttaa ilman poliittista päätöksentekoa. Näitä toimenpiteitä kartoitettiin kevään 2025 aikana ja alun perin näitä arvioitiin toteutuvan yhteensä noin 8,8 miljoonan euron edestä. Lopullinen toteuma oli 11,6 miljoonaa, ja toimialoittain jakautuvat seuraavasti:

Toimiala	2026
Sosiaalipalvelut	1,3
Ikääntyneiden palvelut	1,5
Terveyspalvelut	6,1
Pelastus- ja turvallisuus-palvelut	0,7
Konsernipalvelut	2,0
Yhteensä	**11,6**

Tuloja lisäävillä toimenpiteillä saatiin kerättyä 2,6 miljoonaa euroa. Erilaisilla vapaaehtoisilla vapailla (mm. lomaraha- ja säästövapaat) sekä toiminnallisilla muutoksilla taloutta sopeutettiin 4,6 miljoonalla eurolla. Palvelujen ostoja rajoittamalla saavutettu säästö muodostui lopulta 1,9 miljoonaksi euroksi. Aine- ja tarvikehankintoja vähentämällä toteutettiin 1,3 miljoonan euron säästö ja muihin kuluihin kohdistuvia säästöjä muodostui 1,1 miljoonalla eurolla. Yhteensä näistä muodostui 11,6 miljoonan euron säästöt.

Taloussuunnitelmassa on asetettu suunnitelmavuosille 2027 ja 2028 tavoite noin 20 miljoonan euron vuosittaisista lisäsopeutuksista. Hyvinvointialueen on taloussuunnitelmavuosina kyettävä selvästi positiivisiin tuloksiin kumulatiivisten alijäämien kattamiseksi. Alijäämien kattamiseen mahdollisesti lisäajan hakemisesta ei tätä kirjoittaessa ollut päätöstä.

Talousarvio ja -suunnitelma perustuu edellä kuvatun mukaisesti olettamukseen vuosien 2026–2028 käyttötalouden menojen kasvun voimakkaasta hidastamisesta sopeuttamistoimien avulla. Menojen kasvun hillitseminen edellyttää toiminnan sopeuttamista ja merkittäviä muutoksia palveluiden tuottamistapaan sekä palveluverkkoon. Alijäämien kattaminen vuosikymmenen loppuun mennessä voi olla mahdollista, mutta se vaatii päätöksentekoa merkittävistä uusista sopeutustoimista vuodesta 2027 alkaen ja lisäksi valtion rahoituksen positiivista kehitystä. Tämän hetken tiedon mukaan rahoitus näyttäisi kuitenkin olevan pienenemässä suunnitelmakaudella. Menokasvun hillitsemisen lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään asiakas- ja potilastietojärjestelmiin tehtäviin kirjauksiin, jotta kaikki palvelutapahtumat tulevat laskutetuiksi.

Koska alijäämät eivät muodostetun arvion perusteella tule katetuiksi vuoden 2026 loppuun mennessä, on mahdollista, että Etelä-Savon hyvinvointialue joutuu hyvinvointialuelain 123 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn vuoden 2026 tilinpäätöksen valmistuttua. Etelä-Savon hyvinvointialue voi joutua arviointimenettelyyn jo aiemminkin, sillä sen konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde tulee alittamaan asetetun rajan (alle 80 % kahtena tilikautena peräkkäin) jo vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Myös konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate täyttää arviointimenettelykriteerin eli se on kaksi tilikautta peräkkäin alle 0,80. Arviointimenettely on lain mukaan mahdollista käynnistää myös hyvinvointialueelle myönnettävän lisälainanottovaltuuden perusteella. Näin ollen myös lainanottovaltuuteen liittyvä peruste täyttyy vuonna Etelä-Savon hyvinvointialueen kohdalla, koska aluehallituksen päätöksen 26.8.2024 § 182 mukaisesti käynnistetyt uutta lainanottovaltuutta koskevat neuvottelut johtivat lisälainanottovaltuuden myöntämiseen vuodelle 2025. Uuden lainanottovaltuuden myöntämisen yhteydessä asetetaan tyypillisesti myös taloudellisia tavoitteita ja lisäehtoja esimerkiksi talouden tasapainottamisen ja lainanhoitokyvyn varmistamiseen suhteen.

Lisälainanottovaltuutta haettiin vuodelle 2025 yhteensä 15,8 miljoonaa euroa, mutta valtiovarainministeriön 28.11.2024 toimittaman päätösehdotuksen mukaan lainanottovaltuutta myönnettäisiin, mikäli hyvinvointialue päivittää laatimansa tasapainotusohjelman, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut.

Hyvinvointialue toimitti päivitetyn tasapainotusohjelman valtionvarainministeriölle aikataulun mukaisesti 15.1.2025 mennessä. Hyvinvointialue sai valtiovarainministeriöltä sopeutusohjelman täydennyspyynnön 30.1.2025, jossa valtiovarainministeriö edellyttää hyvinvointialuetta täydentämään talouden tasapainotusohjelmaa täsmentämällä vuosien 2027–2028 sopeutustoimia sisällöllisesti sekä arvioimaan tulevien vuosien kustannuskehityksen riskejä. Viranhaltijatyönä laadittavat lisäselvitykset tuli toimittaa valtiovarainministeriöön 17.3.2025 mennessä. Hyvinvointialue toimitti pyydetyt tiedot 14.3.3025 ja lopulta lisälainanottovaltuus myönnettiin.

Myös vuodelle 2026 alkuperäinen lainanottovaltuus oli nolla euroa, joten aluehallitus päätti 19.5.2025 § 114 hakea muutosta lainanottovaltuuteen. Lisälainanottovaltuusneuvottelut käytiin elo-syyskuussa 2025, ja valtuutta haettiin yhteensä 72,8 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriön 9.10.2025 päätöksellä lainanottovaltuus myönnettiin, mutta siihen liittyi ehtoja mm. sopeutustoimien jatkamisesta sekä Etelä-Savon hyvinvointialueen tuli laatia ja toimittaa valtiovarainministeriölle 30.1.2026 mennessä hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisen toimielimen hyväksymä suunnitelma tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteistä, jotka varmistavat alueen lainanhoitokyvyn pitkälläkin aikavälillä ja turvaavat lakisääteiset palvelut. Valtiovarainministeriölle toimitettiin määräaikaan mennessä vuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelma 2027–2028. Valtiovarainministeriön 23.1.2026 toimittamassa kirjeessä pyydettiin täydentämään tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteitä vuosille 2027–2028 sekä arvion lainanhoitokyvystä. Pyydetyt tiedot toimitettiin määräajan puitteissa eli 27.2.2026 mennessä. Valtiovarainministeriön 5.3.2026 kirjeessä todettiin Etelä-Savon hyvinvointialueen täyttävän ehdot ja on täten oikeutettu nostamaan pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi tai tekemään pitkäaikaisia sitoumuksia. Edellytyksenä kuitenkin oli, että hyvinvointialue jatkaa talouden määrätietoista sopeuttamista ja varautua mahdollisten lisäsopeutusten toteuttamiseen tarpeen vaatiessa. Lisäksi talouden sopeuttamisohjelman käsittelystä ja tuottavuusohjelman toteutumisesta on raportoitava valtiovarainministeriölle 30.6.2026 mennessä.

Vuosille 2027 ja 2028 sopeutustoimia tarkennettiin sisällöllisesti noin 35 miljoonan edestä. Yhteensä tarve on noin 40 miljoonaa, mutta loput tarkennetaan kevään 2026 aikana. Päätöksiä näiden vuosien sopeutustoimien sisällöstä ei vielä ole, mutta ministeriölle toimitetussa aineistossa sopeutustoimissa toistuvat vastaavanlaiset toimet kuin aiemminkin, kuten esimerkiksi palveluverkon tiivistäminen, sairaaloiden työnjaon selvittäminen, ostopalvelujen vähentäminen, tietojärjestelmäympäristön optimoiminen sekä tekoälyn ja robotiikan lisääminen, investointien rajoittaminen ja siitä seuraava poistotason lasku. Vuosien 2027 ja 2028 talouden sopeuttamissuunnitelma tuodaan poliittiseen käsittelyyn vuoden 2026 syksyn aluevaltuustossa.

Hyvinvointialueiden ohjauksesta vastaavat ministeriöt käyvät vuosittain hyvinvointialuelain 13 a §:n mukaisesti ohjausneuvottelut hyvinvointialueiden kanssa. Neuvotteluissa tarkastellaan hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen kuuluvien tehtävien toteuttamista ja hyvinvointialueen taloudenhoitoa. Neuvottelujen tarkoituksena on hyvinvointialueen toiminnan vaikuttavuuden, taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tukeminen sekä hyvinvointialueen järjestämistehtävän strategisen tason ohjaus ottaen erityisesti huomioon julkisen talouden suunnitelmasta nousevat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet.

Etelä-Savon hyvinvointialueen ohjausneuvottelu toteutui 27.11.2025. Ministeriöt pitivät erikoissairaanhoidon kustannusten sopeuttamiseen ja toimitilojen tehostamiseen liittyvät suositukset ennallaan ja poliittiseen päätöksentekokykyyn liittyvä suositus poistettiin. Etelä-Savon hyvinvointialueelle asetettiin seitsemän uutta toimenpidesuositusta, joiden toteutumista ministeriöt tulevat myös seuraamaan. Suositukset painottuvat voimakkaasti talouden sopeuttamiseen ja kustannusten hillintään, mutta myös toimintaympäristöön liittyviin riskeihin varautumiseen. Näin ollen myös toimintaa ohjaavien ministeriöiden voimakas viesti talouden sopeuttamistarpeesta on erittäin selkeä, mutta rinnalle on nostettu muitakin huomioitavia asioita.

Etelä-Savon hyvinvointialueelle ohjausneuvotteluissa annetut suositukset ovat seuraavat:

- Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
- Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
- Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastuslaitosten työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.
- Hyvinvointialueen tulee varmistaa lasten ja nuorten riippuvuus- ja mielenterveyspalvelujen järjestäminen jatkamalla perustason palvelujen ja integraation vahvistamista
- Hyvinvointialueen tulee osaltaan seurata ja varmistaa lakisääteisten sote-tietotoimitusten oikeellisuutta ja kehittää niitä valtakunnallisessa yhteistyössä, jotta alueellinen ja kansallinen tietopohja rakentuu mahdollisimman oikeellisena.
- Alueen on välittömästi sopeutettava erikoissairaanhoidon kustannuksia suhteessa palvelutarpeeseen ja jatkettava sairaalapalvelujen työnjaon uudistamista.
- Alueen on merkittävästi tehostettava toimitilojen käyttöä.
- Hyvinvointialueen on jatkettava palvelurakenteen keventämistä sekä kustannuskehityksen hillintää huomioiden alueen väestökehitys ja palvelutarve.

Alijäämien kattamiseen on ehdotettu lisäaikaa siten, että hakemuksesta ja perustelluin syin voisi lisäaikaa alijäämien kattamiseen saada vuoden 2027 tai 2028 loppuun. Valtiovarainministeriön 3.3.2026 antaman tiedotteen mukaan hallitus on täydentänyt esitystään alijäämien kattamisen joustoista. Helmikuussa 2026 päivitetyt rahoituksen painelaskelmat ennakoivat, että valtion rahoituksen määrä vuonna 2027 tulee olemaan huomattavasti pienempi kuin alkuperäisessä hallituksen esityksessä arvioitiin. Tämä lisää sopeutustarvetta useilla hyvinvointialueilla, mikä vaikeuttaa vuoden 2028 takarajan saavuttamista alijäämien kattamisessa, kuten alkuperäisessä hallituksen esityksessä asetettiin. Tämän johdosta hallitus on päättänyt tuovansa eduskuntaan täydentävän esityksen kattamisvelvoitteen määräaikojen joustoista ja sääntelyä täydennettäisiin siten, että tietyin edellytyksin valtiovarainministeriö voisi myöntää mahdollisuuden kattaa kertyneet alijäämät myös vuoden 2029 mennessä. Tämä koskisi niitä alueita, joille lisäaika on välttämätön lainsäädännön noudattamiseksi.

Valtiovarainministeriö tulisi päättämään määräajan jatkamisesta hyvinvointialueen esityksen perusteella. Hyvinvointialueelle ei myönnetä kattamismääräajan pidennystä automaattisesti hakemuksen johdosta, vaan valtiovarainministeriö arvioi uuden määräajan tarvetta. Päätös perustuu kunkin hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen ja tulevaisuuden näkymien kokonaisarvioon. Alijäämien kattamisen lisäaika vuoteen 2029 ei lisäisi valtion hyvinvointialueiden rahoitusta, joten hyvinvointialueiden on edelleen jatkettava talouden sopeuttamista. Ne alueet, jotka eivät pystyisi kattamaan alijäämiään pidennetynkään määräajan puitteissa, ovat sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön harkinnassa käynnistää arviointimenettely. Lähtökohtaisesti arviointimenettelyssä alijäämien kattaminen tapahtuu tätä vielä pidemmän ajanjakson puitteissa.

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus linjasi kokouksessaan 9.3.2026 alijäämien kattamisesta siten, että aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se alijäämät katettaisi vuoden 2029 loppuun mennessä. Alijäämien kattamisen edellytyksenä on sopeutustoimien jatkaminen ja esimerkiksi vuodelle niitä vaaditaan n. 20 miljoonan euron edestä. Myös seuraavilla vuosille tarvittavat sopeutukset ovat samaa luokkaa, koska valtion rahoituksen leikkaukset johtavat lisäsopeutuksiin.

Lainsäädäntö mahdollistaa myös ministeriölle harkintavallan arviointimenettelyn käynnistämisen suhteen, ja tämän ovat myös ministeriön edustajat eri yhteyksissä tuoneet esiin. Tapauskohtaisen harkinnan

perusteella valtiovarainministeriö voi siis myös jättää arviointimenettelyn käynnistämättä, vaikka lain mukaiset kriteerit täyttyisivätkin. Harkinnanvaraa sitovat hyvän hallinnon vaatimukset, kuten tarkoitussidonnaisuuden ja suhteellisuuden periaatteet. Menettelyn käynnistämättä jättämiselle on kuitenkin pystyttävä esittämään objektiivisesti arvioiden uskottavat, vahvat perusteet. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi hyvinvointialueen vahvat, todennettavissa olevat näytöt talouden sopeuttamistyön onnistumisesta, toiminnan uudistamisesta ja talouden kehityssuunnan kääntämisestä, vaikka alijäämien kattaminen lain mukaiseen määräaikaan mennessä ei olisikaan onnistunut. Pelkät suunnitelmat tai arviot eivät vielä yksinään ole riittäviä näyttöjä.

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
Koko organisaatio yhteensä	**38 180 759**	**30 360 759**	**7 820 000**		**1 650 000**	**6 170 000**
SOSIAALIPALVELUT	**10 325 520**	**5 075 520**	**5 250 000**		**1 500 000**	**3 750 000**
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	**7 000 000**					
Oman toiminnan lisääminen	2 000 000	1 000 000	1 000 000	Uusi oma lasu-yksikkö avautui vasta syksystä 2025		1 000 000
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	2 000 000	300 000	1 700 000	Toiminnalliset muutokset tehty, palkkaratkaisut pienensivät säästövaikutusta		1 700 000
Palveluasumisen kilpailutus, vammaispalvelut	200 000	200 000				
Kuljetuspalvelujen kilpailutus, vammaispalvelut	500 000		500 000	Uuden toimintamallin tuomat säästöt realisoituvat odotettua hitaammin	500 000	
Asumisen tuen arviointijakso, vammaispalvelut	300 000	300 000				
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	1 000 000	300 000	700 000	Asiakasohjausprosessi kehitysvaiheessa		700 000
Ulkohyvinvointialuemyynti, lisäys	1 000 000		1 000 000	Ulkohyvinvointialueiden kysyntä laskenut	1 000 000	

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
SOSIAALIPALVELUT	**10 325 520**	**5 075 520**	**5 250 000**		**1 500 000**	**3 750 000**
Lisäsopeutus 2025:	**2 075 520**					
Lastensuojelun asiakasohjauksen, palvelutarpeenarvioinnin ja palveluiden kriteerien kehittäminen	300 000	300 000				
Lastensuojelun ennaltaehkäisevien palveluiden peittävyyden kasvattaminen	200 000	200 000				
Lastensuojelun kilpailutusten kehittäminen	200 000	200 000				
Lastensuojelun sijoitusprosessin selkeyttäminen	100 000	100 000				
Lastensuojelun tuottajaohjauksen ja palveluiden sisällön kehittäminen	200 000	200 000				
Vaalijalan oman toiminnan tehostaminen	900 000	900 000				
YTA-alueen yhteishankintojen edistäminen, kustannussäästöt (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi)	65 520	65 520				
Työikäisten palvelun ja kuntouttavan työtoiminnan muutokset	45 000	45 000				
Kasvatus- ja perheneuvonnan esihenkilöjärjestelyt	65 000	65 000				
Patu toteutumaton 2024:	**750 000**					
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	300 000	300 000				
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	100 000	100 000				
Painopiste peruspalveluihin, lastensuojelu	350 000		350 000	Toteutunut ennakoitua hitaammin		350 000
Lisäsäästötoimenpiteet toteutumaton 2024:	**500 000**					
Ostopalvelujen karsinta ja oman työn priorisointi	400 000	400 000				
Vaalijalan erityispalvelut, selvitys tuotantotavasta	100 000	100 000				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT	**4 425 653**	**4 425 653**	**0**		**0**	**0**
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	**2 940 000**					
Palvelurakenteen keventäminen	950 000	950 000				
Etäkäynti korvaa kotihoidon fyysisistä käynneistä 10 %	1 600 000	1 600 000				
Hyvinvointi-teknologian ratkaisut: sähkölukot	50 000	50 000				
Kotihoidon välittömän työajan lisääminen	100 000	100 000				
Ammattihenkilöstörakenteen monipuolistaminen	100 000	100 000				
Virkalääkäreiden lisäys	140 000	140 000				
Lisäsopeutus 2025:	**1 485 653**					
Geriatristen osastojen arviointi ja kehittäminen - Osastokapasiteetin tarkastelu	210 000	210 000				
Ikääntyneiden palveluiden muut toimenpiteet - NHG vertaisarvioinnista luopuminen	186 513	186 513				
Arjen tuki- ja etäpalveluiden kehittämistoimenpiteet	412 500	412 500				
Ympärivuorokautisen asumisen mitoituksen lasku ja tilojen tiivistäminen	517 000	517 000				
Kotihoidon kehittämistoimet - Kotihoidon ulkoistetusta alueesta luopuminen, ostopalveluiden vähentäminen	100 000	100 000				
YTA-alueen yhteishankintojen edistäminen, kustannussäästöt (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi)	59 640	59 640				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
TERVEYSPALVELUT	**15 892 340**	**15 892 340**	**0**		**0**	**0**
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	**4 850 000**					
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla.	150 000	150 000		Toteutuu mutta ei em. kuvatulla tavalla, kulut katetaan palvelualueen sisällä.		
Palveluverkko rakentuu sotekeskuksiin ja -asemiin. Yksiköiden palveluvalikoima rakentuu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Soteasemien aukioloajat ovat sotekeskuksia suppeammat. Ammattilaiset voivat liikkua tarpeen mukaan yksiköiden välillä. Toimintamallien yhdistäminen.	210 000	210 000				
Opiskeluhuollon psykologipalvelujen kehittäminen	250 000	250 000				
Sairaalatoiminnan kehittäminen - Yksiköiden työnjaon optimointi - Vuodeosastopaikat tarpeen mukaisesti - Leikkaustoiminnan tehostaminen - Asiakkuuksien kasvu muilta hyvinvointialueilta ja yksityisesti - Sairaalayksiköiden tilojen käytön optimointi - Lähetekriteerit erikoissairaanhoitoon ja ohjaus oman alueen sairaalayksikköön	4 000 000	4 000 000				
Ulkohyvinvointialuemyynnin kasvu (sairaalapalvelut, sotekeskus ja päivystys)	200 000	200 000				
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekoälyn avulla	40 000	40 000				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
TERVEYSPALVELUT	**15 892 340**	**15 892 340**	**0**		**0**	**0**
Lisäsopeutus 2025:	**9 890 340**					
Diagnostisten ja tukipalveluiden sopeutustoimet:						
- Ostopalvelun ja lisätyön vähentäminen; Etäradiologien rekrytoinnit ja kliinisen fysiologin rekrytointi	240 000	240 000				
- Toimien vähentäminen ja tehtävämuutokset (7 htv)	517 000	517 000				
- Kuvantaminen: laitemuutokset (huoltosopimukset ja matkakorvaukset - pienten kuvantamisyksiköiden sulkeminen (Juva, Kangasniemi & Mäntyharju) Sekä Mikkelin vanhemmasta koronaariangiolaitteesta luopuminen) & toiminnalliset muutokset (Erityiskorvaukset, ostopalvelujen vähentäminen & avoimet toimet - Yöaikaisen varallaolon lopettaminen Savonlinnassa, Aukioloaikojen supistaminen ma-pe Pieksämäellä, Avoimien toimien vähennys (2 rh) ja ultraääni-päivien)	300 000	300 000				
- Toimintatuottojen kasvu	200 000	200 000				
Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kehittäminen:						
- Palvelurakenteen keventäminen	600 000	600 000				
- Lasten ja nuorten mt- ja riippuvuuspalveluiden sosiaalityöntekijöiden korvaaminen sairaanhoitajilla lastenpsykiatrian vastaanotolla vähennetty säästöstä 30 teur, jäi 55 teur	55 000	55 000		Toteutuu mutta ei em. kuvatulla tavalla, kulut katetaan henkilöstökuluista		
- Lasten ja nuorten mt- ja riippuvuuspalveluiden psykologien osa-aikatyön muutokset: osa-aikaisuuksia ei täytetä	43 000	43 000				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
TERVEYSPALVELUT	**15 892 340**	**15 892 340**	**0**		**0**	**0**
Lisäsopeutus 2025:	**9 890 340**					
Sairaalapalveluiden ja päivystyksen muutokset:						
- Savonlinnan virka-aikaisen kiireettömän hoidon vuokra-/ostopalveluna hankittujen erikoislääkärityöpanosten lakkauttaminen (~10 HTV)	1 400 000	1 400 000				
- Lääkekustannusten pieneneminen (mm. lääkehävikki, varastointi, yhteiset kilpailutukset)	350 000	350 000				
- Savonlinnan leikkausosaston hoitajien varallaolon lopettaminen, 5 htv vähennys	175 000	175 000				
- Anestesiologiapäivystyksen lakkautus	410 000	410 000				
- Yhteensä 39 kirurgian ja sisätautien osastopaikan lakkautus. Sisältää myös sydänvalvonnan lakkautuksen.	1 275 000	1 275 000				
- Tehovalvonnan osastopaikkojen lakkautus. Mikkeliin lisätään osastopaikkoja. 9 htv nettovähennys.	315 000	315 000				
PTH-osastojen keskittäminen:						
- Sulkavan ja Juvan vuodeosastojen sulkeminen. Potilaat hoidetaan jatkossa Savonlinnan sairaalan tiloissa	250 000	250 000				
Akuuttipalveluiden muutokset:						
- Kirurgisen päivystyksen lakkautus Savonlinnassa sis. 5 htv hoitajia	850 000	850 000		Toteutuu mutta ei em. kuvatulla tavalla, kulut katetaan palvelualueen sisällä.		
Omien psykologien rekrytoinnit:						
- Opiskeluhuollon psykologien ostopalveluiden vähentäminen ja Eloisan palkkalistoille omiksi ottaminen.	1 000 000	1 000 000				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
TERVEYSPALVELUT	**15 892 340**	**15 892 340**	**0**		**0**	**0**
Patu toteutumaton 2024:	**1 152 000**					
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla. Ei toteudu vuonna 2024.	150 000	150 000				
Ensihoidon palvelurakenneuudistus tehdään osana ensihoidon palvelutasopäästöstä. Yksi ensihoidon kenttäjohtojärjestelmä, alueella yksi päivystävä kenttäjohtaja. Arvioidaan yksikköjen rakennetta (esim. yhden henkilön, moniammatillinen, vati ja lääkäriyksiköt). Arvioidaan yksikköjen määrä. Kiireettömien ensihoitotehtävien hoidontarpeen arviointi ja ohjaus muihin palveluihin.	336 000	336 000		Suunnitelma oli 12 htv vähemmän, toteuma 12. Toteuma toimintakuluissa yhteensä.		
Poissaoloja ei täydennetä ylityönä, vaan toimitaan yhden henkilön yksikkönä.	126 000	126 000				
Arvioidaan kahden päivystysyksikön resursseja kokonaisuutena perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta	500 000	500 000				
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekoälyn avulla	40 000	40 000				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
PELASTUS- JA TURVALLISUUSPALVELUT	**980 000**	**980 000**	**0**		**0**	**0**
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	**0**					
Lisäsopeutus 2025:	**980 000**					
Pelastustoimen henkilöstömuutokset:						
- Onnettomuuksien ennaltaehkäisy 2 HTV:n vähennys.	100 000	100 000				
- Palomiesten henkilötyövuosia vähennetään 11 HTV	660 000	660 000				
Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden muut toimenpiteet:						
- Kaluste- ja varusteet ja muu materiaali; Ostopalvelu Pieksämäen Jäppilän ja Virtasalmen paloasemien huollot	220 000	220 000				
Patu toteutumaton 2024:	**0**					
Lisäsäästötoimenpiteet	**0**					

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
KONSERNIPALVELUT	**6 557 246**	**3 987 246**	**2 570 000**		**150 000**	**2 420 000**
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	**1 620 000**					
Ruokatuotannon toimintamallin muutos, esim. kylmätuotanto	200 000	200 000				
Ruoka- ja puhtauspalvelujen tuotanto-organisaation yhtenäistäminen	400 000	400 000				
Omistettujen tilojen käytön tehostaminen	500 000	200 000	300 000			300 000
Henkilöstöpalveluissa henkilöstöhallinnon prosessien automatisointi ja tehostaminen, ml. eläköitymiset	100 000	100 000				
Leasing-aikojen pidentäminen	150 000		150 000	Kulut kasvaisivat pidemmällä aikavälillä, joten ei toteuteta.	150 000	
Verkkosivusto (jatkuva ylläpito)	4 000	4 000				
Intranet (jatkuva ylläpito)	6 000	6 000				
Dreambroker-video-ohjelmisto	9 000	9 000				
Valtuustoryhmien ryhmärahan leikkaus	118 000	118 000				
1 htv:n vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	43 000	43 000				
1 htv:n vähentäminen assistenttipalveluista	56 000	56 000				
Sisäisen tarkastuksen ulkoistaminen	34 000	34 000				
Lisäsopeutus 2025:	**2 606 750**					
Geriatristen osastojen arviointi ja kehittäminen - Osastokapasiteetin tarkastelu	34 000	34 000				
Ruokapalveluiden tuotantotapamuutokset	1 400 000	600 000	800 000			800 000
Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantotapamuutokset	200 000	200 000				

Toimenpide	2025	Toteuma 2025	EI toteutunut 2025	Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin
KONSERNIPALVELUT	**6 557 246**	**3 987 246**	**2 570 000**		**150 000**	**2 420 000**
Lisäsopeutus 2025:	**2 606 750**					
IT-järjestelmämuutokset - ICT-palveluiden kilpailuttamiseen liittyvä potentiaali	700 000	700 000				
Konsernipalveluiden muut toimenpiteet - Säästö kiinteistöverosta	100 000	100 000				
Konsernipalveluiden muut toimenpiteet - Lautakuntien lakkauttaminen	32 500	32 500				
Sosiaalipalveluiden toimitilojen tiivistäminen	140 250	140 250				
Patu toteutumaton 2024:	**1 780 496**					
Pesulapalvelujen ja –kustannusten alentaminen	400 000		400 000	Säästö siirtyy, kunnes hyvinvointialueen jatkolinjaukset selkeytyvät.		400 000
Kuljetussopimusten kilpailutus/yhtenäistäminen (Kohdistuu yksiköiden hyödyksi)	1 200 000	400 000	800 000	Syntyvä pysyvä säästö on 400 000 vuodessa.		800 000
Elintarvikekilpailutuksen tekeminen koko aluetta koskevana (menossa)	170 000	170 000				
Inhouse osakkuuksista luopuminen	10 496	10 496				
Lisäsäästötoimenpiteet toteutumaton 2024:	**550 000**					
Työasemamäärän vähentäminen 200 kpl	150 000	30 000	120 000	Toimialat eivät luovu kaikista työasemista. Myös selvitys on hidasta, koska työasemamäärä on suuri.		120 000
Logex-järjestelmän alasajo (huom. säästö vuodesta 2025 alkaen)	400 000	400 000				
Toimenpide	**2025**	**Toteuma 2025**	**EI toteutunut 2025**	**Miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)**	**Ei toteudu ollenkaan**	**Toteutuu todennäköisesti myöhemmin**
Koko organisaatio yhteensä	**38 180 759**	**30 360 759**	**7 820 000**		**1 650 000**	**6 170 000**

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Hyvinvointialueen strategia ja strategiset tavoitteet

Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan strategia muodosti yhdessä alastrategioiden kanssa kokonaisuuden, joka ohjasi menneellä kaudella hyvinvointialueen strategista johtamista, poliittista ohjausta ja kehittämistyötä. Aluevaltuusto on hyväksynyt hyvinvointialueen strategian kokouksessaan 19.12.2022 § 121.

Joulukuussa 2022 laadittu Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan hyvinvointialuestrategia "Myö yhessä", muodosti yhdessä sen alistrategioiden kanssa kehyksen, joka ohjasi Eloisan toimintaa läpi sen toimialojen.

Strategia asetti Eloisan visioksi seuraavat päämäärät: kestävä talous, paras työpaikka, palveluiden suunnannäyttäjä ja haluttu kumppani. Näiden saavuttamiseksi oli asetettu neljä laadullista tavoitetta, jotka koskevat taloutta, työntekijäkokemusta, palveluja sekä kumppanuuksia.

Vuoden 2025 aikana Eloisan strategian jalkauttamista ja konkretisointia vasten laaditun kehitysohjelman toimeenpano jatkui. Kehitysohjelman runko on esitetty alla olevassa kuvassa.

Kehitysohjelman peruslähtökohtina on pidetty seuraavia asioita:

- Digitaalisuus on Eloisan toimintatapa, ei pelkkä väline
- Pyritään palveluiden poikkileikkaavuuteen ja yhteisiin toimintatapoihin niiltä osin kuin se on mahdollista
- Edistetään ketterää kehitystä ja kokeilukulttuuria
- Osallistetaan alueen asukkaita.

Taloustilanteen edellyttämät säästötoimenpiteet ovat haastaneet kehitysohjelman toimeenpanoa sekä tietojohtamisen kehittämistä, toisaalta talouden tasapainottamiseen tähtäävät muutos- ja kehityshankkeet ovat olleet linjassa Eloisan strategiaan ja siten tukevat Eloisan strategian ja kehitysohjelman tavoitteiden toteutumista.

Kaikkiaan Eloisassa on vuoden 2025 aikana ollut käynnissä yli 160 kehityshanketta, joista yli 40 hanketta on tuettu ulkopuolisella hankerahoituksella. Kaikki kehittämishankkeet linkittyvät strategian ja kehitysohjelman toteutukseen. Keskeinen kehityshanke strategian toimeenpanossa on ollut kehittää strategian toteutumisen seurantaan mittarit. Mittareiden avulla pyritään tekemään näkyväksi strategian toteutumista.

Strategian päätavoite	Mittari	Lyhyt kuvaus
Kestävä ja mahdollistava talous	Kumulatiivinen yli-/alijäämä tilinpäätöksessä (ennuste Q1, Q2, Q3 osassa)	Mittari ottaa huomioon aikaisemmilta vuosilta kertyneen yli-/alijäämän sekä kuluvan vuoden vaikutuksen tilinpäätösennusteeseen ja tilinpäätökseen.
Sujuva oikea-aikainen palvelu	Laatu% Muistutukset / asioineet asiakkaat	Mittari kuvaa muistutusten kpl-määrän suhdetta palveluissa asioineiden asiakkaiden kokonaismäärään. Muistutus on asiakkaan tekemä reklamaatio sosiaali- ja/tai terveydenhuollon hoito- tai palvelukokemuksesta
	Asioineen asiakkaan/potilaan nettosuositteluindeksi NPS	Mittari kertoo, kuinka moni suosittelisi Eloisaa palveluntarjoajana oman palvelukokemuksen perusteella. Mittari kuvaa palvelukokemusta, oliko palvelu sujuvaa. Kysely toteutetaan tekstiviestikyselyllä.
	PEI-indeksi (Patient Enablement Instrument)	Mittari kertoo, oliko asiakkaan asioinnista hyötyä asiakkaalle. PEI-mittarin avulla mitataan, kokeeko asiakas pärjäävänsä oireensa tai sairautensa kanssa vastaanoton jälkeen paljon paremmin, paremmin, entiseen tapaan vai huonommin. PEI-indeksiä sovelletaan sosiaalihuoltoon, “kokeeko asiakas pärjäävänsä elämäntilanteensa kanssa.:” Asteikko on 1–4. Kysely toteutetaan tekstiviestikyselyllä.
	Kuluneen vuoden aikana potilasvahinkolautakunnan ratkaisemat potilasvahinkotapaukset ja todetut potilasvahingot	Potilasvahinko on potilaalle terveyden- tai sairaanhoidon yhteydessä aiheutunut henkilövahinko, jonka ratkaisee riippumaton potilasvahinkolautakunta. Potilasvahinkojen määrä kertoo riippumattoman lautakunnan arvioinnin perusteella toteutuneiden potilasvahinkojen määrän ja siten kuvaa hoidon laatua.
Paras ja joustavin työnantaja	Ammattilaisten nettosuositteluindeksi eNPS	Ammattilaisten nettosuosittuindeksi kertoo, kuinka moni ammattilainen suosittelisi Eloisaa työpaikkana muille ammattilaisille.
	Pitovoima: Pitkien vakituisten työsuhteiden osuus	Pitkien työsuhteiden osuus kuvaa Eloisan kykyä sitouttaa henkilöstö pitkäaikaisesti Eloisan strategiaan ja tavoitteisiin.
	Vetovoima: Avoimeen vakituiseen tehtävään tai virkaan täyttäminen, %-osuus onnistuneista rekrytoinneista	Vetovoima-mittari kuvaa Eloisan onnistumista rekrytoida kuhunkin vakituiseen avoimeen tehtävään tai virkaan ammattilainen. Mittari avaa myös ne ammattiryhmät tai alueelliset seudut, joihin rekrytointi ei ole onnistunut.
Haluttu ja osallistava kumppani	Yhteistyökumppaneiden suosittelu indeksi NPS	Yhteistyökumppaneiden nettosuositteluindeksi kertoo, kuinka moni suosittelisi Eloisaa yhteistyökumppaniksi.

Taulukossa on kuvattu strategian päämittarit ja niiden lyhyt kuvaus.

Strategisten mittareiden tekninen toteutus on käynnistynyt, Kumppanuutta kuvaava NPS-mittaria ei saatu valmiiksi. Mittariston kehittäminen jatkuu vuodelle 2026. Strategiset mittarit tukevat strategian toteutumisen seurantaa sekä tukee organisaation palveluja läpileikkaavaa yhtenäistä toiminnan seurantaa.

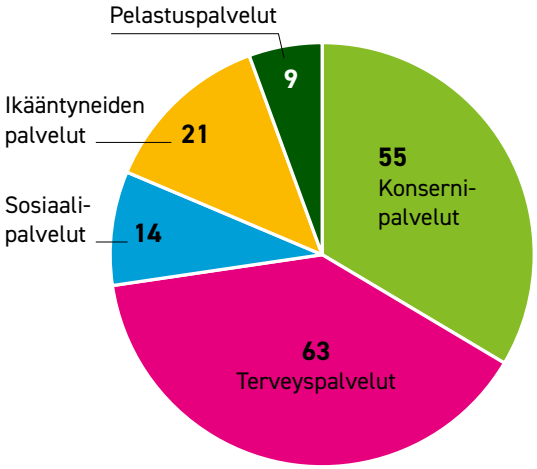

Kuva Johdon työpöydältä Päätöksenteon tueksi Strategia-PowerBi.

Strategisten mittareiden kehitystyö jatkuu vuonna 2026. Eloisan ylätason mittarit jalkautetaan alemmille organisaatiotasoille sekä työnantajamittareita mm. ammattiryhmätasolle. Lisäksi mittaaminen edellyttää osin uusien mittareiden rakentamista sekä asiakaspalautejärjestelmän laajentamista organisaatiossa.

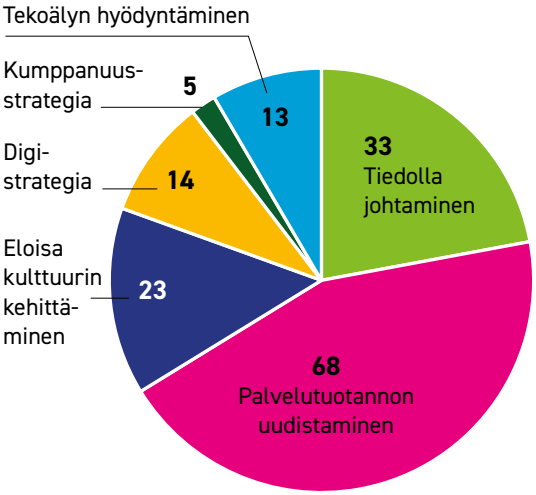
Palvelujen uudistamisen kehitystoimet toteuttavat samalla sekä talouden säästötoimenpiteitä että palvelutuotannon kehittämistä ja sisältää useita toimialakohtaisia kehitystoimenpiteitä.

Toimenpiteiden kpl-määrä ja jakauuminen toimialoittain

Kehitystoimenpiteiden määrä toimialoittain vuoden 2025 lopussa.

Kehitystoimenpiteiden jakautuminen

Kehitystoimenpiteiden määrä ja jakautuminen kehitysohjelman päätavoitteiden mukaan vuoden 2025 lopussa.

Tiedolla johtamisen keskeisiä kehitystoimenpiteitä ovat olleet tiedon kirjaamisen laatuun, tietojärjestelmien ja kirjaamisen yhtenäistämiseen sekä raportointiin liittyviä parannuksia ja koulutusten tarjoamista henkilöstölle. Datan laadun ja käytettävyyden parantamiseksi tehtiin päätös tietoaltaan hankinnasta 12/2025, jonka avulla voitaisi osin helpottaa tiedon raportointia ja analyysien tekoa tulevaisuudessa.

Yksittäisistä kehitystoimenpiteistä merkittävin on ollut digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto, joista merkittävin on digitaalinen asiointialusta, jonka laajennusta on jatkettu vuoden 2025 aikana. Kehitystyötä on jatkettu digitaalisten hoitopolkujen ja oma-hoito-palvelujen kehitystyöllä. Digitaalisten palvelujen kehitystyö on pitkäjänteistä ja jatkuvaa. Tekoälykokeiluja on niin ikään jatkettu niin hallinnon tehtävissä kuin palvelutuotannossa. Erityisesti hallinnollisissa tehtävissä tekoälystä on ollut hyötyä rutiinitehtävissä, kuten asiakirjojen valmistelussa ja tiedon haussa sekä tiivistämisessä.

Aluevaltuusto hyväksyi kumppanuusstrategian kokouksessaan 11.12.2024. Kumppanuusstrategian toimeenpano jatkui yhteistyössä maakuntaliiton kanssa ja vuoden 2025 aikana kaikki strategian alatyöryhmät käynnistivät yhteistyön.

2.2 Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toteutuminen

Alla on esitetty valtioneuvoston vuosille 2023–2026 vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet.

Valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi valtakunnalliset strategiset tavoitteet yhdenvertaisen, laadukkaan ja kustannusvaikuttavan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset strategiset tavoitteet ovat keskeinen osa valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausta. Sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteet perustuvat sosiaali- ja terveysministeriön selvitykseen sekä mahdollisiin muihin väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja taloutta koskeviin seurantatietoihin. Tavoitteissa huomioidaan valtioneuvoston asettamat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet.

Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden osalta kaikkia tietoja ei ole ollut saatavilla julkisista lähteistä, joten on käytetty uusinta saatavilla ollutta tietoa.

1. Palvelut on järjestetty yhdenvertaisesti ja laissa säädetyt oikeudet turvaten

Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsyn 14 vuorokauden enimmäisajan toteutuminen eri ammattiryhmien osalta, % hoitoonpääsykäynneistä (THL:n tietokantaraportit).

- Johdon strateginen tilannekuva (JST), on Terveyden- ja hyvinvointilaitoksen ylläpitämä, kaikille avoin raportointinäkymä, josta löytyy tietoa hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen tilanteesta. Raportointinäkymä on suunniteltu erityisesti Valtioneuvoston ja hyvinvointialueiden strategisen tason ohjauksen ja johtamisen tarpeisiin.

- Tämän 14 vrk hoitoonpääsyn osalta on käytetty samaa lähdettä, jota käytetään tuossa johdon strateginen tilannekuva -sivustolla. Eloisassa on edelleen haasteita asiakastietojen kirjaamisessa ja tietojen siirtymisessä kansallisiin tilastoihin. Eli hoitoonpääsyn osalta tulokset vaihtelevat sen mukaan, mitä lähdettä käytetään.

	2023	2024	2025
Lääkärit	61 %	78 %	61 %
Sairaanhoitajat, terveydenhoitajat	94 %	97 %	97 %
Kaikki ammatit	89 %	95 %	94 %

Perusterveydenhuollon hoitoonpääsyn ensimmäisen hoitotapahtuman enimmäisajan toteutuminen (Käynti toteutunut 14 vrk kaikista hoitoonpääsykäynneistä).

	2023	2024
Etelä-Savon hyvinvointialue	9,0	10,5
Koko maa	39,8	44,9

Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet / 10 000 asukasta.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, yli 90 vrk odottaneet %, psykiatrian erikoisalat yhteensä.

- THL:n erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn tilaston 12/2025 mukaan, Etelä-Savon hyvinvointialueella ei ollut yhtään lasta tai nuorta, joka olisi joutunut odottamaan yli 90 vrk, pääsyä lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon mielenterveyspalveluihin.

	2023		2024	
	Eloisa	Koko maa	Eloisa	Koko maa
65 vuotta täyttäneiden hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitajakäynneillä Ind.5505	0,22	0,19	0,16	0,19
65 vuotta täyttäneiden hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärikäynneillä Ind. 5504	0,21	0,29	0,21	0,28
Hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitajakäynneillä Ind.5503	0,18	0,18	0,15	0,17
Hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärikäynneillä Ind. 5502	0,2	0,28	0,17	0,28
Monisairaiden hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitajakäynneillä Ind. 5507	0,18	0,18	0,15	0,18
Monisairaiden hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärikäynneillä Ind. 5506	0,2	0,28	0,18	0,27

Kansallisesti saatavilla olevat hoidon jatkuvuustiedot (COCI).

	2023	2024
Etelä-Savon hyvinvointialue	35,9	34,3
Koko maa	31,4	30,1

Kotihoidon 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osuus, joilla päivystyksenä alkaneita sairaalajaksoja, % vastaavan ikäisistä kotihoidon asiakkaista.

2. Sote-henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen on luotu edellytykset

Henkilöstötiedot saatavilla Etelä-Savon hyvinvointialueen Exreportista.

Toimiala	Teoreettinen henkilötyövuosi (HTV1)	Henkilötyövuosi (HTV2)	Nettotyöpanos (HTV3)	Tehty työ (HTV4)
Sosiaalipalvelut	1 522,4	1 438,0	1 174,7	1 178,6
Ikääntyneiden palvelut	1 905,3	1 789,2	1 441,0	1 453,5
Terveyspalvelut	3 202,2	2 986,1	2 421,6	2 449,1
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	137,5	128,8	105,2	106,1
Konsernipalvelut	705,2	671,9	543,0	545,7
Yhteensä	**7 472,5**	**7 014,1**	**5 685,5**	**5 733,0**

Henkilötyövuosien määrä Etelä-Savon hyvinvointialueella vuonna 2025.

Toimialat	alle 25v			25–29v			30–39v			40–49v		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Sosiaalipalvelut	127	114	94	150	132	128	339	367	344	348	362	357
Ikääntyneiden palvelut	116	89	104	161	149	129	394	439	433	371	383	390
Terveyspalvelut	101	73	63	377	315	295	758	822	826	792	818	839
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	4	6	1	12	9	10	35	28	28	36	37	33
Konsernipalvelut	18	17	10	36	36	32	123	109	108	185	164	151
Yhteensä	**366**	**299**	**272**	**736**	**641**	**594**	**1649**	**1765**	**1739**	**1732**	**1764**	**1770**
%:a koko henkilöstöstä	4,75%	3,89%	3,63%	9,55%	8,35%	7,92%	21,39%	22,99%	23,18%	22,47%	22,97%	23,59%

Toimialat	50–59v			60–64v			yli 65v		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Sosiaalipalvelut	368	368	395	167	171	171	27	40	36
Ikääntyneiden palvelut	553	527	487	318	349	365	63	57	58
Terveyspalvelut	773	760	755	413	410	388	36	49	45
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	48	44	42	14	13	15	3	2	1
Konsernipalvelut	271	253	225	160	154	129	12	12	15
Yhteensä	**2013**	**1952**	**1904**	**1072**	**1097**	**1068**	**141**	**160**	**155**
%:a koko henkilöstöstä	26,11%	25,42%	25,18%	13,91%	14,29%	14,24%	1,83%	2,08%	2,07%

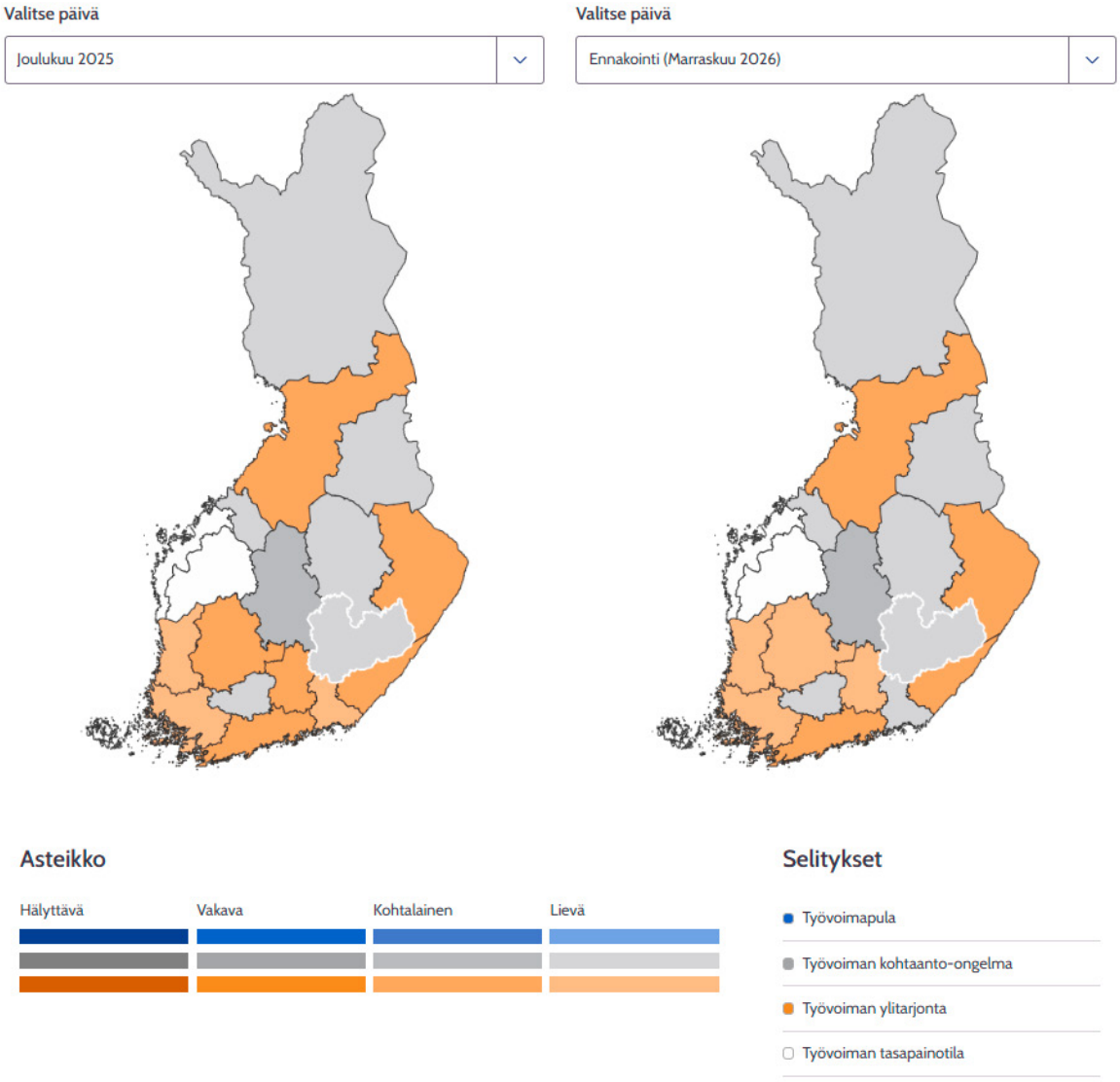
Henkilöstön lukumäärä ikäryhmittäin vuonna 2025.

Toimialat	Vuosilomat (%)			Terveysperusteiset poissaolot (%)			Lakisääteiset (%)			Muut poissaolot (%)		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Sosiaalipalvelut	49.88	53,43	53,65	22,22	21,92	21,28	11,66	8,30	10,70	16,24	16,35	14,38
Ikääntyneiden palvelut	47,45	50,13	50,63	27,81	26,32	26,68	11,73	10,50	10,85	13,02	13,06	11,84
Terveyspalvelut	51,24	53,05	54,01	18,48	18,39	17,22	14,78	13,18	13,11	15,51	15,39	15,66
Pelastus- ja turvallisuuspal-velut	63,79	63,16	63,52	17,75	17,76	17,60	4,95	9,68	4,53	13,50	9,4	14,35
Konsernipal-velut	56,99	58,38	56,88	23,49	23,24	24,01	8,03	7,22	14,78	13,18	13,11	10,46

Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä toimialoittain tarkasteltuna vuosina 2023-2025.

	2023	2024	2025
Henkilöitä, joilla on 1 koulutuskorvauspäivä	955	1 265	1 361
Henkilöitä, joilla on 2 koulutuskorvauspäivää	727	951	997
Henkilöitä, joilla on 3 koulutuskorvauspäivää	1 458	2 110	2 997

Koulutuksiin osallistuneet.

Työvoimabarometrin raportoimina työvoiman kohtaantotilanne Etelä-Savon hyvinvointialueella joulukuussa 2025 ja ennuste marraskuulle 2026.

Alla listatut ammatit ja osaamiset ovat asiantuntijoiden tekemiä arvioita siitä mistä ammateista ja osaamisista tulee olemaan eniten pulaa vuoden 2026 aikana.

Eniten pulaa, ammatit:

1. Lähihoitajat
2. Yleislääkärit
3. Sairaanhoitajat ym.
4. Sosiaalityön erityisasiantuntijat

Vuosi	Sosiaali- ja terveyspalvelujen ostopalvelut	Työvoiman vuokraus	Yhteensä
2023	-27 903 614,17	-5 061 340,38	**-32 964 954,55**
2024	-26 117 147,66	-8 039 562,88	**-34 156 710,54**
2025	-18 515 949,56	-4 402 530,18	**- 22 918 479,74**

Ostopalvelut ja vuokratyövoiman käyttö.

3. Toiminta on taloudellisesti kestävää

Kansallinen terveysindeksi (THL ja Kela, sisältää sairastavuuden yleisindeksin, sairausryhmittäiset osaindeksit ja työkyvyttömyysindeksin).

	2019	2020	2021	2022	2023
Etelä-Savon hyvinvointialue	126,6	124,9	122,3	119,6	120,7
Koko maa	99,7	99,8	100,4	100,0	100,0

THL:n ja Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioimaton.

Sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista (THL:n arvio).

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas

- Tilikauden 2023 alijäämä -42,94 miljoonaa euroa (- 42 947 138 €), -330,58 euroa per asukas
- Tilikauden 2024 alijäämä -42,24 miljoonaa euroa (- 42 242 597 €), -326,47 euroa per asukas
- Tilikauden 2025 ylijäämä 2,70 miljoonaa euroa (2 704 173,46 €) 21,10 euroa per asukas
- Luvut ovat vuosien 2023–2024 tilinpäätöksistä ja vuoden 2025 arvioitu tilinpäätös.

Vuosikate, % poistoista

- Tilikauden 2023 vuosikate, % poistoista = -173,2 %
- Tilikauden 2024 vuosikate, % poistoista = -189,0 %
- Tilikauden 2025 vuosikate, % poistoista = 116,7 %
- Luvut ovat vuosien 2023–2024 tilinpäätöksistä ja vuoden 2025 arvioitu tilinpäätös.

Laskennallisen rahoituksen suhde hyvinvointialueen nettokäyttökustannuksiin (THL:n arvio) Alueen laskennallisen rahoituksen taso suhteessa vuoden 2024 kulurakenteeseen on maan matalin (0,90, koko maa 0,96), mikä kuvastaa alueen rahoituksen ja kustannusrakenteen välistä epätasapainoa. (Sotkanet)

- Uusimmat julkisesti saatavilla olevat tiedot ovat vuodelta 2024.

	2023	2024
Etelä-Savon hyvinvointialue	5 515,6	5 683,5
Koko maa	4 282,7	4 385,0

Sosiaali- ja terveystoiminnan nettokäyttökustannukset yhteensä, euroa / asukas.

4. Toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa painotetaan vaikuttavuusperustaisuutta

Vaikuttavuuden mittareiden hyödyntämisen kehittyminen hyvinvointialueiden sisäisessä ohjauksessa (THL:n arvio, konsultoiden kansallista vaikuttavuuskeskusta).

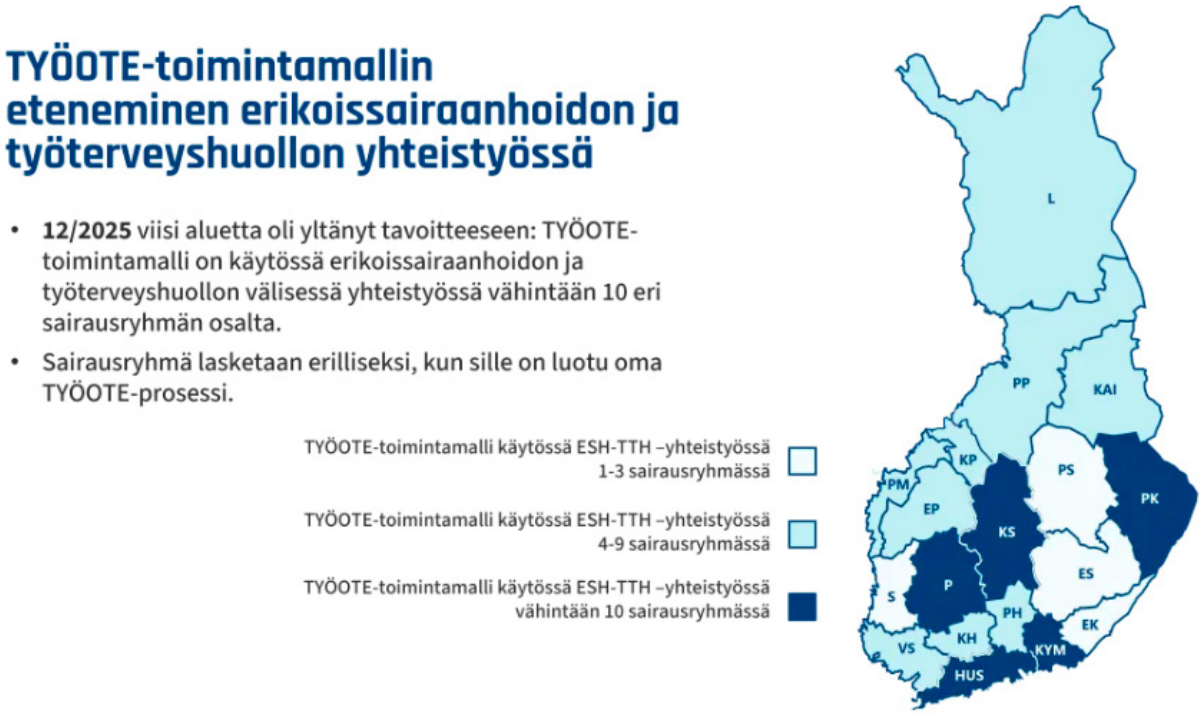
- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

Asiakas- ja potilasturvallisuusmittareita on otettu riittävästi käyttöön hyvinvointialueella (THL:n arvio, konsultoiden kansallista asiakas- ja potilasturvallisuuskeskusta).

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

Työote-toimintamalli on käytössä erikoissairaanhoidon ja työterveyshuollon välisessä yhteistyössä vähintään 10 eri sairausryhmän osalta (TTL:n arvio).

- Etelä-Savon hyvinvointialue ei ole vielä toistaiseksi päässyt tähän tavoitteeseen. TTL:n arvion mukaan meillä käytössä oleva TYÖOTE-toimintamalli perustuu 1–3 eri sairausryhmään. Työotemallin käyttöönotto perusterveydenhuollossa on toteutettu loppuvuonna 2025.

Työote-toimintamalli käyttö Suomessa.

5. Hyvinvointialueiden ja kuntien sekä muiden toimijoiden välillä on toimivat yhteistyörakenteet, joissa painottuu ennaltaehkäisy

Hyvinvointialueilla ja kunnilla sekä muilla toimijoilla on useita yhdyspintoja, joissa yhteistyörakenteet ja yhteiset toimintakäytännöt mahdollistavat vaikuttavan yhteistyön terveyden, työ- ja toimintakyvyn, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä palvelujen järjestämisessä. Yhdyspinnoilla tehtävät paikalliset toimet ja hankinnat tulee olla sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Viranomaiset edistävät sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta mm. toiminnallisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien avulla.

Ennaltaehkäisevää työtä tehdään asiakaslähtöisesti ja yhteistyössä toimijoiden, kuten kuntien, yritysten, työterveyshuollon ja kolmannen sektorin kanssa. Painopistettä siirretään korjaavista toimista kohti vaikuttavaa ennaltaehkäisyä, varhaisen vaiheen tukea sekä digitalisaatiota.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyössä tarvitaan toimijoiden laajaa ja monialaista yhteistyötä, alueellisia yhteistyörakenteita ja yhteisesti sovittuja toimintakäytänteitä. Eri osa-alueita edistetään kokonaisvaltaisesti huomioiden kaikki taustatekijät, alueiden erityispiirteet ja monialaiset palvelut, kuten työllisyyspalvelut.

Tavoitetta seurataan oheisten mittareiden avulla:

- Yhteistyörakenteiden kehittyminen ja yhteisten toimintamallien vaikuttavuus (THL:n arvio)
- Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % (ind. 404)
- Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmien kehittyminen (THL:n arvio)
- TEA-viisarin kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön aktiivisuus

Yhteistyörakenteiden kehittyminen ja yhteisten toimintamallien vaikuttavuus (THL:n arvio).

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

Osallisuusindikaattori - Erittäin heikko osallisuuden kokemus (%).

Indikaattori ilmaisee erittäin heikkoa osallisuutta kokeneiden 20 vuotta täyttäneiden prosenttiosuuden kyselyyn vastanneista (Terve Suomi -tutkimus (THL). Etelä-Savon hyvinvointialueen asukkaiden kokema osallisuus on hieman huonompi kuin Suomen väestössä keskimäärin. Vuonna 2024 Etelä-Savon hyvinvointialueen Terve-Suomi-kyselyyn osallistuneista 7,9 % koki, että heillä on erittäin heikko osallisuuden kokemus.

	2019	2022	2024
Etelä-Savon hyvinvointialue		10,8	7,9
Koko maa	10,1	9,6	10,1

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % (ind. 404).

Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuussuunnitelmien kehittyminen (THL:n arvio)

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

TEA-viisarin kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön aktiivisuus

	Kaikki sektorit	Kuntajohto	Perusopetus	Liikunta	Kulttuuri
Koko maa	72	87	64	69	77
Koko Eloisa	65	79	66	64	62
Enonkoski	56	38	60	65	61
Hirvensalmi	52	55	63	56	36
Juva	75	76	68	78	81
Kangasniemi	60	75	50	47	72
Mikkeli	66	90	68	68	60
Mäntyharju	62	70	65	35	77
Pieksämäki	73	80	60	82	98
Puumala	75	87	69	61	82
Rantasalmi	77	96	77	59	85
Savonlinna	57	64	67	55	33

TEA-viisarin tulokset. Tiedot vuodelta 2024.

6. Joustava ja kriisinkestävä palvelujärjestelmä turvaa väestön terveyttä, hyvinvointia ja riittävää toimeentuloa koko maassa

Hyvinvointialueella on kansallisesti yhtenäisiin perusteisiin perustuva ajantasainen valmiussuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti (THL:n arvio)

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

Valmiuskeskukset kykenevät tuottamaan yhteistyöalueellaan luotettavan ja kattavan tilannekuvan päätöksenteon tueksi (THL:n arvio).

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

7. Palvelujärjestelmään sekä perusterveyden ja sosiaalihuollon palveluihin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistuu

TKKI-toimintaan on luotu toimintamallit perustason palveluihin liittyen a) kansallisella ja b) alueellisella tasolla (THL:n arvio).

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

Alueilla on luotu alueelliset yhteistyörakenteet sidosryhmien kesken tukemaan koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan YTA-tasoisen strategisen suunnitelman toteuttamista (THL:n arvio).

- THL:n arvioita ei ole julkisesti saatavilla.

8. Kansallisesti ja yhteistyöalueen tasolla suunniteltu tiedonhallinta ja digitalisaatio tukevat tavoitteiden saavuttamista ja asiakaslähtöistä toiminnan uudistamista

Hyvinvointialue on ryhtynyt toimiin laaja-alaisten tietojärjestelmien ja tietojohtamisen yhtenäistämiseksi yhteistyöaluetasolla (THL:n arvio).

- Asiakas- ja potilastietoja kerätty useammasta eri asiakastietojärjestelmästä. Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan yhteistyössä käynnistynyt asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta tuonee jatkossa ratkaisuja näihin. (THL:n arvio, sivulla 8)

Digitaaliset palveluprosessit kehittyvät hyödyntäen kansallisesti kehitettyjä ratkaisuja. (THL:n arvio)

- Digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus toimii koko hyvinvointialueella, ja digitaalisten palvelujen kehittämistä jatketaan. (THL:n arvio, sivulla 7 ja 8)

2.3 Käyttötalous- ja tulos-laskelmaosan toteutuminen

2.3.1 Konsernin tavoitteiden toteutuminen

Aluevaltuuston vahvistamien omistajaohjauksen periaatteiden mukaisesti talousarviossa asetetaan tavoitteet Mikkelin Sairaalaparkki Oy -tytäryhtiölle.

Yhtiölle asetettiin vuodelle 2025 tavoitteet seuraavasti: Mikkelin sairaalan kupeessa sijaitsevan pysäköintitalon taloudellisen kannattavuuden arvioidaan kohenevan alueen pysäköintitarpeen vakiintuessa. Talousarviovuonna 2025 yhtiön tavoitteena on toimia liiketaloudellisesti kannattavasti pyrkien vähintään nollatulokseen. Toiminnallisesti yhtiö jatkaa pysäköintipalveluiden tarjoamista asiakasystävällisesti ja tehokkaasti niin hyvinvointialueen henkilökunnalle kuin asiakkaillekin.

Mikkelin Sairaalaparkki Oy:lle asetetut tavoitteet eivät toteutuneet, sillä tilikausi 2025 oli 94 576,51 euroa tappiollinen.

2.3.2 Toimialojen tavoitteiden toteutuminen

2.3.2.1 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden vuotta 2025 leimasi talouden sopeuttamisen tarve sekä uudistaminen ja kehittäminen. Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2025 verraten vain 1,3 %, mikä on merkittävä onnistuminen toimialalla, jonka järjestämisvastuulla on laaja kirjo subjektiivisia oikeuksia sisältäviä ja vahvasti lainsäädännöllä säädeltyjä sosiaalipalveluja. Kulukasvu selittyy osin kansallisiin palkkaratkaisuihin perustuvalla henkilöstökustannusten kasvulla.

Sosiaalipalvelujen organisaatiota tiivistettiin viidestä neljään palvelualueeseen yhteisten palveluiden ja työikäisten palvelualueen lakkautuessa. Tilalle tuli aikuisten sosiaalipalveluiden palvelualue. Johtaja-, esihenkilö- ja asiantuntijatehtäviä vähennettiin. Yhteisenä tavoitteena oli hyvinvointialueen yhdenmukaisten palveluprosessien toteutuminen kaikissa palveluissa.

Peruspalvelujen vahvistamiseen ja erityispalvelujen käytön vähentämisen tavoitteita oli lapsiperheiden sosiaalipalvelujen ja lastensuojelun palvelualueilla. Lapsiperhepalveluiden matalan kynnyksen palveluiden tietoisuutta lisättiin aktiivisella viestinnällä. Uusi, hyvinvointialueen oma lastensuojeluyksikkö avattiin syksyllä ja sen tavoitteena on merkittävä ostopalvelusäästö.

Vaalijalan palvelujen kysynnän trendi muuttui, mikä kertoo hyvinvointialueiden taloushaasteista ja tavoitteesta kotiuttaa palveluita. Vaalijalan tulevaisuuden skenaariotyötä jatkettiin. Osana yt-menettelyä ja vuoden 2026 talousarvioprosessia päätettiin lakkauttaa neljä kuntoutusyksikköä vuonna 2026. Osaamis- ja tukikeskus keskittyy jatkossa erityisen vaativan kuntoutuspalvelun tuottamiseen. Vammaispalvelujen asumisen tuen palvelut kilpailutettiin hankintateknisistä syistä uudelleen ja hankinnassa otettiin käyttöön kattohinta-järjestelmä.

Omaishoidon tuen määräraha oli riittämätön tarpeeseen nähden. Määrärahasidonnaisen etuuden ollessa kyseessä palvelua ei voitu myöntää lähes puoleen vuoteen sosiaalipalvelujen toimialalla eikä määrärahaa ollut siirrettävissä muista toimialan palvelutehtävistä. Talousarviomuutoksessa määrärahavaje korjattiin ja päätöksiä voitiin tehdä loppuvuoden aikana.

Sosiaalipalveluiden määrärahojen toteutuminen				
(1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Myyntitulot	44 963	46 614	44 154	46 224
Maksutulot	3 476	3 605	3 191	3 717
Tuet ja avustukset	7 025	2 570	3 290	2 013
Muut toimintatulot	1 790	1 589	1 686	2 183
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**57 254**	**54 379**	**52 321**	**54 137**
Palkat ja palkkiot	-64 366	-65 738	-67 141	-67 221
Eläkekulut	-14 999	-14 245	-15 481	-15 283
Muut henkilösivukulut	-1 898	-2 190	-2 308	-2 313
Henkilöstömenot yhteensä	**-81 264**	**-82 173**	**-84 930**	**-84 817**
Palvelujen ostot yhteensä	-79 188	-69 519	-77 662	-78 780
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 087	-2 251	-1 707	-1 691
Avustukset	-12 934	-12 683	-13 080	-12 429
Muut toimintamenot	-466	-484	-477	-468
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-175 939**	**-167 110**	**-177 857**	**-178 185**
TOIMINTAKATE	**-118 685**	**-112 731**	**-125 537**	**-124 048**

Toimintatulojen talousarvio ylittyi, tuloja kertyi vuotta 2024 vähemmän (-5,4 %). KEHA-korvaukset kirjautuivat vuonna 2025 myyntituottoihin, kun ne vuonna 2024 kirjautuivat tukiin ja avustuksiin.

Lähtökohta vuoteen 2025 oli taloudessa hyvin haasteellinen ja saavutettuun tulokseen päästiin tehostetulla ja systemaattisella kustannusanalyysillä ja kuluseurannalla sekä poikkeamiin puuttumisella talousarviovuoden aikana. Sosiaalipalvelujen palvelujen ostot olivat 0,5 % pienemmät kuin vuonna 2024. Henkilöstömenot alittivat talousarvion. Talousarvio alittui myös aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa sekä avustuksissa.

Lapsiperhepalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	61	22	22	138
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-9 480	-9 878	-9 644	-9 563
Toimintakate	-9 419	-9 856	-9 622	-9 424

Lapsiperhepalveluissa onnistuttiin yhdistämään talouden hallinta sekä toiminnan ja palvelurakenteen pitkäjänteinen kehittäminen ilman palvelujen karsimista. Lapsiperhepalvelujen talous toteutui vuonna 2025 talousarvion ja tilinpäätösennusteen mukaisesti. Toimintatuottojen ylitys johtui kertaluonteisista kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRP) hankerahoitukseen liittyvistä tuotoista, joilla katettiin palkkakustannuksia. Kyseessä ei ole pysyvä tulonlisäys, vaan määräaikainen hankeperusteinen erä, joka on huomioitu tulevien vuosien taloussuunnittelussa.

Toimintakulut pysyivät hallinnassa ja alittivat lievästi talousarvion. Palvelujen ostojen ja avustusten menokehitys oli budjetoitua maltillisempaa. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion vähäisesti, mikä johtui määräaikaisten työntekijöiden lisäämisestä lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi ja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi. Henkilöstön vaihtuvuus oli vähäistä, mikä tuki toiminnan vakautta ja kustannusten hallintaa.

Talouden toteutuminen oli tiiviissä yhteydessä toiminnalliseen kehittämiseen. Vuoden aikana lapsiperhepalveluissa painopistettä on siirretty varhaiseen tukeen, matalan kynnyksen palveluihin ja monialaiseen yhteistyöhön, minkä tavoitteena on ollut hillitä raskaampien ja kustannuksiltaan kalliimpien palvelujen tarvetta. Perustetun palveluohjausyksikön myötä on varmistettu ostopalvelujen käytössä hankintalain mukaisen etusijajärjestyksen noudattaminen, mikä on osaltaan vahvistanut kustannusohjausta ja palvelujen tarkoituksenmukaista kohdentamista. Asiakasohjausyksikkö Perheneuvo on vakiinnuttanut asemansa keskeisenä lapsiperhepalvelujen järjestämisen rakenteena, ja etä- ja digipalvelujen lisääntyminen on parantanut palvelujen saatavuutta sekä resurssien kohdentamista.

LAPSIPERHEPALVELUT	Arvio 2025	Toteuma 1-12 2025
Varhaisen tuen asiakkuudet	250	250
Ei erityisen tuen asiakkuudet	400	341
Erityisen tuen asiakkuudet	500	683
Perheneuvon käyttöaste asiakaskontaktien määrän kasvu vrt. 2024 tasosta	70 %	-23 %

Lapsiperhepalvelujen tunnusluvut.

Lastensuojelu

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	5 694	1 643	3 141	3 290
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 731	-38 066	-41 184	-41 026
Toimintakate	-35 037	-36 423	-38 043	-37 736

Lastensuojelun palvelualueen toimintakate alittui. Toimintatuloja kertyy valtion KEHA-korvauksista, ulkohyvinvointialuelaskutuksesta sekä asiakasmaksutuotoista. Toimintakulut alittuivat noin 150 000 euroa.

Lastensuojelun kehittämistyötä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin palvelutuotantosuunnitelman mukaisesti. Työ varhaisessa tuessa ja perustasolla ei ole vielä vähentänyt avohuollon asiakasmääriä ja lasten ja perheiden tuen tarve on ollut vahvaa. Avohuollon työtä vahvistettiin lisäämällä perheterapeuttista työskentelyä. Avohuollon sijoitusten määrä ei vähentynyt, mutta omien lastensuojelulaitosten käyttö on ollut aina ensisijaista.

Avohuollossa ostopalveluiden kustannukset kasvoivat noin 800 000 euroa verrattuna vuoteen 2024. Vastaavasti lastensuojelun sijaishuollon asumisostopalveluiden kustannukset vähenivät 1,5 miljoonaa euroa vuoteen 2024 verraten. Lisäksi jälkihuollon ostopalveluiden kustannukset vähenivät 290 000 euroa. Ostopalveluiden kustannukset alenivat miljoona euroa verrattuna vuoteen 2024. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus oli edelleen maan korkeimpia, kaikkiaan lapsia ja nuoria oli kodin ulkopuolelle sijoitettuna 498. Huostaanottoja voitiin lopettaa 14 (vuonna 2024: 17).

LASTENSUOJELU	Arvio 2025	Toteuma 1-12 2025
Lastensuojeluilmoitusten määrä	5 000	4 091
Avohuollon / lapsiperheiden sosiaalityö(shl) asiakasmäärän suhde	35 % - 65 %	653 / 1 274 34 % / 66 %
Perhehoidon osuus sijaishuollon kokonaisuudesta	60 % / 40 %	58 % / 42 %
Huostassa pidon lopettamisten määrä	20	14

Lastensuojelun tunnusluvut.

Aikuisten sosiaalipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 260	2 495	3 349	3 470
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 294	-12 114	-10 618	-10 992
Toimintakate	-9 033	-9 619	-7 268	-7 522

Aikuisten sosiaalipalveluiden toimintatulot ovat suurimmaksi osaksi valtion korvauksia, jotka koskevat turvakotipalvelun tuottamista sekä maahanmuuttajien KEHA-korvauksia. KEHA-korvauksia voitiin hakea v. 2025 budjetoitua enemmän juuri kotoutumislain määrittämien henkilöiden laskennallisten korvauksien osalta (muutos 1.1.25 alk.). Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 121 000 euroa.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelujen tuottajien määrä on vähentynyt vuodesta 2024 dynaamisen kilpailutuksen alkamisen myötä. Palveluntuottajilta edellytettävät tiedot perustuvat hankintalakiin sekä tarjouspyynnössä v. 2024 määritettyihin kriteereihin. Ostopalveluna hankittavan palvelun vähentyessä lisättiin omaa palvelutuotantoa erityisesti Mikkelissä. Kuntouttavaan työtoimintaan on haettu KEHA-korvaukset toteutuneiden toimintapäivien mukaan. Vuokratilojen käyttöä on vähennetty tiivistettäessä toimintaa hyvinvointialueen omiin toimitiloihin.

Talousarviovuoden aikana asetettu tavoitetaso menojen pienentämisen osalta oli korkea. Q3 raportissa arvioitu riski henkilöstömenojen ja palvelujen ostojen ylitykseen toteutui eri toimenpiteistä huolimatta. Palveluiden ostoissa ylittyivät eniten tulkkauspalvelujen

sekä kuntouttavan työtoiminnan palvelujen ostot. Toimintamenot ylittivät talousarvion noin 374 000 euroa, josta sopimuksiin perustuvien loppuvuoden palkankorotusten osuus oli noin 51 000 euroa.

Kuntouttavan työtoiminnan sekä sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin uudistamiseen ja pilotointiin haettiin ESR+-rahoitus ajalle 1.9.2025-30.8.2027. Hankkeen nimi on ELOA - Eloisasti osallistuen kohti työelämää.

Täydentävän toimeentulotuen asiakasmäärässä ja myönnetyissä etuuksissa ei tapahtunut merkittävää muutosta verrattuna edellisvuoteen, mutta ehkäisevän toimeentulotuen hakijoiden määrä kasvoi 25 % edellisvuoteen nähden (2024: 942, 2025:1175). 1.1.2025 voimaantulleet KELA:n asumistuen muutokset ovat vaikuttaneet asiakkaiden arkeen. Maakunnan vuokra-asuntojen vuokrataso on monin osin niin korkea, etteivät ne täytä KELA:n asumistuessa huomioitavia asumiskustannuksia.

Syksyllä 2025 kokeiltiin lyhytaikaisen asumisen ja siihen liittyvän ohjauksen toimintamallia, jolla asunnottomuutta voidaan vähentää maakunnassa. Asunnottomuus on yksi Eloisan sosiaalisen raportoinnin kautta noussut asia/palveluvaje. Kokeilu toteutettiin osana RRP2-hankekokonaisuutta. Lyhytaikainen asuminen järjestetään hankerahoituksen päättymisen jälkeen 1.1.26 alkaen osana hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa.

AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT	Arvio 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä	2 000	1 820
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä	850	823
Chat-yhteydenottojen määrä	700	586
Kotoutumisen palveluihin tulleiden yhteydenottojen määrä	10 000	7 790
Sosiaalipäivystyksen tehtävämäärä yhteensä, joista	6 300	6 310
- 0-17 v.	2 600	2 625
- 18-64 v.	1 400	1 380
- 65 v. ja yli 65 v.	1 700	1 558
Muut tehtävät (tehtävät, joissa ikämäärittelyä ei ole/ei selvillä)	600	747
Sosiaalipäivystykseen yhteydenottomäärä		6 356

Aikuisten sosiaalipalvelujen tunnusluvut.

Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	48 239	50 219	45 808	47 238
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-113 434	-107 053	-116 411	-116 604
Toimintakate	-65 196	-56 833	-70 603	-69 366

Vammaispalvelujen toimintakate oli 1,24 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Tulot ylittivät talousarvion 1,43 miljoonaa euroa ja menot 0,193 miljoonaa euroa. Tuotot laskivat edellisvuoteen verrattuna 2,1 %. Myyntituotot muilta hyvinvointialueilta vähenivät 4,5 %. Menoista palvelujen ostot ylittyivät. Menot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 2,8 %.

Vammaispalvelujen toimintaa haastoi uuden vammaispalvelulain toimeenpano erityisesti asiakasohjauksessa. Asiakkaiden palvelujen saattaminen uuden lain mukaisiksi aloitettiin, lain toimeenpanossa on siirtymäaika vuoden 2027 loppuun saakka. Avopalveluissa talousarvion ylitys ja myös kulujen kasvu kohdistui suurimmalta osin kuljetuspalveluihin. Henkilökohtaisen avun kustannuksia saatiin suunnitelmallisesti hillittyä lisäämällä omaa palvelutuotantoa ja vähentämällä ostopalvelujen käyttöä.

Asumispalvelujen ja perhehoidon toimintatuotot ylittyivät. Menot ylittyivät noin 400 000 euroa erityisesti asiakaspalvelujen ostoissa. Asumispalveluissa toteutettiin ostopalveluna tuotantotapa-analyysi, jonka perusteella linjataan vammaisten asumisen tuen palveluiden tulevaisuusskenaario ja palvelutuotannossa toteutettavat toimenpiteet vuoden 2026 alussa.

Vaalijalan tuotot laskivat 4,3 % ja menot vähenivät 2,1 % vuoteen 2024 verraten. Vaalijalan hoitopäivät vähenivät 3,6 % ja erityisesti oman YTA-alueen palvelujen käyttö vähentyi. Hoitopäivistä 64,8 % (69,2 % vuonna 2024) oli oman YTA-alueen käyttöä. Pohjois-Savon hyvinvointialue vähensi Vaalijalan laitospalvelujen käyttöä 30 %, joka vastaa noin 15 asiakkaan laitospalvelun käyttöä vuoden aikana. Vaalijalan paikkamäärä laski vuoden aikana 11 paikalla, kun Jolla-yksikön (6) toiminta päättyi 30.4.2025 ja Sukkula (5) muutettiin syyskuussa 2025 lyhytaikaista huolenpitoa tuottavaksi yksiköksi. Etelä-Savon omat laitoshoidon käyttöpäivät lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna 367 päivää eli yhden asiakkaan verran.

VAMMAISPALVELUT	Arvio 2025	Toteuma 1-12 2025
Vaalijalan laitoshoitopäivät	54 000	57 063
- josta Etelä-Savon hoitopäivät	14 580	15 785

Vammaispalvelujen tunnusluvut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategia-linkitys	Toimialan tavoite	Käytettävä mittari	Tavoitearvo	Toteuma 31.12.	Tila
Sujuvat ja oikea-aikaiset palvelut lähellä	Asiakkaan oikeus palveluun pääsyyn toteutuu lain mukaisesti.	Asiakkaan pääsy palvelutarvearvioon.	Palvelutarpeenarviointi laadittu 3 kk:n aikana yhteydenotosta.	Aikuisten sosiaalipalvelut 83 %	Toteutuu osittain
	Lapsiperhepalvelujen saavutettavuus.	Varhaisen tuen asiakkuudet	Perheneuvon asiakasmäärä kasvaa. (asiakasmäärä 2024: 150)	Perheneuvon asiakasmäärä/ kk 250	Toteutuu
		Ei erityisen tuen asiakkuudet	Sosionomien asiakasmäärä kasvaa (asiakasmäärä 2024: 263)	Sosionomien asiakasmäärä 341	Toteutuu
		Erityisen tuen asiakkuudet	Sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärä pysyy ennallaan tai vähenee. (asiakasmäärä 2024: 577)	Sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärä 683	Ei toteudu
Kestävä ja mahdollistava talous	Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun avohuollon asiakasmäärien suhteen muutos	Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun avohuollon käyttö	Painopisteen siirtyminen peruspalveluihin Vuonna 2024 suhdeluku 60 % - 40 % (asiakasmäärä 840–579) Tavoite 2025: 65 % - 35 % (asiakasmäärä 882–550)	Suhdeluku 66 % - 34 % (Lapsiperhepalvelujen sosiaalityön asiakasmäärä 1 274, avohuollon asiakasmäärä 653)	Ei toteudu
		Lastensuojelun sijaishuollon laitos- ja perhehoidon käyttö	Perhehoidon osuus sijaishuollon kokonaisuudesta säilyy tai kasvaa vuoden 2024 tasosta tavoite 60 % / 40 %	58 % (perhehoito) / 34 % laitoshoito)	Ei toteudu
		Perheneuvon käyttöaste	Perheneuvon asiakaskontaktien määrä kasvaa 70 % vuoden 2024 tasosta (v. 2024: 1844)	Perheneuvon asiakaskontaktit 1 427 (-23 %) todennäköisesti osa asiakaskontakteista kanavoituu muuta kautta)	Ei toteudu
Teknologia- ja toimintakokeilujen sekä kehittämisaihioiden määrä ja laajuus	Etäasiointi on asiakaslähtöistä ja tarkoituksenmukaista	Digitaalisten kanavien käyttöönotto ja käyttöaste	Palvelujen käyttö digitaalisilla kanavilla kasvaa 50 % (chat: perheneuvo, aikuisten sosiaalipalvelut, sähköinen perhekeskus)	Aikuisten sosiaalipalvelut: kasvu 38 % (v.2024: 426, v. 2025: 586) Perheneuvon chat-yhteydenotot ovat vähentyneet 24 % (265 -> 202) Sähköisen perhekeskuksen OmaPerhe kirjautumiset kasvoivat 247 % (1 238 -> 4 297)	Toteutuu osittain
			Vammaispalvelujen chatin käyttöönotto 2025	Käyttöönotto ei toteutunut vuonna 2025	Ei toteudu

2.3.2.2 Ikääntyneiden palvelut

Asiakkaiden hoiva ja hoito toteutui pääsääntöisesti hyvin ja palvelut toteutuivat määräajoissa. Säännöllisen palvelun piirissä olevien asiakkaiden määrä oli keskimäärin 12 130 ja näistä 3 % alle 65-vuotiaita, lähinnä vammaispalvelun asiakkaita. Suhteutettuna yli 75-vuotiaaseen väestöön kustannuskehitys on ollut maan keskitasoa ja siinä on pysytty. Ikääntyneiden palveluissa varmistettiin riittävän oman tuotannon osuutta erityisesti asumis- ja lääkäripalveluissa. Lääkärivirat on saatu lähes kaikki täytettyä ja ostolääkärisopimuksia purettua. Palvelujen piirissä oleville potilaille on tehty ennakoivia hoito-, kuntoutumis- ja toteuttamissuunnitelmia, jotka turvasivat potilaan oikea-aikaisen hoidon tarkoituksenmukaisimmassa hoitopaikassa. Ikäpalvelun omalääkärimalli palkittiin Tärkeissä Töissä –gaalassa valtakunnallisessa kilpailussa. Sairaanhoitaja-lääkäri-työparityötä kehitetään edelleen eteenpäin.

Yhteistoimintaneuvottelujen myötä henkilöstöä oli edellisiin vuosiin verraten noin 45 vähemmän ja muun muassa yhteiset palvelut palvelualueena päätyi. Sopeuttamistoimenpiteet toteutuivat pääosin, mitä asetettiin tavoitteeksi. Tavoitteiden mukaisesti palvelurakennetta monipuolistettiin ja palvelut tuotettiin Eloisan palveluntuotantona sekä osto- ja palvelusetelipalveluna. RRP-hankkeen tavoitteet toteutuivat hyvin ja mm. etähoivaa ja teknologian kehittämistä saatiin eteenpäin ja pysyväksi toiminnaksi. Omaishoitoa ja omaishoitajuutta tuettiin, perhehoitoa sekä yhteisöllistä asumista lisättiin omiin Eloisan asumisyksiköihin. Ympärivuorokautiset paikat turvattiin niitä tarvitseville. Yksi ammatillinen perhekoti aloitti toimintansa. Yhteisöllisessä asumisessa kansallisen vertailun mukaan palvelutunnit toteutuivat parhaiten Etelä-Savossa, joissa vähintään 85 % alueen yksiköistä toteutti asiakkailleen vähintään suunnitellun määrän tunteja (THL, Yhteisöllisen asumisen alkutaival kansallisten tiedonkeruiden valossa, 54/2025.)

Tiedolla johtamisen avulla vietiin konkretiaan yhdenvertaisia ja vaikuttavia palveluita ja varmistettiin strategian, palvelutuotantosuunnitelman ja tavoitteiden viemistä konkretiaan.

Ikääntyneiden palveluiden määrärahojen toteutuminen				
(1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Myyntitulot	2 201	3 295	1 935	2 552
Maksutulot	30 481	32 130	30 601	30 964
Tuet ja avustukset	1 998	1 438	1 211	1 418
Muut toimintatulot	4 698	4 925	5 078	5 226
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**39 378**	**41 788**	**38 825**	**40 160**
Palkat ja palkkiot	-80 996	-86 240	-85 039	-84 430
Eläkekulut	-16 934	-17 002	-17 517	-17 556
Muut henkilösivukulut	-2 047	-2 814	-2 693	-2 713
Henkilöstömenot yhteensä	**-99 976**	**-106 055**	**-105 249**	**-104 699**
Palvelujen ostot yhteensä	-79 615	-75 678	-76 199	-77 373
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 523	-1 721	-1 127	-1 151
Avustukset	-6 630	-6 338	-5 600	-5 578
Muut toimintamenot	-864	-1 082	-903	-942
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-188 609**	**-190 874**	**-189 078**	**-189 743**
TOIMINTAKATE	**-149 231**	**-149 086**	**-150 254**	**-149 583**

Ikääntyneiden pavelujen mittarit.

Taloudessa tuottojen osuutta muutostalousarviossa korjattiin lähemmäksi toteumaa. Toimintatulojen toteuma ylittyi lopulta 103,4 % muutostalousarvioon nähden johtuen mm. myyntituottojen paremmasta toteumasta (pakolaisten toimeentulo- ja vakuutuskorvaukset). Henkilöstökuluja kurottiin kiinni ja muutostalousarviossa vähennettiin alkuperäisestä talousarviosta 807 000 euroa. Toteuma muutostalousarvioon nähden toteutui 99,5 %. Henkilöstö piti palkattomia ja säästövapaita (358 351 euroa), tiukennettu rekrytointi aloitettiin jo helmikuussa ja yhteistoimintamenettelyillä oli henkilöstökuluihin positiivista vaikutusta.

Toimintakuluja muutostalousarviossa vähennettiin yhteensä 1 796 000 euroa ja oli liian optimistinen mm. asumispalveluostojen suhteen. Ennusteen mukaisesti asumispalvelun ostoissa noin miljoonan euron määrärahojen ylitys toteutui. Leasingkuluista vähennettiin muutostalousarviossa 140 000 euroa, mutta toteuma oli lähellä alkuperäistä talousarviota, koska Leasingyhtiön 63 000 euron kuluerä tuli tietoon vasta muutostalousarvion jälkeen vuoden 2023 saatavista. Luottotappioiden kustannukset myös kasvoivat.

Lääkäreiden rekrytoinnissa onnistuttiin ja ostopalveluja purettiin sopimusten mukaisesti. Lääkäripalveluja ostettiin 1,8 miljoonalla eurolla vähemmän kuin vuonna 2024. Kokonaisuutena lääkäripalveluihin varatut määrärahat (palkkavaraus ja ostopalvelumääräraha) toteutuivat talousarvion mukaisena. Lääkkeiden annosjakeluun palveluseteli otettiin käyttöön kotihoidossa, asumispalveluissa sekä perhehoidossa 1.1.2025 alkaen. Aikaisemmin palvelu on tuotettu ostopalveluna.

Talouden ja resurssien johtamista tehtiin kaikilla palvelualueilla erinomaisesti. Ikääntyneiden toimialan kate jäi noin 670 000 euroa alle muutostalousarvion, ja alkuperäinen talousarvio ylittyi katteen osalta lopulta vain noin 500 000 euroa (0,3 %). Katteen heikentyminen vuodesta 2024 vuoteen 2025 oli vain noin 350 000 euroa (0,2 %), mitä voidaan pitää hyvänä suorituksena huomioiden tapahtuneet palkankorotukset sekä yleinen hintatason nousu.

Päätetyt sopeuttamiset on toimeenpantu ja yhteensä vuosien 23–25 aikana säästöä on syntynyt 10,3 miljoonaa euroa, vaarantamatta asiakasturvallisuutta ja ihmisten oikeutta peruspalveluihin.

Mittari	Arvio 2024	Tavoite vuonna 2025	Toteuma 1-12 2025
Peittävyysindikaattori Kuinka monta % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona.	Vuonna 2024 93 %.	Vähintään 94 % yli 75-vuotiaista asuu kotona	93,9 % yli 75 – vuotiaista on asunut kotona
Säännöllisen palvelun piirissä olevat asiakkuudet (lukumäärä)	Vuonna 2024: noin 12 000 asiakkuutta	Noin 12 500 asiakkuutta eri palveluissa	12 337 asiakkuutta eri palveluissa.
Alle 65 v. asiakkaat (lukumäärä)	Vuonna 2024: noin 600 asiakasta	Pysyy vuoden 2024 tasolla (n. 600 asiakasta)	Q1: 372 asiakasta 492 asiakkuutta Q2: 313 asiakasta 481 asiakkuutta Q3: 299 asiakasta 471 asiakkuutta Q4: 259 asiakasta 403 asiakkuutta

Ikääntyneiden pavelujen mittarit.

Arjen tuki- ja etäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	5 436	6 677	4 507	4 676
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-32 955	-31 946	-31 068	-31 067
Toimintakate	-27 519	-25 269	-26 561	-26 391

Arjen tuki- ja etäpalveluiden palvelualueeseen kuuluvat asiakas- ja palveluohjaus, ikäneuvola, kuntouttava päivätoiminta, kotiin vietävät tuki- ja etäpalvelut, mukaan lukien turvapalvelut, gerontologinen sosiaalityö, omais- ja perhehoito sekä varahenkilöstö eli VaRe-yksikkö. Arjen tuki- ja etäpalvelut ovat ensisijaisia palveluja, joiden tavoitteena on tukea ikäihmisten itsenäistä selviytymistä ja kotona asumisen jatkumista mahdollisimman pitkään ja näin ehkäistä raskaampien ja kalliimpien palveluiden tarvetta. Alle 65-vuotiaiden osuus on hieman laskenut edellisvuoteen verrattuna.

Toimintatulot toteutuivat 103,8 % suhteessa muutostalousarvioon, ylittyen noin 170 000 eurolla. Toimintamenot toteutuivat 100 %. Palvelujen ostoissa syntyi 0,6 %:n ylitys, mutta se pystyttiin kattamaan kertyneillä toimintatuotoilla. Palvelujen ostot ylittyivät muutostalousarvioon nähden noin 71 000 eurolla. Ylitys johtui pääasiassa palveluseteliostojen, perhehoitajien palkkioiden, asiantuntijapalveluiden sekä posti-, kuriiri-, matkustus- ja kuljetuspalveluiden kustannuksista suhteessa muutostalousarvioon. Suurin osa muista palvelujen ostokuluista alittui, mikä tasoitti kokonaisvaikutusta. Toimintakate toteutui 99,4 % ja alittui noin 170 000 eurolla. Talouden toteumaan vaikutti merkittävästi muutostalousarviossa tehty toimintatuottojen 1,2 miljoonan euron vähennys, joka johtui turva- ja etäpalvelujen asiakasmaksutuottojen siirtämisestä kotihoidon tulokertymään. Lisäksi toimintamenoja kertyi talousarvioon nähden noin 878 000 euroa vähemmän, mikä osaltaan vahvisti kokonaisuuden toteumaa.

Arjen tuki- ja etäpalveluissa asiakasmäärät kuukausitasolla pysyivät lähes edellisvuoden tasolla, noin 7 000 asiakasta. Asiakasohjaukseen tuli kaikkiaan yli 19 000 yhteydenottoa, mutta kuukausittain keskimäärin vain 5,3 % eteni tarkempaan palvelutarpeen arviointiin. Palvelupäätöksiä tehtiin yli 18 000 ja asiakasmaksupäätöksiä yli 13 000. Suurin osa päätöksistä on myönteisiä. Palveluohjauksessa resurssien tarvetta lisää lainsäädännön muutokset, tarve moniammatilliseen arviointiin, joka vie enemmän aikaa (vammais- ja mielenterveyspalveluiden yhteisasiakkaat) ja uusien järjestelmien käyttöönotto. Sosiaalihuoltolain mukaisten määräaikojen toteutumista seurataan säännöllisesti asian vireilletulosta palvelun alkamiseen saakka. Seuranta varmistaa palveluprosessin lainmukaisuuden ja mahdollistaa mahdollisten viiveiden ennakoivan tunnistamisen. Päätetyt palvelut saatiin käynnistettyä reilusti alle lain määrittelemässä määräajassa vireille tulon jälkeen, mikä paransi toiminnan tuottavuutta ja ehkäisi viivästymisestä aiheutuvia kustannuksia. Asumispalveluihin pääsyn keskimääräinen käsittelyaika oli 36,5 vuorokautta asian vireille tulosta palvelun alkamiseen.

Omaishoidon asiakasmäärät laskivat hieman, mikä vaikutti omaishoidon tuen määrärahojen käyttöön. Omaishoito muodostaa kuitenkin kokonaisuuden, jossa rahallisen palkkion ohella tukipalvelujen tarve on kasvussa. Kiertävässä ja pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakasmäärät kasvoivat, kun taas lyhytaikainen perhehoito väheni. Kustannukset nousivat kiertävässä perhehoidossa, mutta laskivat lyhyt- ja pitkäaikaisessa perhehoidossa muutostalousarvioon nähden. Vuoden 2025 aikana aloitti yksi ammatillinen perhekoti toimintansa Pieksämäen Naarajärvellä. Pitkäaikaisen perhehoidon kasvu vähensi yhteisöllisen asumisen tarvetta ja tehosti palvelurakennetta. Kuntouttavan päivätoiminnan tiloja tehostettiin sopeutustoimien mukaisesti, ja Kiiskinmäen toiminta keskitettiin Pietarinpirtin tiloihin.

Etähoivan ja lääkeautomaattien käyttö vähensi kotihoidon fyysisiä käyntejä yli 120 000 käynnillä. Tavoitteena oli lisätä säännöllistä kotihoitoa etähoivan avulla saavien asiakkaiden osuutta kahdella prosentilla. Tavoitetta ei saavutettu, vaan etähoivan piirissä olevien asiakkaiden osuus pieneni 0,2 %. Vaikka asiakasmäärä laski vuoden aikana hieman, etäkäyntejä tehtiin kuitenkin edellisvuotta enemmän. Kasvu selittyy sillä, että osa kotihoidon fyysisistä käynneistä voitiin muuttaa kustannustehokkaammiksi etäkäynneiksi. Kotihoidossa tämä mahdollistaa sen, että henkilöstön työaikaa voidaan kohdentaa enemmän paljon apua tarvitsevien asiakkaiden palveluun.

Henkilöstöä edellisvuoteen verrattuna oli vähemmän yhteistoimintamenettelyn myötä 14 htv:tä, mikä näkyi henkilöstökustannuksissa. Sairauspoissaolot vähenivät hieman. Henkilöstön pitovoima parani, millä on suoria ja välillisiä vaikutuksia toiminnan tuottavuuteen.

ARJEN TUKI- JA ETÄPALVELUT	Arvio 2024	Tavoite vuonna 2025	Toteuma 1-12 2025
Asiakasohjauksen etulinjaan tulee yhteydenottoja vuositasolla noin 20 000, joista 10 % asiakkaista ohjautuu tarkempaan palvelutarpeen arviointiin.	Etulinjasta palvelutarpeen arviointiin ohjautuvien osuus keskimäärin 8–10 % / kk tasolla	Etulinjasta palvelutarpeen arviointiin ohjautuvien osuus keskimäärin 8–9 % / kk	5,3 %, aika varaus suoraan palvelutarpeen arviointiin.

Suoritteet: Arjen tuki- ja etäpalvelut.

Kotiin annettavat palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 145	9 516	8 438	8 940
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-44 048	-45 169	-46 989	-46 944
Toimintakate	-35 903	-35 653	-38 551	-38 004

Kotiin annettavat palvelut sisältävät kotihoidon ja kotisairaanhoidon palveluihin liittyvän oman toiminnan sekä siihen liittyvät kustannukset, palvelujen oston ja palvelusetelillä järjestetyn kotihoidon palvelun. Kotihoidon asiakasmäärässä ei tapahtunut oleellista muutosta vuoteen 2024 verrattuna mutta asiakkaiden saamissa palvelutunneissa tapahtui noin 11,5 %:n kasvu. Kotihoidossa vuonna 2025 palvelua sai säännöllisessä kotihoidossa 2 200 asiakasta ja tilapäistä kotihoitoa sai 632 asiakasta. Palvelutunteja toteutui keskimäärin 40 000 kuukaudessa. Palvelutuntien lisääntymisellä on yhteys myös henkilöstömäärän tarpeeseen. Samalle määrälle asiakkaita tehdään enemmän tai pitempiä käyntejä kuin aiemmin.

Toimintatulot toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa parempana kuin muutostalousarviossa ennustettiin. Erityistä huomiota kiinnitettiin tilastointien oikeellisuuteen, että tuotot saadaan kohdilleen.

Toimintamenot olivat 45 000 euroa pienemmät kuin muutostalousarviossa ennustettiin, mutta alitus oli pienempi kuin Q3 raportoinnissa ennustettiin. Isoin vaikutus Q3 ennustetun alituksen pienenemiseen oli henkilöstökulujen vähentyminen. Henkilöstömenoja saatiin laskettua suunnittelua tehostamalla ja tiukalla täyttölupaprosessilla. Henkilöstön kutsurahoja vähentyi 49,5 % ja ylityökorvauksia yli 6 %. Myös ostopalveluja vähennettiin. Prosessien yhdenmukaistamisella on ollut suora vaikutus myös henkilöstötarpeeseen. Asiakkaiden hoitoisuutta mittaavan RAI-mittarin käytön osaamista tehostettiin kohdennetuilla koulutuksilla niille alueille, jossa asiakkaiden arvioinnissa havaittiin haasteita.

Toimintakate kotiin annettavissa palveluissa alittui 0,55 miljoonaa euroa muutostalousarvioon nähden.

Palvelujen ostot toteutuivat muutostalousarvion mukaisesti.

KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT	Arvio 2024	Tavoite vuonna 2025	Toteuma 1-12 2025
Säännöllinen kotihoito Peittävyys (kyseisen kuukauden 75+ väestön lukumäärä / kuinka monta % asiakasmäärä on 75 vuotta täyttäneiden määrästä).	Säännöllisen kotihoidon peittävyys 8,5 %	Säännöllisen kotihoidon peittävyystavoite 8,5–10 %	8,2 % (joulukuu 2025)

Suoritteet: Kotiin annettavat palvelut.

Asumispalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	24 810	24 374	24 860	25 531
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-104 306	-105 866	-103 490	-104 353
Toimintakate	-79 496	-81 492	-78 630	-78 822

Toimintatuotot toteutuivat muutostalousarvioon nähden noin 0,67 miljoonaa euroa ennakoitua paremmin. Tulokertymää selittävät erityisesti valtion KEHA-korvaukset (0,15 miljoonaa euroa) ja asiakasmaksujen sekä vuokratulojen ennakoitua parempi kehittyminen (0,44 miljoonaa euroa).

Toimintakustannukset ylittivät muutostalousarvion 0,86 miljoonalla eurolla. Kustannustason ylitys johtuu kustannusten noususta osto- ja palvelusetelipalveluissa (1,2 miljoonaa euroa). Asiakasmäärät osto- ja palvelusetelipalvelussa vaihtelevat asiakastarpeen ja oman palvelutuotannon vapautuvien paikkojen mukaan. Kolmannessa osavuosikatsauksessa arvioitiin ylityksen olevan noin miljoona euroa. Muutostalousarvio oli palvelujen osto- ja palvelustelimääräahojen osalta arvioitu liian optimistiseksi asiakasmäärään nähden ja joulukuussa asumispalveluostokuluja oli suhteessa aiempaa enemmän johtuen laskutuksen viiveestä. Osto- ja palvelusetelipalvelussa on ollut keskimäärin 979 ympärivuorokautisen palveluasumisen, 126 yhteisöllisen asumisen ja 20 tilapäisen hoidon asiakasta (jaksohoito). Suurin asiakasmäärä osto- ja palvelusetelipalvelussa oli ympärivuorokautisessa palveluasumisessa lokakuussa, ollen 1 000 asiakasta ja yhteisöllisessä asumisessa maaliskuussa ollen 133 asiakasta.

Kasvaneita ostopalvelukustannuksia on kompensoitu oman toiminnan säästyneillä kustannuksilla, erityisesti henkilöstökulut (0,3 miljoonaa euroa) sekä ennakoitua paremmalla tulokertymällä. Asumispalvelujen kokonaistuloksen olleen toimintakatteen tasolla noin 0,19 miljoonaa euroa yli muutostalousarvion.

Henkilöstön osalta palveluasumisen mitoitukset ovat olleet asiakastarpeen mukaisia ja noudattaneet kaikkialla vähintään minimimitoituksen lainsäädäntöä. Vuoden aikana on kehitetty työkalua RAI järjestelmän tuottaman asiakkaiden hoitoisuuden ja riittävän henkilöstömitoituksen välille. Vaikka välinettä on jo sovellettu käytäntöön, on sen kehittäminen vielä kesken. Temporen henkilöstövuokraukseen varatut määrärahat alittivat muutostalousarvion 0,1 miljoonalla eurolla.

Palvelutoiminnan osalta palvelurakenne ja asumismuotojen peittävyys on edennyt lähes asetettuihin tavoitteisiin. Ympärivuorokautisen asumisen osalta peittävyys oli 6,1 % (vrt. v. 2024; 6,5 %). Yhteisöllisen asumisen kattavuus oli vuoden lopussa 1,7 % (vrt. v. 2024; 1,5 %), tavoitetilan ollessa 2–3 %. Palvelurakenne on siis keventynyt lähes suunnitelman mukaisesti. Yhteisöllinen asuminen vaikuttaa ympärivuorokautisen hoivan paikkojen riittävyyteen, turvaten niitä vakavasti muistisairaille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista valvontaa ja hoitoa.

Oman toiminnan palveluverkossa yksikkötasolla ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana. Yhteistoimintaneuvotteluissa Männikön, Kivitaskun ja Päivärinteen yksiköissä päätettiin muuntaa asumismuoto kokonaan yhteisölliseen asumiseen, lisäksi Ristiinan ja Pertunmaan yksiköissä tavoiteltiin tilojen yhteiskäyttöä kotihoidon kanssa.

Ostopalveluissa yksi yksityisen palveluntuottajan toiminta päättyi 30.9.2025. Asiakkaita oli yhteensä 19, seitsemän ympärivuorokautisen palveluasumisen ja 12 yhteisöllisen asumisen asiakasta. Kolme asiakasta siirtyi omaan palveluasumisen yksikköön ja 16 toisen yksityisen palveluntuottajan yksikköön.

ASUMISPALVELUT (oma toiminta ja ostopalvelut)	Arvio 2024	Tavoite vuonna 2025	Toteuma 1-12 2025
Yhteisöllinen asuminen (kyseisen kuukauden 75+ väestön lukumäärä / kuinka monta % asiakasmäärä on 75 vuotta täyttäneiden määrästä).	Yhteisöllisen asumisen peittävyys 1,18 %	Yhteisöllisen asumisen peittävyystavoite 1,15–2 %	1,7 % (laskentapäivä 31.12)
Pitkäaikainen perhehoito	Pitkäaikaisen perhehoidon peittävyys 0,3 %	Pitkäaikaisen perhehoidon peittävyystavoite 0,5–1 %	0,3 % (Yli 75 vuotta täyttäneet, laskentapäivä 31.12)
Ympärivuorokautinen asuminen (kyseisen kuukauden 75+ väestön lukumäärä / kuinka monta % asiakasmäärä on 75 vuotta täyttäneiden määrästä).	Ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys keskimäärin 7,0 %. Tavoite riippuvainen muistisairaiden määrän kehityksestä.	Ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyystavoite 6–7 %. Tavoite riippuvainen muistisairaiden määrän kehityksestä.	6,1 % (laskentapäivä 31.12)
Lyhytaikainen perhehoito (omaishoidon jaksot)	Lyhytaikaisjaksohoito-paikkojen käyttöaste perhehoidossa 85 %	Lyhytaikaisjaksohoito-paikkojen käyttöastetavoite 95-98 %	85 % (Q4)

Suoritteet: Asumispalvelut.

Geriatrinen osastopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	987	1 221	1 020	1 013
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 300	-7 893	-7 532	-7 379
Toimintakate	-6 312	-6 672	-6 512	-6 366

Geriatrinen osastopalvelu sisälsi alkuvuonna 2025 kolme terveydenhuoltolain alaista geriatrista arviointiosastoa ja yhden sosiaalihuoltolain alaisen lyhytaikaisyksikön. Maaliskuun 2025 loppupuolella Kerimäen lyhytaikaisyksikkö muutti Savonlinnan sairaalan tiloihin ja muuttui terveydenhuoltolain alaiseksi geriatriseksi arviointiosastoksi nostaen geriatristen arviointiosastojen määrän neljään koko Eloisan alueella. Kerimäen muutos valtuuston päätöksen jälkeen toteutui maaliskuun 2025 lopussa eli viivästyi alun perin suunnitellusta vaikuttaen sopeuttamistoimiin. Kerimäen muutoksen myötä vuonna 2025 toteutui 2,5 htv vähennys suunnitellun mukaisesti.

Toimintatulojen toteuma vuoden 2025 osalta noin 1 013 000 euroa, joka alittaa noin 7 000 eurolla muutostalousarvioon budjetoidun. Q3 raportissa raportoitu riski tuottojen alittumiseen alkuperäiseen talousarvioon nähden 200 000–250 000 euroa, joka toteutunut arvioidun mukaisesti. Toimintatuottojen alittumiseen vaikuttaneet muun muassa maksukattojen täyttyminen loppuvuoden aikana.

Toimintakulujen toteuma vuoden 2025 osalta noin 7 379 000 euroa jää noin 153 000 euroa alle budjetoidun muutostalousarvioon nähden, vaikka muutostalousarviossa on noin 360 000 euroa alhaisempi määräraha toimintakulujen osalta kuin alkuperäisessä talousarviossa. Toimintakate alittui noin 146 000 eurolla muutostalousarvioon nähden.

GERIATRINEN OSASTOPALVELU	Arvio 2024	Tavoite vuonna 2025	Toteuma 1-12 2025
Hoitopäivät	31 756 / vuosi	30 762 hpv	31 092 hpv
Kuormitus %	92,2 %	98 %	97,2 %
Keskimääräinen hoitoaika	12,7 hpv	12 hpv	14,2 vrk

Suoritteet: Asumispalvelut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategia-linkitys	Toimialan tavoite	Käytettävä mittari	Tavoitearvo	Toteuma 31.12.	Tila
Sujuvat ja oikea-aikaiset palvelut lähellä	Yhden yhteydenoton periaate toteutuu, viivytyksetön palvelutarpeen arviointi ja päätöksenteko	Vastausaika	80 % < 5 min	82%	Toteutuu osittain
		Palvelun toteutuminen päätöksestä	Asiakkaan asia otetaan käsittelyyn 90 % yhdellä yhteydenotolla	yli 90 %	Toteutuu
	Palvelut on järjestetty yhdenvertaisesti ja laissa säädetyt oikeudet turvaten	RAI-arvioidut 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, (%) vastaavan ikäisestä väestöstä	Kiireellisesti tarvitsemien sosiaalipalvelujen järjestäminen viipymättä. Päätös muiden kuin kiireellisten sosiaalipalvelujen myöntämisestä on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä, päätös on toimeenpantava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua asian vireille tulosta.	RAI-arvioituja ikääntyneiden palveluissa on 50 % ja 9 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Määräajat toteutuvat palveluun pääsyssä.	Toteutuu
Kestävä ja mahdollistava talous	Palvelurakenteen turvallinen keventyminen	Kotona asuvien 75- vuotta täyttäneiden %-osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	Vähintään 93–94 % yli 75-vuotiaista asuu kotona.	93,9 (31.12 laskentapäivänä)	Toteutuu
	Kotiin annettavan ja ympärivuorokautisen asumisen väliin tulee lisää yhteisöllisen asumisen paikkoja nykytilanteeseen nähden.	Yhteisöllistä asumista lisää, peittävyys kasvaa.	Vähintään 1–3 % yli 75-vuotiaista asuu yhteisöllisessä palveluasumisessa.	1,7 % (31.11 laskentapäivä)	Toteutuu
Teknologia- ja toimintakokeilujen sekä kehittämisaihioiden määrä ja laajuus	Kotihoidon tuottavuuden ja palveluprosessien sujuvuuden turvaamiseksi laajennetaan olemassa olevia ja uusia kotona asumista tukevia teknologisia ratkaisuja.	Etähoivan asiakkaiden osuus (%) säännöllisen kotihoidon asiakkaista	Säännöllistä kotihoitoa etähoivan avulla saavien osuus kasvaa 2 %:lla.	Asiakkaiden osuus kumulatiivisesti 9,3 %. Laskua viimevuoden vastaavasta ajankohdasta 0,2 % yksikköä	Ei toteudu
Ikääntyvän väestön palvelutarvetta vastaava henkilöstön määrä ja osaaminen	Henkilöstömitoituksen toteutuminen.	Henkilöstömitoitus Ympärivuorokautisessa asumisessa.	Ympärivuorokautinen asuminen, lakisääteinen mitoitus toteutuu.	Lakisääteinen mitoitus toteutuu kaikissa yksiköissä.	Toteutuu
		Välittömän työajan osuus kotihoidossa (%)	50 % (kaikki ammattiryhmät)	Toteutuu osittain	Toteutuu osittain
		Säännöllisten kotihoidon asiakkaiden myönnetyt palvelutunnit.	Säännöllisten kotihoidon asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmien mukaiset palvelutunnit toteutuvat.	Koko kotihoito tasolla tunnit toteutuvat 112 %. eli tunteja toteutuu suunniteltua enemmän	Toteutuu

2.3.2.3 Terveyspalvelut

Terveyspalveluiden kolmas toimintavuosi oli merkittävin taloudellisten sopeutusten ja sairaalapalveluiden rakennemuutosten vuosi. Talouden näkökulmasta sopeutuksia toteutettiin lähes 16 miljoonaa euroa. Terveyspalveluissa talouden tasapainottamistoimet kohdistuvat kaikkiin palvelualueisiin ja toimintoihin. Asiakastyytyväisyys oli erinomaisella tasolla (NPS 59) ja parani hiukan edellisestä vuodesta (NPS 57). Hoitoon pääsy säilyi maan parhaana erikoissairaanhoidossa ja pysyi hyvänä myös perusterveydenhuollossa. Henkilöstötyytyväisyys kehittyi myös positiivisesti (eNPS 2 vuonna 2023, 10 vuonna 2024 ja 18 vuonna 2025).

Sairaalapalveluiden rakenteelliset muutokset johtuivat pitkälti terveydenhuoltolain muutoksista. Savonlinnan sairaalassa päivystys muuttui rajatuksi erikoissairaanhoidon ympärivuorokautiseksi päivystykseksi. Alueen raskas kirurginen ja päivystysleikkaustoiminta keskitettiin Mikkelin sairaalaan, jossa jatkuu monierikoisalainen ympärivuorokautinen päivystys. Erikoissairaanhoidon vuodeosastopaikkoja vähennettiin Savonlinnasta yhteensä 39 vastaamaan alueen väestön tarvetta. Lisäksi perusterveydenhuollon vuodeosastot keskitettiin Pieksämäelle, Mikkeliin ja Savonlinnaan sulkemalla Juvan ja Sulkavan vuodeosastot.

Perustason palveluiden palveluverkko rakentuu sote-keskuksiin ja -asemiin. Yksiköiden palveluvalikoima rakentuu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Tilojen tiivistämisestä ja vuokrasopimuksista neuvoteltiin alueen kuntien kanssa, mutta muutokset toteutetaan vasta vuoden 2026 aikana. Sotekeskus-palveluverkko säilyi yhtenä hyvinvointialueiden kattavimmista sisältäen kolme sotekeskusta ja 15 soteasemaa. Merkittävin perustason palveluverkkomuutos oli pienten kuvantamisyksiköiden sulkeminen.

Päivystyskäynnit pysyivät edellisen vuoden tasolla. Samalla kun vuodeosastopaikkoja vähennettiin, liikkuvan sairaalan käynnit lisääntyivät (15 %) tavoitteen mukaisesti. Ensihoidon kapasiteetti säilyi ennallaan tehtävien laskiessa kokonaisuudessaan noin 7 prosenttia. Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa jatkettiin palvelurakenteen keventämistä ja vähennettiin ostopalvelua. Avohoitokontaktit kasvoivat osastopalveluiden vähentyessä.

Ostopalveluiden vähentäminen oli toimialan strateginen tavoite. Tässä onnistuttiin osittain esimerkiksi rekrytoimalla omaa henkilöstöä. Ulkohyvinvointialuemyyntiä pystyimme kasvattamaan 1,3 miljoonaa euroa (15 %). Samanaikaisesti erikoissairaanhoidon ostopalvelujen (muut sairaalat) kustannus kasvoi 4,7 prosenttia ja lähes kaksi miljoonaan euroa.

Terveyspalveluiden määrärahojen toteutuminen				
(1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Myyntitulot	20 097	19 845	20 647	22 663
Maksutulot	23 197	24 730	28 547	27 734
Tuet ja avustukset	3 494	3 889	3 876	3 554
Muut toimintatulot	580	720	704	742
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**47 368**	**49 185**	**53 774**	**54 693**
Palkat ja palkkiot	-169 188	-187 649	-179 793	-180 362
Eläkekulut	-33 775	-34 081	-35 748	-35 438
Muut henkilösivukulut	-4 178	-6 241	-4 903	-5 673
Henkilöstömenot yhteensä	**-207 141**	**-227 970**	**-220 444**	**-221 473**
Palvelujen ostot yhteensä	-124 673	-108 719	-122 520	-116 277
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 804	-41 122	-44 602	-44 622
Avustukset	-199	-26	-115	-80
Muut toimintamenot	-3 500	-4 035	-4 140	-3 602
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-379 317**	**-381 872**	**-391 820**	**-386 055**
TOIMINTAKATE	**-331 949**	**-332 687**	**-338 046**	**-331 362**

Toimintatulot kasvoivat merkittävästi vuoteen 2024 (7,3 miljoonaa euroa) verrattuna ja ylittivät talousarvion noin miljoonalla eurolla. Sekä myynti- että maksutulot kasvoivat merkittävästi. Tulot muilta hyvinvointialueilta kasvoivat yli 15 prosenttia 9,5 miljoonaan euroon. Asiakasmaksuja kertyi lähes 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024 johtuen pitkälti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksista.

Toimintamenot alittivat talousarvion noin 5,8 miljoonalla eurolla (1,5 %). Toimintamenot kasvoivat vain 1,8 prosenttia edellisestä vuodesta. Talousarvion alitus johtuu sairaalapalveluiden hyvästä toimintamenojen kehityksestä (-1 %) ja sopeutuksen onnistumisesta. Muilla palvelualueilla toimintatulot ja –menot toteutuivat talousarvion mukaisesti. Verrattuna alkuperäiseen talousarvioon diagnostiset ja tukipalvelut ja sotekeskuspalvelut onnistuivat erinomaisesti kulujen kasvun hillinnässä.

Toimintakate alittaa talousarvion 6,7 miljoonalla eurolla ja alkuperäisenkin talousarvion 1,3 miljoonalla eurolla.

Sairaalapalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	**TP 2024**	**Alkup. TA 2025**	**MTA 2025**	**Toteuma 1-12 2025**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	20 382	20 330	22 354	23 476
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-171 890	-162 595	-175 836	-170 954
Toimintakate	-151 508	-142 266	-153 482	-147 478

Sairaalapalvelujen palvelualueella toiminta ja potilaiden hoito on toteutunut vakaana muutoksista huolimatta sekä operatiivisella että konservatiivisella tulosalueella. Savonlinnan sairaalan leikkaustoiminta sekä tehovalvonta- ja osastohoito kokivat ison, lakimuutoksiin pohjautuvan muutoksen – ilman että Mikkelin sairaalaan olisi lisätty lainkaan resurssia. Tammikuussa 2025 erikoissairaanhoidon osastoja yhdistyi ja Savonlinnaan jäi yksi sisätautiosasto ja yksi kirurginen osasto. Raskas kirurgia siirtyi tammikuussa ja päivystyskirurgia maaliskuussa Mikkelin leikkausosastolle. Tehovalvonta ja sydänvalvontahoito loppui huhtikuussa. Lokakuusta 2025 lähtien Savonlinnassa on tehty vain päiväkirurgisia leikkauksia ja samanaikaisesti 24/7 anestesiapäivystys muuttui siten, että anestesialääkäri on sairaalassa klo 22 saakka leikkauspäivinä. Juvan ja Sulkavan perusterveydenhuollon osastot lopettivat toimintansa kesällä 2025. Kaiken kaikkiaan osastojen toiminta on muuttunut tehokkaammaksi siten, että pienemmälläkin paikkamäärällä on pärjätty; lisäksi iso osa potilaista on hoidettu liikkuvan sairaalan avulla kotona.

Leikkausten määrä on lievästi laskenut edelliseen vuoteen verrattuna, kun taas poliklinikkakäyntien määrä on säilynyt ennallaan. Hoitotakuu on toteutunut hyvin ja hoitoa on odottanut yli 6 kk vain 4 % potilaista. Erikoisairaanhoidon osastojen hoitopäivät ovat määrällisesti laskeneet, kun taas perusterveydenhuollon osastojen hoitopäivät ovat nousseet. Keskimääräinen hoitoaika osastoilla on laskenut. Erikoissairaanhoidon osastojen kuormitusprosentti on ollut 70–90 %, kun taas perusterveydenhuollon osastot ovat olleet varsin täynnä keskimääräisen kuormitusprosentin ollessa 97 %.

Toimintatuotot (sekä maksu- että myyntituotot) lisääntyivät yhteensä noin 3 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ja ylittivät muutostalousarvionkin. Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 8 miljoonalla eurolla, mutta alittivat muutostalousarvion 5 miljoonalla eurolla. Toimintamenot vähenivät edelliseen vuoteen nähden 0,5 %. Lääkäriostopalveluja vähennettiin lähes 2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen nähden. Talouden haasteena oli ennen muuta ostot muilta hyvinvointialueilta, jotka ylittivät talousarvion yli 15 miljoonaa euroa ja lisääntyivät edelliseen vuoteen nähden 2 miljoonaa euroa. Näihin vaikuttaminen on osoittautunut erittäin hankalaksi ja haastaa taloutta jatkossakin.

Erikoissairaanhoidon osastot	Paikkaluku 2024	Täyttöaste 2024	Paikkaluku 2025	Täyttöaste 2025
Operatiiviset osastot Mikkeli	45	85	45	82,4
Konservatiiviset osastot Mikkeli	64	83	64	80,9
Operatiiviset osastot Savonlinna	39	84	20	71,3
Konservatiiviset osastot Savonlinna	36	72	36 (1–3/2025) 20 (4-12/2025)	57,7 69,6

Perustason osastot	Paikkaluku 2024	Täyttöaste 2024	Paikkaluku 2025	Täyttöaste 2025
Pieksämäen yle osasto	25	91	25	97,2
Juvan lähikuntoutus	23	98	23 (1–6/2025)	82,1
Mikkelin osastot	37	98	37	98,5
Savonlinnan osastot	50	97	50	95,5
Palliatiivinen keskus	24	71	24	76,7
Sulkavan lähikuntoutus	12 (ulkois-tettu)	94	0	-

Osastopalvelut maakunnassa.

Sairaalapalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2025	Toteuma 1-12/25
ESH OSASTOT		
- hoitopäivä	55 000	58 326
- asiakas	12 000	15 244
ESH VASTAANOTOT		
- käynti/kontakti	255 000	263 297
- asiakas	52 000	51 980
LEIKKAUKSET		
Mikkelin leikkaukset	5 700	5 790
Mikkelin silmäleikkaukset	2 000	2 020
Savonlinnan leikkaukset	2 300	1 927
Savonlinnan silmäleikkaukset	630	685
PTH OSASTOT / HOITOPÄIVÄT		
- hoitopäivä	46 000	51 146
- asiakas	2 100	3 133

Sairaalapalvelujen suoritteet.

Diagnostiset ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	939	1 115	922	985
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-31 385	-33 894	-32 715	-31 971
Toimintakate	-30 447	-32 780	-31 793	-30 986

Diagnostisten ja tukipalveluiden palvelualue alitti talousarvion toimintamenot sekä muutetun talousarvion että alkuperäisen talousarvion osalta, ja ylitti toimintatuotot muutetun talousarvion osalta vuonna 2025. Toimintamenojen kasvu edelliseen tilinpäätökseen verrattuna oli noin 1,87 %.

Palvelualueen toimintakuluista henkilöstökuluja on noin 79 %, palveluiden ostoja noin 11 %, aineita ja tarvikkeita noin 8 %, sekä muita toimintakuluja, kuten viranomaismaksuja noin 2 %. Vuoden aikana onnistuttiin vähentämään ostopalveluja lähes 700 000 euroa, mikä perustui onnistuneisiin rekrytointeihin ja etälausuntopalveluiden kilpailutuksissa saatuihin merkittäviin hinnan alennuksiin.

Toiminnallisesti palvelualue pystyi tuottamaan palveluita asukkaille yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Vuoden aikana vietiin päätökseen vuoden 2024 sopeutuksissa päätetyt sopeutustoimet, kuten pienten kuvantamisyksiköiden sulkeminen. Näistä viimeisenä sulkeutui Juvan kuvantamisyksikkö vuoden toiseksi viimeisenä päivänä. Toisaalta terveyspalveluiden varahenkilöstöä kasvatettiin vuoden aikana, kun sinne perustettiin pitkiin sijaisuuksiin sijoittuva pieni hoitajapooli. Tällä toimenpiteellä pystytään vaikuttamaan hoitohenkilökunnan vuokratyövoimaan käytettäviin kustannuksiin muualla terveyspalveluissa. Tilannekeskukselle osoitettiin vuoden loppupuolella tehtäväksi terveyspalveluiden valmiussuunnittelun sekä viestijärjestelmien ylläpidon toteuttaminen, mikä tulee hieman kasvattamaan tilannekeskuksen henkilöstökuluja vuonna 2026.

Diagnostiset ja tukipalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2025	Toteuma 1-12/25
APTEEKKI- JA DIAGNOSTIIKKAPALVELUT		
Radiologiset tutkimukset	98 000	98 266
Patologian tutkimukset	30 000	30 933
Kliinisen fysiologian ja kliinisen neurofysiologian tutkimukset	8 500	8 293
Lääkehoidon turvatarkastukset	1 000	1 790
Osastofarmasian asiakas/potilastapaukset	2 000	2 705
TILANNEKESKUS JA MUUT TUKIPALVELUT		
Puhelujen tulos: hoidettu kotiin vähintään (%)	61	63
Kiertävän varahenkilöstön varauspäivät	6 600	7 923
Terveysturvallisuusyksikkö - käynnit ja puhelut yhteensä	2 000	1 530
Terveyssosiaalityö - käynti	6 000	6 496

Diadnostisten ja tukipalvelujen suoritteet.

Sotekeskuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10 672	10 818	11 762	11 689
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-91 717	-95 910	-93 332	-93 039
Toimintakate	-81 045	-85 092	-81 571	-81 350

Kokonaisuutena palvelualueen toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,87 miljoonalla eurolla ja toimintamenot alittivat alkuperäisen talousarvion 2,87 miljoonalla eurolla. Kate parantui alkuperäiseen talousarvioon nähden 3,74 miljoonalla eurolla. Palvelualueelle asetetut säästöt toteutuivat ja sen lisäksi palvelualue pystyi tekemään merkittävän ylimääräisen säästön. Muutetun talousarvion luvut eivät kuvaa palvelualueen tulosta.

Kaikilla tulosalueilla kehitettiin toimintamalleja, vähennettiin ostopalveluja sekä kehitettiin tavaroiden ja tarvikkeiden varastointia ja logistiikkaa.

Suun terveydenhuollon käyntimäärät pysyivät ennallaan ajoittaisesta henkilöstöpulasta huolimatta ja jonoja purettiin toimintamallien muutoksilla. Toimintatuotot kasvoivat merkittävästi toiminnan tehostuessa ja asiakasmaksujen korotusten seurauksena. Säästötavoitteet saavutettiin ostopalvelujen vähentämisellä ja kiinnittämällä huomio erityisesti hoitotarvikehankintoihin.

Kuntoutuksessa toimintatuottoja kertyi yli arvioidun ja menot pysyivät suunnitellun mukaisina. Toimintaa kehitettiin kohti vaikuttavampia palvelumuotoja ja erityinen huomio kohdistui ennaltaehkäisyn tehostamiseen.

Digitaalisissa palveluissa toimintatuottoja kertyi yli odotetun. Lääkäriostopalvelut vähentyivät, mutta vastaavasti henkilöstökulut lisääntyivät tuolta osin. Lakisääteisiä puhelinpalveluja jouduttiin turvaamaan ajoittain ostopalvelujen avulla. Kokonaisuutena kate pysyi arvioidussa.

Avoterveydenhuollossa toimintatulot ylittivät alkuperäisen talousarvion ja toimintamenot alittuivat merkittävästi. Lääkäriostopalvelut vähentyivät hyvin onnistuneiden virkalääkärirekrytointien ansiosta. Avoterveydenhuollossa hoitoon pääsy on tavoitteessa. Hoidon jatkuvuutta on pyritty kehittämään. Vuoden aikana aloitettiin Savonlinnassa omalääkärimallipilotti ja koko alueella otettiin käyttöön hoidonjatkuvuutta tukevat pitkäaikaissairaan digitaaliset hoitopolut.

Lasten- ja nuorten palveluissa toimintakulut alittivat alkuperäisen arvion noin 1,5 miljoonalla eurolla ja tästä 1,2 miljoonan euron säästö tuli henkilöstökuluista. Tulosalueelle on rakennettu tarkka asiakasmääriin ja lain asetuksiin perustuva resurssisuunnittelu, mikä on mahdollistanut tarpeeseen perustuvan henkilöstön sijoittelun ja kustannussäästön. Toiminta on ollut vakaata ja kansallisessa vertailussa rokotekattavuudet ja hyte-indikaattorit ovat erinomaista tasoa.

Sotekeskuspalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2025	Toteuma 1-12/25
SUUN TERVEYDENHUOLTO		
- käynnit	110 000	116 904
- muut suoritteet	70 000	81 531
AVOTERVEYDENHUOLLON PALVELUT		
- käynnit	240 000	244 085
- muut suoritteet	320 000	336 189
LASTEN JA NUORTEN TERVEYSPALVELUT*		
- käynnit	85 000	83 644
- muut suoritteet**	41 000	52 400
KUNTOUTUSPALVELUT		
- käynnit	78 000	92 050
- muut suoritteet	28 000	40 417
DIGITAALINEN SOTE-KESKUS		
sähköinen asiointi (sis. lääkärit ja hoitajat, chat, etävo)	60 000	51 000
kokonaismäärät vastatut puhelut terveysneuvo + päivystysapu	300 000	210 000
muut suoritteet	30 000	46 000

* puuttuu kuraattoreiden suoritteet
** Pieksämäen muut suoritteet kuin käynnit puuttuu

Sotekeskuspalvelujen suoritteet.

Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	15 375	16 922	18 737	18 543
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-84 324	-89 472	-89 937	-90 091
Toimintakate	-68 949	-72 549	-71 199	-71 548

Akuuttipalveluissa Savonlinnan päivystyksen toimintaa muutettiin lakimuutoksiin perustuen. Muutosten suunnittelu oli käynnistynyt jo syksyllä 2024 yhteistyössä henkilöstön kanssa. Suunnitelman mukaisesti maaliskuussa 2025 Savonlinnan päivystyksen toiminta muuttui rajatuksi erikoissairaanhoidon päivystykseksi. Muutoksella oli toiminnallisia vaikutuksia ensihoitoon sekä potilaiden ohjautumiseen Mikkelin päivystykseen. Savonlinnan päivystyksen yhteydessä keväällä käynnistyi myös neljäpaikkainen päivystysosasto. Liikkuvan sairaalan toimintaa kehitettiin koko hyvinvointialueen laajuisesti yhteistyössä sairaalapalveluiden ja ensihoidon kanssa. Toimintaa tehostettiin ja palvelusisältöä laajennettiin, varautuen sairaalapaikkojen vähenemiseen.

Ensihoidossa siirryttiin käyttämään viranomaisten yhteistä kansallista ensihoidon kenttäjärjestelmää (Kejo). Ensihoidon tiedonhallinta siirtyi THL:n ylläpitämään ensihoitorekisteriin, johon kerätään potilaita ja toimintaa koskevia tietoja.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa panostettiin ostopalvelukustannusten hillitsemiseen. Ostopalvelujen määrää vähennettiin vahvistamalla omaa toimintaa. Lääkäri-, kuntoutus- ja terapiapalveluiden ostot vähentyivät huomattavasti edellisiin vuosiin verrattuna onnistuneiden rekrytointien sekä henkilöstön tehtäväkuvien muutosten myötä. Kehittämisen sekä kouluttautumisen osalta panostettiin terapiatakuulainsäädännön toteuttamiseen. Henkilöstö osallistui yhteistoiminta-alueen yhteistyönä järjestettyihin menetelmäkoulutuksiin. Lisäksi kiinnitettiin erityistä huomiota kirjaamisen sekä tilastointien oikeellisuuteen. Asumispalveluissa vahvistettiin asiakaslähtöisyyttä ja peruspalveluja, mikä on jo kääntänyt erityisesti mielenterveysasiakkaiden ostoasumispalvelut tavoiteltuun suuntaan. Eloisan aikana 2023–2025 asiakasmäärien muutokset ovat tuoneet merkittäviä säästöjä mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumisratkaisuissa, vaikka osassa palveluista asiakasmäärät ovat myös kasvaneet.

Akuutti, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut		
Tunnusluku/suorite	**Arvio 2025**	**Toteuma 1-12/25**
PÄIVYSTYS		
Päivystysmonitori/käynnit		
- Mikkeli	48 000	52 570
- Savonlinna	23 000	24 164
Päivystysosasto Mikkeli		
- hoitojaksot	4 000	3 742
- keskimääräinen hoitoaika	1,8	1,7
Päivystysosasto Savonlinna		
- hoitojaksot	1 900	588
- keskimääräinen hoitoaika	1,8	1,2
LIIKKUVA SAIRAALA		
- käynnit	15 000	14 169
- muut kontaktit	9 000	9 921
ENSIHOITO		
Ensihoidon tehtävämäärät (yksikköhälytykset)	30 000	27 450
MIERI, AIKUISTEN PALVELUT		
Avohoito		
- käynti	125 000	150 250
- asiakas	9 500	9 531
Osastohoito		
- hoitopäivä	20 000	18 285
- asiakas	700	650
MIERI, LASTEN JA NUORTEN PALVELUT		
Avohoito		
- käynti	42 000	47 094
- asiakas	3 200	2 932
Osastohoito		
- hoitopäivä	1 400	1 023
- asiakas	70	65
MIERI, ASUMISPALVELUT		
- hoitopäivä	382 089	554 576
- asiakas	450	393
Arviointiyksikkö Vaahtera		
- hoitopäivä	7 500	4 554
- asiakas	95	66

Akuuttipalvelujen, Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen suoritteet.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategia-linkitys	Toimialan tavoite	Käytettävä mittari	Tavoitearvo	Toteuma 31.12.	Tila
Sujuvat ja oikea-aikaiset palvelut lähellä	Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla.	NPS-luku vaihtelee −100 ja +100 välillä. Yleisesti yli 50 lukua pidetään hyvänä.	50	56,6	Toteutuu
	Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika, hoitoon pääsy hoitotakuun mukaisesti	T3-mittari (3. vapaa kiireetön aika, hoitotakuu, vrk)	Alle 3 kk	Alle 3 kk	Toteutuu
	Hoitotakuun toteutuminen erikoissairaanhoidossa	Hoidon tarpeen arvio 3 kk, hoitoonpääsy 6 kk, lähetteet 21 vrk	Ylitys 0 %	Lähetteet ylitys 0,5 % Hoidon tarpeen arvio (uusi) 20 % Hoidon odotus 4 %	Toteutuu osittain
	Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, psykiatrian erikoisalat yhteensä, hoitoon pääsy paranee.	Yli 90 vrk odottaneet, %.	Alle 10	0,2 %	Toteutuu
Paras ja joustavin työnantaja	Henkilöstötyytyväisyys paranee. 2023 toimialalla NPS oli alle 20.	NPS-luku vaihtelee −100 ja +100 välillä	25	18	Toteutuu osittain

2.3.2.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Hyvinvointialueen pelastus- ja turvallisuuspalvelut ovat huolehtineet alueen pelastustoiminnasta, onnettomuuksien ennaltaehkäisystä ja turvallisuuspalveluista. Vuoden 2025 aikana korostui edelleen varautuminen eri häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Sosiaali- ja terveystoimen varautumista ja valmiussuunnittelua ohjaavat sosiaali- ja terveysministeriö sekä alueellisesti yhteistyöalueiden sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskukset. Pelastustoimen varautumista ja valmiussuunnittelua ohjaavat sisäministeriö sekä alueellisesti yhteistyöalueiden yliopistosairaala-hyvinvointialueiden pelastustoimet. Hyvinvointialueen varautumista ohjaavat aluevaltuusto ja aluehallitus hallintosäännössä päätettyjen periaatteiden mukaisesti. Hyvinvointialueen toimialajohtajat vastaavat oman toimialansa valmiussuunnittelusta. Laissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti sosiaali- ja terveystoimen varautumisesta vastaa johtajaylilääkäri, pelastustoimen varautumisesta pelastusjohtaja ja sosiaali- ja integraatiojohtaja toimii sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana.

Eloisan konsernin varautumista ohjataan, yhteensovitetaan ja tuetaan pelastus- ja turvallisuuspalveluiden toimialalta, onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelualueelta. Eloisan yhteinen valmiuspäällikkö toimii tältä palvelualueelta, toiminnasta vastaa palvelualuepäällikkönä riskienhallintapäällikkö.

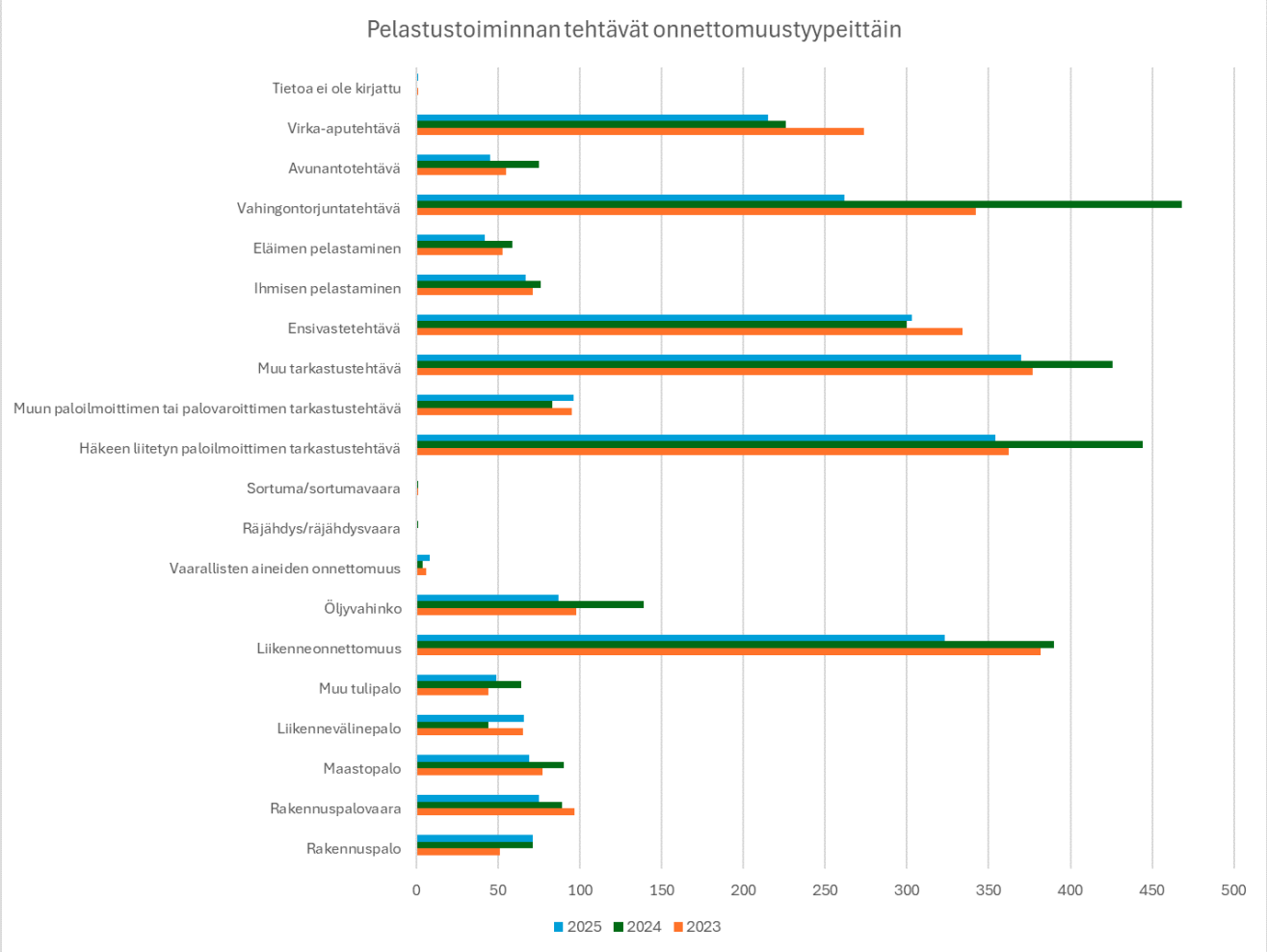
Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden määrärahojen toteutuminen				
(1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Myyntitulot	45	7	52	162
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	108	0	191	205
Muut toimintatulot	88	51	33	34
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**242**	**58**	**276**	**401**
Palkat ja palkkiot	-8 833	-7 923	-8 811	-8 661
Eläkekulut	-1 734	-1 478	-1 692	-1 655
Muut henkilösivukulut	-218	-288	-281	-270
Henkilöstömenot yhteensä	**-10 785**	**-9 689**	**-10 784**	**-10 586**
Palvelujen ostot yhteensä	-1 958	-2 187	-1 974	-1 907
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-737	-809	-471	-518
Avustukset	-258	-275	-258	-262
Muut toimintamenot	-836	-954	-866	-853
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-14 573**	**-13 915**	**-14 353**	**-14 126**
TOIMINTAKATE	**-14 331**	**-13 857**	**-14 077**	**-13 725**

Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden palvelut ovat toteutuneet kohtuullisen hyvin, vaikka toimintamenoja onnistuttiin pienentämään 3,1 % vuoteen 2024 verrattuna. Toimintatulot olivat kokonaisuudessa noin 160 000 euroa suuremmat, kuin edellisenä vuonna. Toimintamenot puolestaan olivat 447 000 euroa pienemmät kuin vuonna 2024. Toimintakate oli noin 606 000 euroa parempi kuin tavoite. Toimintamenojen pienennys saavutettiin tiukalla menokurilla ja ylimääräisillä säästöillä käyttötalouden koneiden -, laitteiden -ja varusteiden hankinta-, korjaus- ja huoltokuluissa. Lisäksi hälytystehtävien määrä väheneminen auttoi säästöjen aikaansaannissa.

Pelastustoiminnan palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	146	18	168	273
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 888	-12 127	-12 580	-12 352
Toimintakate	-12 742	-12 109	-12 412	-12 079

Pelastustehtävien määrä väheni viime vuonna 547 tehtävällä, kun vuonna 2025 oli 2 503 tehtävää ja vuonna 2024 oli 3 050 tehtävää. Eniten tehtäviä oli heinäkuussa. Sopimuspalokuntien toiminta on jatkunut Etelä-Savossa edellisvuosien tasolla, ja henkilöstömäärä on jopa hieman noussut. Pienemmillä paikkakunnilla on havaittu haasteita, kun henkilöstö ikääntyy ja paikkakunnan asukasmäärä vähenee.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	47	40	108	127
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-556	-568	-572	-563
Toimintakate	-509	-528	-464	-436

Etelä-Savo on jo nyt Suomen ikääntynein maakunta, jossa harva-alueella asuu suuri osa väestöstä. Vuoden 2025 lopulla Etelä-Savossa aloitettiin Järvi-Suomen kylät ry:n toteuttamana erityinen kyläturvallisuus - hanke, jolla halutaan parantaa erityisesti harvaan asutun alueen varaumista ja valmiutta poikkeustilanteisiin. Pelastustoimi on hankkeessa kumppanin roolissa mukana ja ohjausryhmän puheenjohtajana. Hankkeen myötä on tarkoitus saada toimimaan kylävalmiusryhmät osana maakunnan ketjua koko maakunnan alueella.

Turvallisuusviestinnällä pyritään tavoittamaan 12 % Etelä-Savon asukkaista. Keinoina ovat tiedotus pelastuslaitoksen omissa kanavissa ja median kautta, turvallisuusneuvonta ja -koulutukset sekä osallistuminen erilaisiin yleisötilaisuuksiin. Vuonna 2025 turvallisuusviestinnällä tavoitettiin noin 16,4 % alueen asukkaista. Etelä-Savon pelastuslaitoksen eri some-kanavilla oli viime vuonna yhteensä 4,1 miljoonaa katselukertaa. Facebookissa oli noin 3,5 miljoonaa katselukertaa, Instagramissa reilut 600 000.

Pelastustoimen valvontasuunnitelman mukaisista määräaikaisista tehtävistä toteutui noin 83 %. Täysin tavoitteeseen ei päästy sopeuttamistoimien aiheuttamien henkilöresurssivähennysten vuoksi, vaikka valvontasuunnitelmassa tätä pyrittiin kompensoimaan.

Turvallisuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 129	-1 220	-1 201	-1 208
Toimintakate	-1 080	-1 220	-1 201	-1 208

Turvallisuuspalvelujen tehtävänä on ollut huolehtia yhteistyössä eri toimialojen kanssa hyvinvointi alueen oman organisaation riskienhallinnasta, valmiudesta ja varautumisesta, huoltovarmuudesta, organisaatioturvallisuudesta sekä turvallisuus- ja kriisiviestinnästä. Turvallisuuspalveluiden keskeinen tehtävä on huolehtia organisaation kokonaisturvallisuudesta, vartiointipalveluista ja työsuojeluorganisaatiosta. Vuoden 2025 lopulla oli työsuojeluvaalit. Toiminnassa on korostunut hyvinvointialueen kaikki toimialat läpäisevä palveluprosessi ja eri asiantuntijoiden ja työyhteisöjen tiivis yhteistyö. Turvallisuuspalveluihin kuuluu työturvallisuus. Toiminnan tavoitteena on edistää turvallisuuskulttuurin kehittymistä hyvinvointialueella. Vuoden 2025 aikana toteutettiin yhteensä 61 turvallisuuskävelyä ja poistumisharjoitusta hyvinvointialueen eri kohteissa.

Eloisan tavoitteena on nollatapaturmaa toimintamallin mukainen toiminta ja tapaturmat vähentyivät. Vuoden 2025 aikana hyvinvointialueella sattui 2 422 työtapaturmaa. Vuonna 2024 oli työtapaturmia 2 561 kpl.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategia-linkitys	Toimialan tavoite	Käytettävä mittari	Tavoitearvo	Toteuma 31.12.	Tila
Sujuvat ja oikea-aikaiset palvelut lähellä	Pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti	Riskinarvio päivitetään vuosittain ja otetaan huomioon toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Muutokset huomioidaan valmiussuunnittelussa ja muussa toiminnassa. Onko tehty kyllä/ei.	Toteutuu	Kyllä	Toteutuu
	Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna	Tehtävämäärät pelastustoiminta, toimintavalmiustilastot (Palvelutasopäätöksessä tarkemmat tavoitteet)	Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoite toteutuu vähintään 50 % kiireellisistä tehtävistä I-III riskiruuduissa.	Etelä-Savossa ei ole ongelmaruutuja.	Toteutuu
		Pelastustoiminnan ensimmäisen yksikön keskimääräinen toimintavalmiusaika vuosittain tarkasteltuna.	Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä, riskiluokista riippumatta 13:00	Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä, riskiluokista riippumatta 10:24	Toteutuu
	Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti	Pelastustoimen valvontatehtävät valvontasuunnitelman mukaisesti.	Toteutuu	Yhteensä toteutui 83 %.	Toteutuu osittain
	Työsuojeluorganisaatio toimii hyvin.	Vaarojen- ja riskinarvio tehty turvallisuushavainnot ja työtapaturmat käsitellään.	Toteutuu TTT suunnitelmassa määriteltyyn määräaikaan mennessä.	Tehty	Toteutuu
		Työtapaturmien määrä.	Vähenee, tavoite nolla tapaturmaa.	Nolla tapaturmaa on toimintamalli ja kaikki toimintamallin toimenpiteet on tehty. Tapaturmat vähentyivät. Vuoden aikana hyvinvointialueella sattui 2422 työtapaturmaa. Vuonna 2024 oli 2561 kpl.	Toteutuu
		Työpaikkaselvitykset toteutuvat tehdyn suunnitelman mukaisesti	Toteuma	Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehty suunnitelman mukaisesti. Työturvallisuutta pyritään kehittämään myös kohdennetuilla	Toteutuu
		Vakavien vaaratapahtumien määrä.	Vähenee	Pela- ja turvallisuuspalveluissa vuonna 2024 oli 14 kpl. korvattua tapaturmaa ja 2025 niitä oli 7 kpl.	Toteutuu

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategia-linkitys	Toimialan tavoite	Käytettävä mittari	Tavoitearvo	Toteuma 31.12.	Tila
Haluttu ja osallistava kumppanis	Jokainen on tietoinen ja kantaa vastuunsa omasta ja yhteisönsä turvallisuudesta ja ympäröivästä turvallisuudesta.	Turvallisuusviestinnän toteuma.	12 % alueen asukkaista tavoitetaan vuosittain.	Alueen asukkaista tavoitetaan 16 % vuonna 2025.	Toteutuu
	Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa.	Evakuointi- ja valmiuskeskus-toimintamalli yhteistyössä kuntien kanssa. Toiminta on vakiinnutettu.	Toteutuu	Kuntien kanssa on edistetty valmiuskeskus-toimintamallia edelleen ja toiminta on vakiintunut.	Toteutuu

2.3.2.5 Konsernipalvelut

Konsernipalvelut toteutti omaa toimintaansa Eloisan strategian mukaisesti ja pyrki samalla tukemaan muita toimialoja ja koko organisaatiota strategian toteuttamisessa. Selkeitä onnistumisia vuonna 2025 saavutettiin niin talouden, työnantajamielikuvan, organisaatiokulttuurin, kumppanuuksien kuin palvelujen kokonaisuuksissa.

Palvelujen kehittämiseksi keväällä 2025 toteutettiin toisen kerran konsernipalvelujen asiakastyytyväisyyskysely. Useassa kohtaa Eloisan konsernipalvelujen prosessit koettiin toimivina ja asiakasta palvelevina; tyytyväisyys kasvoi edelliseen kyselyyn verrattuna. Kehityskohteita löytyi niin ikään ja niihin tartuttiin vuoden aikana. Resurssihaasteet ovat palautteissakin esiin tullut tosiasia. Konsernipalvelujen henkilöstö on vuoden 2023 tasoon verrattuna vähentynyt 12,5 % ilman, että ulkoistuksia huomioidaan henkilöstömäärää vähentävinä tekijänä. Toimintaa pyritään jatkuvasti sujuvoittamaan työnkuvia tarkastelemalla ja hyödyntämällä ennakkoluulottomasti robotiikan ja tekoälyn mahdollisuuksia. Suurista muutoksista huolimatta konsernipalvelujen henkilöstön tyytyväisyys säilyi koko Eloisan tasoa korkeampana koko vuoden. Suositteluindeksi eNPS:ssä tapahtui positiivista kehitystä niin, että se oli vuoden 2025 yhteenvetona 34, kun vuonna 2024 se oli 32 ja vuonna 2023 18.

Merkittäviä asiakokonaisuuksia vuoteen 2025 sisältyi runsaasti. Myöhemmissä palvelualuekohtaisissa esittelyissä näitä käsitellään laajemmin. Valtuustokauden vaihtuminen toi mukanaan uuden ja entistä tiiviimmän toimielinrakenteen. Uusi valtuusto hyväksyi joulukuussa hyvinvointialuestrategian päivityksen. Kumppanuusstrategian toimeenpano saatiin hyvään alkuun ja yhteistyössä etsitään maakunnan vahvuuksia ja kilpailutekijöitä. Positiivista työnantajamielikuvaa rakennettiin uuden Myö yhessä -musiikkivideon avulla. Eloisan vuokranantajien kanssa käytiin koko vuoden neuvotteluja vuokratasojen alentamiseksi ja tilojen tiivistämiseksi. Neuvotteluissa saavutettiin hyvä lopputulos. Ruoka- ja puhtauspalveluissa tiivistettiin yhteistyötä alueella toimivan yhtiön Järvi-Saimaan palvelujen kanssa. Hyvään johtamiseen panostettiin edelleen ja aloitettiin kaikkien esihenkilöiden valmennus Eloisan johtamisperiaatteisiin: vaikutan, välitän, rohkaisen. Samaan aikaan yhdessä henkilöstön kanssa laadittiin Eloisalle organisaatiokulttuurin käsikirja. Tietojärjestelmäympäristössä pystyttiin edelleen yhtenäistämään järjestelmiä ja vahvistamaan tietoturvaa.

Konsernipalveluiden määrärahojen toteutuminen				
(1 000 €)	**TP 2024**	**Alkup. TA 2025**	**MTA 2025**	**Toteuma 1-12 2025**
Myyntitulot	2 322	1 818	3 845	5 074
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	11 113	6 921	7 419	8 732
Muut toimintatulot	4 932	3 542	4 143	4 497
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**18 367**	**12 282**	**15 407**	**18 303**
Palkat ja palkkiot	-29 828	-33 860	-30 418	-30 786
Eläkekulut	-5 923	-6 125	-6 096	-6 020
Muut henkilösivukulut	-720	-1 159	-993	-963
Henkilöstömenot yhteensä	**-36 470**	**-41 144**	**-37 507**	**-37 769**
Palvelujen ostot yhteensä	-59 564	-55 872	-60 835	-60 163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 895	-11 937	-11 457	-10 528
Avustukset	-194	-251	-260	-257
Muut toimintamenot	-31 353	-29 340	-30 816	-30 646
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-139 476**	**-138 543**	**-140 875**	**-139 363**
TOIMINTAKATE	**-121 108**	**-126 261**	**-125 469**	**-121 060**

Taloudellisesti konsernipalvelujen vuosi 2025 sujui erinomaisesti. Toimintamenot säilyivät vuonna 2025 vuoden 2024 tasolla. Muutostalousarvion taso alitettiin niin ikään. Alkuperäinen talousarvio ylittyi toimintamenojen osalta 0,5 %. Merkittävimmät poikkeamat ovat nähtävissä toimintatuottojen puolella siten, että tuotot toteutuivat niin alkuperäistä kuin muutettua talousarviot korkeampina. Vuoden 2024 tulvan vakuutuskorvaukset näkyvät toimintatuotoissa. Korjauskustannukset näkyvät toisaalta toimintamenoissa. Myös kehittämishankkeiden tuloutukset kasvoivat. Samoin myyntituotot ylittivät arvion, minkä vuoksi koko toimialan toimintakate toteutui merkittävästi alkuperäistä ja muutettua talousarviota parempana.

Päätöksenteon tuen palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 538	2 995	3 300	4 517
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 724	-8 044	-8 301	-8 777
Toimintakate	-4 186	-5 049	-5 001	-4 260

Päätöksenteon tuen palvelut palvelualue tuottaa hallinnon ja päätöksenteon tuki- ja kehittämispalveluita läpileikkaavasti ja toimialariippumattomasti. Se pyrkii ottamaan kaikessa tarjoamassaan palvelussaan huomioon taloudellisen ja toiminnallisen vaikuttavuuden sekä hyödyntämään ennakkoluulottomasti digitalisaation mahdollistamia uusia toimintatapoja. Palvelualue jakautuu yleishallinnon palvelujen ja strategiapalvelujen tulosalueisiin.

Palvelualueen rakenne ja tehtävät muuttui vuoden aikana siten, että tiedolla johtamisen viiden (5) työntekijän yksikkö tehtävineen siirtyi digitaaliset ja tietopalvelut -palvelualueelta strategiapalveluihin huhtikuun alussa. Muilta osin palvelualueen organisaatioon tai henkilöstöön ei tullut muutoksia.

Yleishallinto

Kunta- ja aluevaalien järjestämiseen sekä valtuustokauden vaihtumiseen tehtävät kuten erilaiset hallinnolliset ja tekniset järjestelyt sekä luottamushenkilöiden koulutukset työllistivät monia yleishallinnon asiantuntijoita merkittävästi alkuvuoden aikana. Merkittävämpiä kehitystoimenpiteitä olivat luottamushenkilörekisterin käyttöönotto sekä osallistumien keskeisesti uuden valvonnan, turvallisuuden ja riskienhallinnan tietojärjestelmän käyttöönottoon sekä toimintamallien ja prosessien yhtenäistäminen samassa yhteydessä.

Strategiapalvelut

Strategiapalvelujen osalta toiminnan tavoitteiden toteuttamista haastaa niukat resurssit.

Strategian kehittämisohjelman puitteissa on Eloisassa käynnistetty lukuisia kehittämistoimia toimialoilla. Kehittämishankkeita on Eloisassa ollut yli 160 vuoden 2025, suurin osa kehittämistoimista on pitkäkestoista toiminnan kehittämistä, jotka tukevat strategian toteuttamista. Kehittämishankkeista ulkorahoitteiset hankkeet ovat tukeneet noin 40 Eloisan kehityshanketta.

Ulkoisten hankerahoitusten tuki on ollut merkittävä Eloisan strategian toteutumiselle ja toiminnan kehittämiselle. Kestävän kasvun Eloisa-hanke, joka on EU-rahoitteinen kansallinen hankekokonaisuus, jolla on rahoitettu Eloisan kehittämistoimintaa kaikilla toimialoilla. Ulkorahoitteiset hankkeet ovat mahdollistaneet Eloisan kehittämistoimintaa laaja-alaisesti. Vuoden 2025 eloisan hankesalkku oli n.10 miljoonaa euroa ja suurin EU:n elpymisrahaston rahoittama kestävän kasvun Eloisa hanke päättyi 31.12.2025. Hankerahoituksella on tuettu mm. digitaalisten palvelujen kehittämistä, kuten digitaalinen asiointialusta OmaEloisa ja digitaaliset hoitopolut, hyvinvointitarjottimen suunnittelu, toteutus ja kuntien/järjestöjen palvelutietovarantotyö, sekä kehitetty ikääntyvien ja omaishoitajien, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveys sekä pitkäaikaissairaiden palveluja. Hankkeiden tukemana noin 80 henkilöä toimii

palvelualueilla kehittämistyössä, joista noin 40 henkilöä oman työn ohella saa osapalkan hankkeesta. Eloisa sai lisäksi rahoitusta STM:n terveyden edistämisen määrärahasta (hyte-tiedolla johtaminen 2.0), nuorten huumekuolemien ennalta ehkäisemisen valtionavustusta sekä hyvän työn ohjelmarahoituksesta sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien työnjaon sekä lähihoitajien työnjaon kehittämiseen. ESR+ rahastosta hankerahoitusta on toteutunut Matkalla riittävään vanhemmuuteen-hankkeeseen sekä Eloisasti osallistuen-hankkeelle. Lisäksi Kela on tukenut ahdh-lasten palvelupolun kehittämistä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa (Kirjo-hanke).

Kumppanuusstrategian toimeenpano (kuntien, Eloisan ja maakuntaliiton yhteistyön tiivistäminen ja resurssien yhteiskäyttö) käynnistyi kokonaisuudessaan vuoden 2025 aikana. Eloisan vastuulla on vetää laaja-alaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmää, jossa keskeistä on vahvistaa alueellista yhteistyötä, tukea alueen järjestötoiminnan edellytyksiä ja lisätä hyte-kertoimella saatavaa rahoitusta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä painopisteet ovat laaja-alaisen hyvinvointityön toteuttamisessa ja sekä hyte-kertoimella saatavan rahoituksen varmistamisessa. Joulukuussa 2025 vahvistettiin Eloisan laaja-alainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelma toimii sateenvarjona useammalle lakisääteiselle suunnitelmalle. Hyvinvointialueelle perustettiin sisäinen hyte-työryhmä, jonka tehtävänä on toteuttaa hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä. Eloisan osalta hyte-kertoimella saatava rahoitus kasvaa vuodelle 2026 8 miljoonasta eurosta 12 miljoonan euroon ja hyvinvointialue sijoittui hyte-kertoimella mitattuna 2.

Osallisuustyön, kokemusasiantuntijatoiminnan ja kunta- ja järjestöyhteistyön kehittäminen on toteutunut suunniteltua hitaammin käytettävissä olevien resurssien niukkuuden vuoksi. Niukat resurssit on pyritty käyttämään kustannustehokkaasti hyödyntämällä yhteistyötä mm. maakuntaliiton ja kuntien kanssa ja esimerkiksi järjestöyhteistyön foorumi toteutuu yhteisfoorumina maakuntaliiton kanssa (YhES-neuvottelukunta). Lisäksi järjestöjen kanssa yhteistyössä toteutettiin yhteinen järjestöpäivä. Järjestöjen toimintaedellytyksiä tuettiin rahallisina avustuksina 250 000 eurolla.

Tilikauden aikana tietojohtamisen tavoitteena on ollut parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä, yhtenäistää mittaristoa sekä tukea strategisten tavoitteiden seurantaa vahvistamalla raportoinnin laatua sekä kilpailuttamalla tietoallasratkaisu, joka edistää tiedon hyödyntämistä pitkällä aikajänteellä. Tietoallas tukee tiedon varastointia, käsittelyä ja raportointia päätöksenteon eri tasoilla. Sen avulla voidaan jatkossa tuottaa entistä kattavampaa ja automatisoidumpaa raportointia sekä kehittää vaikuttavuuden ja prosessien seurantaa. Alusta mahdollistaa myös esihenkilöiden työkalujen ja muiden toiminnanohjauksen kokonaisuuksien modernisoinnin, mikä vahvistaa organisaation kykyä hyödyntää dataa johdonmukaisesti ja tehokkaasti.

Mittari	Arvio	Toteuma 2025	Vastuuhenkilö
HOPP (hoitotyön potilaspalaute)	Tavoite 4,5 (asteikko 1–5)	Kaikkien 22 kysymyksen keskiarvo oli 4,38 (707 vastaajaa)	Johtaja ylihoitaja
Muistutukset ja kantelut	Muistutus- ja kantelukäsittelyn läpimenoaika; käsittelyn läpimenoaika 4 vko. Muistutusten kappalemäärä / asioineet asiakkaat terveydenhuollossa. Muistutusten kappalemäärä / asioineet asiakkaat sosiaalihuollossa. Saapuneiden kantelujen kappalemäärä / asioineet asiakkaat terveydenhuollossa.	**Muistutukset** Terveydenhuolto 2024: 0,32 % 2025: 0,32 % Käsittelyaika keskimäärin 36 vrk. Sosiaalihuolto 2024: 0,45 % 2025: 0,53 % Käsittelyaika keskimäärin 40 vrk. **Kantelut** Terveydenhuolto 2024: 0,01 % 2025: 0,01 % Käsittelyaika keskimäärin 96 vrk. Sosiaalihuolto 2024: 0,07 % 2025: 0,05 % Käsittelyaika keskimäärin 51 vrk.	Johtajaylilääkäri, sosiaali- ja integraatiojohtaja
Potilasvahinkoilmoitukset/ lääkärikäynnit (sis. digitaaliset käynnit) 1 x vuodessa	Ratkaistut potilasvahinkotapaukset ja todetut ja korvatut potilasvahinkotapaukset % kaikista lääkärikäynneistä. Potilasvakuutuskeskus (PVK) tuottaa vuosittain koko Suomen kattavan tilaston potilasvahinkoilmoituksista.	Ratkaistut potilasvahingot 2025: 234 kpl, joista korvatut 50. 2024: 193 kpl, joista korvatut 56. Vertailulukua lääkärikäynteihin ei pystytty toteuttamaan.	Johtajaylilääkäri
Tietopalvelupyynnöt	Potilasasiakirjoja koskevien tietopyyntöjen käsittelyaika (määrä- ja tavoiteajassa pysyminen)	Tietopyyntöjä käsitelty n.8 000, joista 75 % käsitelty määräajassa.	Asianhallintapäällikkö
Määräajan säilytettävien asiakirjojen hävittäminen ajantasaisesti	Hävitykset suoritettu / suorittamatta	Suoritettu	Asianhallintapäällikkö

Päätöksenteon tuen palvelujen mittareita.

Hankinta- ja talouspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	33	0	8	125
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-2 485	-2 655	-2 866	-2 795
Toimintakate	-2 451	-2 655	-2 858	-2 670

Hankinta- ja talouspalveluissa jatkettiin toiminnan kehittämistä vuonna 2024 tehdyn organisaatiomuutoksen pohjalta. Hankintapalveluissa vuosi oli kiireinen sisältäen henkilöstömuutoksia ja lisäksi merkittävä määrä hankinnoista painottui loppuvuoteen, koska investointisuunnitelman mukaisia hankintoja päästiin edistämään vasta kesäkuussa. Henkilöstömuutoksista huolimatta yksikön toiminnan kehittämistä onnistuttiin edistämään perehdytysprosessin aikana.

Hankintapalvelujen toimesta toteutettiin 85 hankintaa, joista kansallisen kynnysarvon ylittäviä oli 27 ja EU-hankintoja 52. Suorahankintoja tehtiin 192 ja uusia sopimuksia vuoden aikana 1 122 kappaletta. Lisäksi yhteishankintayksiköiden kautta tehtiin noin 130 hankintaa. Markkinaoikeudessa olleista tapauksista Etelä-Savon hyvinvointialue voitti 2 ja hävisi yhden. Markkinaoikeuden päätösten perusteella hankintayksikkö on menestynyt hankintamenettelyissään. Yhdessä suorahankinnassa markkinaoikeus kuitenkin katsoi, että hankintayksikkö oli laiminlyönyt kilpailuttamisvelvollisuutensa. Hankintakoulutusta järjestettiin organisaation sisällä ja pidettiin ensimmäinen hankintojen kyselytunti.

Talouspalveluissa otettiin tekoäly käyttöön ostoreskontrassa, ja vuoden 2025 lopussa se käsitteli noin 2 200 laskua kuukaudessa. 3 000 käsitellyn laskun tavoitteesta vielä jäätiin, mutta vuoden 2026 aikana sen odotetaan toteutuvan. Kirjanpidon, laskutuksen ja ostoreskontran osalta pysyttiin sovituissa aikatauluissa ja tulot ja menot kohdistuivat oikeille kausille.

Controller-palveluissa toimittiin koko vuosi yhden henkilön vajauksella, jonka vuoksi tehtäviä jaettiin tiimin kesken. Tämä ei kuitenkaan merkittävästi näkynyt toimialoille annettavassa palvelussa ja mm. talousarvio ja tilinpäätös sekä osavuosikatsaukset saatiin valmisteltua annetun aikataulun puitteissa.

Talouden osalta talousarvion ylitysriski liittyi palkkakuluihin, joka muodostui kaksi vuotta sitten tehdystä viranhaltijan koeaikapurusta, josta Eloisa maksoi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti takautuvasti korvauksia kesäkuussa 2025. Ylitysriski ei toteutunut arvioidun suuruisena, koska kuluja saatiin katettua muista tiliryhmistä sopeuttamalla. Kulujen kattamiseen käytettiin myös hyvinvointialueiden toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen tarkoitettua valtionavustusta, joka näkyy toimintatuloissa.

Viestintäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	Alkup. TA 2025	MTA 2025	Toteuma 1-12 2025
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1	0	6	14
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-677	-712	-699	-648
Toimintakate	-676	-712	-694	-634

Tilikauden aikana viestintäpalvelujen toiminnassa korostuivat toiminnan tehokkuus, tulokset ja strateginen panostus työnantajamielikuvaan. Vuoden kokonaismenot alittuivat merkittävästi alkuperäiseen talousarvioon ja muutostalousarvioon nähden. Yksi sijaisuus oli täyttämättä koko vuoden, mutta palvelutason ylläpito ja kriittisten tehtävien priorisointi onnistui.

Keskeinen painopistealue oli yhdessä henkilöstöpalvelujen, mainostoimistokumppanin ja eloisalaisten kanssa toteutettu työnantajamielikuvakampanja. Syntyi Myö Yhessä -musiikkikappale ja -video, jolla esiintyvät eloisalaiset. Musiikkivideo vahvisti organisaation näkyvyyttä, tuki rekrytointia ja lisäsi kiinnostusta Eloisaa kohtaan. Musiikkivideota käytetään myös tulevaisuudessa työnantajamielikuvan vahvistamisessa ja rekrytoinnin tukena.

Viestintäpalvelut onnistui nostamaan Eloisaa eri medioissa huomattavasti alueellisesti ja valtakunnallisesti. Viestintäpalvelut julkaisi yhteensä 105 mediatiedotetta, joista jopa 88 % päätyi jutuksi mediaan, valtakunnan mediaan aiheeksi nousi 25 tiedotetta. Mediasuhteet ovat Eloisalla hyvät ja niitä vahvistettiin päätoimittajatapaamisilla Eloisan ylimmän johdon kanssa onnistuneesti. Eloisan viestintä sai päätoimittajatapaamisissa kiitosta. Valtakunnallisessa Luottamus & maine tutkimuksessa Eloisa oli toista vuotta peräkkäin Suomen paras hyvinvointialue.

Valtakunnallisesta näkyvyydestä muutamia esimerkkejä. Maksuttomista synnytyksistä tuotettu markkinointivideo saavutti sosiaalisessa mediassa laajaa näkyvyyttä. Kampanjointiin tarttui myös Helsingin Sanomat, joka kirjoitti positiivisen uutisjutun Eloisan maksuttomista synnytyksistä.

Hyvällä mediayhteistyöllä saatiin laajat reportaasit Helsingin Sanomiin onnistuneesta tukiperhetoiminnasta Savonlinnassa ja pelastuslaitoksen kehittämästä Mörkö metsäpalojen sammutuskoneesta.

Terveyspalvelujen yhteistyöpilotin aloittaminen Pihlajalinna oy:n kanssa oli merkittävä ja onnistunut viestintäkokonaisuus syksyllä 2025. Savonlinnan sairaalalla järjestetty mediatilaisuus yksityisen ja julkisen terveyspalvelujen uudenlaisesta yhteistyöstä onnistui ja tuotti asialle valtakunnallista näkyvyyttä monissa eri medioissa.

Ajankohtainen aihe valtakunnallisestikin, eli sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimen ammattilaisten työssään kokemat uhka- ja väkivaltatilanteet sai valtakunnallista näkyvyyttä Ylessä ja Helsingin Sanomissa.

Eloisan talkootyönä tuottamia Jukolan viestin ensiapupalveluita vastaan saatiin huomattava määrä ilmaista näkyvyyttä käyttöön tapahtumaorganisaatiolta. Viestintäpalvelut tuotti tapahtumaan Eloisan brändin mukaiset sisällöt, jotka näkyivät kesäkuussa laajalti ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana, myös esimerkiksi Urheiluruudussa TV:ssä.

Vuoden aikana osallistuttiin myös Elossa 24 h -TV-sarjan kuvauksiin, Eloisan jaksot tulevat ulos keväällä 2026.

Sisäisiä henkilöstöinfoja yhdessä hyvinvointialuejohtajan ja toimialojen johdon kanssa pidettiin säännöllisesti läpi vuoden, mukaan lukien infot yhteistoiminta-neuvotteluista ja talousarviosta. Tavoitteena on kertoa asiat ja muutokset henkilöstölle, ennen kuin ne päätyvät mediaan. Henkilöstöltä on saatu hyvää palautetta sisäisistä infoista. Talousarviosta pidettiin onnistuneesti info myös medialle.

Muita isoja ponnistuksia vuonna 2025 olivat aluevaalien viestintä ja alkuvuonna toteutetut johdon asukastapaamiset kaikissa kolmessa kaupungissa, Mikkelissä, Pieksämällä ja Savonlinnassa. Lisäksi turvallisuusviestinnässä tehtiin aktiivista tiedotusta mm. liikenne- ja paloturvallisuudesta sekä varautumisesta. Eloisan häiriötilanne- ja kriisiviestintäohjetta päivitettiin suuronnettomuussuunnitelman viestintäohjeiden rinnalla.

Viestintäkanavien kehitystyötä oli käynnissä runsaasti. Verkkosivuston etelasavonha.fi uudistamista jatkettiin läpi vuoden, tavoitteena uuden sivuston rakenteen selkeys, aiempaa parempi käytettävyys ja sivuston teknisen saavutettavuuden parantaminen. Lisäksi kehitettiin toimipiste- ja puhelinnumerohakua. Yhteistyössä digi- ja tietopalvelujen kanssa sivustolle otettiin käyttöön tekoälyä hyödyntävä palveluhaku, jotta asukkaat he löytäisivät etsimänsä palvelun mahdollisimman sujuvasti.

Henkilöstön intranetin käyttöliittymää kehitettiin vuoden aikana päivityksellä, korjauksilla ja henkilöstöltä tulleiden palautteiden perusteella. Intraan myös kilpailutettiin ja integroitiin aiempaa kustannustehokkaampi videopalvelu Quickchannel sisäisten infojen ja koulutusten tallentamiseen.

Sosiaalisessa mediassa Eloisa jatkoi YTA-alueen vaikuttavimpana hyvinvointialueena. Vuoden 2025 lopussa Eloisan Facebookia seurasi noin 20 350 käyttäjää. Määrä on yli kaksinkertainen verrattuna seuraavaan YTA-aluekumppaniin. Myös Eloisan Instagram-tilin seuraajamäärä on YTA-alueen suurin, vuo-

den lopussa noin 8 900 käyttäjää. Etelä-Savon pelastuslaitoksen somekanavien seuraajissa oli merkittävää kasvua. Facebook kasvoi noin 18 % yltäen yli 7 900 seuraajaan ja Instagramissa noin 11 %:a yltäen yli 3 300 seuraajaan. Vuonna 2025 Eloisan Facebookin sisällöt keräsivät 13,9 miljoonaa katselukertaa. Pelastuslaitoksen Facebook-sisällöt saivat yhteensä noin 3,5 miljoonaa katselukertaa.

Viestintäpalvelut tuotti useita painettuja julkaisuja asukkaille ja kausiasukkaille. Tammikuussa eteläsavolaiset saivat kotiinsa "Näin asioit meillä" -esitteen. Keväällä asukkaille ja kausiasukkaille tehtiin "Myö yhessä" -lehti Eloisan palveluista. Vuoden lopulla julkaistiin päivitetty "Näin asioit meillä" -esite, jota jaettiin erityisesti kausirokotuspisteillä.

Erilaisia painettuja esitteitä ja flyereita tehtiin yhteensä yli 50 kappaletta, osa käännettiin englanniksi. Useita raportteja taitettiin Eloisan brändin näköiseksi, mukaan lukien talouden raportit. Viestintäpalvelut teki Eloisalle myös valokuvasta, videotuotantoja, lehti-ilmoituksia, rekrytointi-ilmoituksia ja suunnitteli messuosastot rekrytoinnin käyttöön.

Painetun julkaisutoiminnan tuottamisessa apuna oli työkokeilun saatu henkilöresurssi helmi-elokuussa 2025. Työkokeilu oli onnistunut kokemus molemmin puolin.

Tila- ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	**TP 2024**	**Alkup. TA 2025**	**MTA 2025**	**Toteuma 1-12 2025**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	5 183	4 138	6 045	6 393
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-78 744	-76 797	-77 736	-76 719
Toimintakate	-73 561	-72 659	-71 691	-70 326

Tila- ja tukipalvelujen osalta toiminnat toteutuivat suunnitellusti. Tilojen määrä supistui kaksi prosenttia (7 000 m2). Tilojen tiivistäminen jatkui ja jatkuu tulevinakin vuosina. Kuntien kanssa saatiin neuvoteltua uudet vuokrasopimukset, joiden perusteella sekä tilojen määrä että keskimääräinen vuokrataso laski noin 20 %.

Kokonaisuudessaan kiinteistökulut alle muutetun talousarvion 1,412 miljoonaa euroa. Tilapalvelujen kustannukset alenivat edellisvuodesta 1,025 miljoonaa euroa (-2,4 %). Merkittävin tekijä oli MKS:n osalta vuodelle 2025 kohdentunut kiinteistöveron oikaisu, jonka vuoksi kiinteistöverojen erotus vuosien 2024 ja 2025 välillä alensi vuodelle 2025 kohdentuvia kuluja 0,74 miljoonaa euroa. Toinen merkittävä tekijä oli MKS:n tulvakorjausten jatkuminen, joka nosti tilapalvelujen kustannuksia 2,26 miljoonaa euroa. Tulvakorjausten osalta vakuutuskorvaus kattoi menot. Kiinteistöpalvelujen nettomenot alenivat 2,47 miljoonaa euroa (-6,5 %).

Keskeiset toteutuneet investoinnit olivat MKS:n P-rakennuksen (aiempi hallintorakennus) muuttaminen lastensuojeluyksiköksi sekä Savonlinnan sairaalan B-osan vainajakylmiöiden muutostyöt. Suurin käynnistynyt korjaus oli Savonlinnan sairaalan B-osan katon korjaus- ja muutostyöt, Näiden lisäksi toteutettiin tai käynnistyi pienempiä korjaustöitä lähes 20.

Yhteistoiminta-alueen yhteistyöhön on laajentunut erityisesti tiedon vaihdon ja osaamisen jakamisen osalta. Tarvikehankintojen ja varautumisen osalta jo pidempään tehty YTA-yhteistyö on tiivistä. Vuoden aikana tehtiin useita merkittäviä kilpailutuksia ja sopimuksia sekä käynnistettiin tulevien kilpailutusten valmistelua. Sopimusten yhtenäistäminen tuo hallittavuutta ja hillitsee kustannusten kasvua. Ruoka- ja puhtauspalvelujen osalta tehtiin merkittävä ulkoistus Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle 1.9. lukien. Ulkoistus koski Enonkosken ja Kangasniemen alueen sekä Punkaharjun, Savonrannan, Anttolan, Haukivuoren ja Ristiinan ruoka- ja puhtauspalveluja.

Tuotannollisten tukipalvelujen (lääkintätekniikka, ruokapalvelut, puhtauspalvelut, logistiikka ja välinehuolto) merkittävin haaste on ollut osaavan henkilöstön saatavuus. Tuotannollisten tukipalvelujen osalta vuoden 2025 toteuma alitti talousarvion 0,4 miljoonaa euroa. Vuoteen 2024 verrattuna menot alenivat 0,95 miljoonaa euroa (- 2,6 %). Huomionarvoista on se, että vain välinehuollon ja lääkintätekniikan osalta menot nousivat edellisestä vuodesta. Välinehuollon osalta on pyritty turvamaan palvelutaso, ettei palvelutuotannon toiminta viivästy huoltotoimien vuoksi. Lääkintätekniikassa nousu johtui palvelutason nostamisesta kohti lainsäädännön määrittelemää tasoa.

Tuotannollisten tukipalvelujen tulot laskivat 0,235 miljoonaa euroa (-17,5 %), jossa merkittävin tekijä oli henkilökunnan ateriamyynnin aleneminen. Kokonaisuutena tuotannollisten tukipalvelujen nettomenot alenivat 0,7 miljoonaa euroa (-2,0 %).

Henkilöstöpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	**TP 2024**	**Alkup. TA 2025**	**MTA 2025**	**Toteuma 1-12 2025**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	2 534	3 093	4 011	4 033
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-11 684	-12 389	-13 331	-13 472
Toimintakate	-9 150	-9 296	-9 320	-9 439

Eloisan strateginen tavoite olla paras ja joustavin työnantaja ohjasi henkilöstötyötä myös vuonna 2025. Tavoitteen toteutumista seurattiin säännöllisesti henkilöstökokemusta mittaavalla pulssikyselyllä, joka toteutettiin joka toinen kuukausi. Vuoden aikana vastausprosentti nousi hieman yli 23 prosenttiin, mikä merkitsi selkeää parannusta edellisvuoteen. Kyselyn tuloksia käsiteltiin sekä johdon tasolla että työyksiköissä, ja palautteiden perusteella käynnistettiin kehittämistoimia mahdollisimman nopeasti.

Henkilöstön saatavuus parani selvästi edellisvuoteen verrattuna. Myönteiseen kehitykseen vaikuttivat panostukset henkilöstökokemukseen, esihenkilötyöhön, työnantajakuvan vahvistamiseen, aktiiviseen rekrytointimarkkinointiin sekä kilpailukykyiseen palkkaukseen. Rekrytointiprosesseja ja -käytäntöjä kehitettiin edelleen.

Syksyllä käydyillä yhteistoimintaneuvotteluilla oli vaikutusta rekrytointimääriin vuoden aikana. Vaikeutettu rekrytointi eli täyttölupamenettely oli käytössä lähes koko vuoden ja edelleen tiukentui loppuvuoden aikana.

Vakinaisten työntekijöiden ja viranhaltijoiden rekrytointiprosentti nousi merkittävästi ollen 76 % (2023: 56,6 %; 2024: 64,1 %). Rekrytointiprosentti kuvaa sitä, kuinka moneen avoinna olleeseen tehtävään tai virkaan saatiin palkattua työntekijä. Kaikkien rekrytointien (vakinaiset ja määräaikaiset) vastaava prosentti oli 74 %. Haasteita esiintyi edelleen tietyissä ammattiryhmissä, erikoisaloilla ja yksittäisillä paikkakunnilla.

Henkilöstön täydennyskoulutuspäiviä kertyi vuoden aikana 24 837, mikä vastasi keskimäärin 3,55 koulutuspäivää henkilötyövuotta kohden (2024: 2,3 pv/htv). Työllisyysrahastolta haettavan koulutuskorvauksen määrä kasvoi merkittävästi toteutuneiden koulutuspäivien lisääntymisen myötä (2023: 149 266 euroa; 2024: 220 000 euroa; 2025: 302 000 euroa, arvio).

Koulutusta tarjottiin monipuolisesti eri toteutusmuodoin. Esihenkilötyön kehittämiseksi suunniteltiin, pilotoitiin ja toteutettiin Eloisan oma esihenkilövalmennuskokonaisuus. Lisäksi hyödynnettiin vuonna 2024 toteutetun 360-arvioinnin tuloksia esihenkilötyön kehittämisessä ja tuen kohdentamisessa.

Eloisan organisaatiokulttuurikäsikirja julkaistiin lokakuussa 2025. Käsikirjan valmisteluun osallistui henkilöstöä 175 työyksiköstä. Käsikirjassa kuvataan, miten Eloisan strategia ja arvot näkyvät päivittäisessä työssä, ja sen perustana ovat Eloisan strategia, arvot sekä esihenkilön roolikuvaus.

Käsikirjan tavoitteena on varmistaa yhteinen ymmärrys toimintatavoista ja tukea yhtenäisen, myönteisen työpaikkakulttuurin rakentumista Myö yhessä -hengessä. Yhtenäinen organisaatiokulttuuri luo edellytykset laadukkaalle ja vaikuttavalle palvelutuotannolle.

Henkilöstön suositteluindeksi (eNPS) nousi hyvinvointialuetasolla arvoon +18 (2023: +9; 2024: +16). Indeksi kehittyi myönteisesti erityisesti alku- ja keskikesällä, mutta laski loppuvuotta kohden. Pulssikyselyn muiden väittämien kokonaisindeksi parani edelleen ja oli 3,9 asteikolla 1–5 (2024: 3,8), mikä kuvastaa henkilöstökokemuksen kokonaisuutena vahvistunutta kehitystä.

Työhyvinvoinnin tukeminen oli keskeinen osa henkilöstötyötä. Työterveyshuollon toiminnassa painopistettä siirrettiin edelleen ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon, jonka osuus kasvoi 53 prosenttiin. Samalla sairaanhoidon osuus väheni edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2025 sairauspoissaolojen määrä oli keskimäärin 16,9 kalenteripäivää työntekijää kohden. Merkittävin poissaolojen syy oli tuki- ja liikuntaelinoireet, ja mielenterveyteen liittyvät poissaolot lisääntyivät hieman edellisvuodesta ollen usein kestoltaan pitkiä. Työhön paluun ja työelämäyhteyden tukemiseksi kehitettiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa erilaisia tukitoimia. Henkilöstöstä 29 prosenttia ei ollut lainkaan poissa työstä sairauden vuoksi vuoden aikana. Työterveyshuollon kustannusten budjetointi toteutui suunnitellusti.

Työhyvinvointia ja palautumista tuettiin myös henkilöstöeduilla, jotka pidettiin hyvällä tasolla taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Henkilöstön käytössä oli 300 euron arvoinen Smartum-etu liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin sekä työsuhdepyöräetu, joka oli vuoden aikana käytössä jo lähes tuhannella työntekijällä. Lisäksi Eloisa tarjosi henkilöstölle kahvit, teet ja kaakaot työyksiköiden taukotiloihin sekä muistamisen eläköitymisen yhteydessä. Taloustilanteen vuoksi kahvi, tee ja kaakaotilaukset lopetettiin marraskuun alusta lukien säästösyistä. Verottajan muutettua linjaa pyöräedun osalta todettiin loppuvuonna, että uusia työsuhdepyöräsopimuksia ei enää tehdä.

Henkilöstökokemuksen seuranta, työhyvinvointitoimenpiteet ja henkilöstöedut muodostivat vuonna 2025 kokonaisuuden, joka tuki työssä jaksamista, henkilöstön sitoutumista ja Eloisan työnantajavetovoimaa sekä edisti kestävää työuraa muutosten keskellä.

Digitaaliset ja tietopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	**TP 2024**	**Alkup. TA 2025**	**MTA 2025**	**Toteuma 1-12 2025**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	7 078	2 056	2 037	3 221
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-38 163	-37 946	-37 942	-36 951
Toimintakate	-31 084	-35 890	-35 905	-33 730

Vuosi 2025 oli Digitaaliset ja tietopalvelut -palvelualueelle strategisesti merkittävä. Talousarviossa asetetut tavoitteet etenivät kokonaisuutena hyvin, ja toiminnassa saavutettiin useita rakenteellisia, teknisiä ja palvelukehitykseen liittyviä parannuksia. Merkittäviä taloudellisia poikkeamia ei syntynyt, mutta osa kehityskokonaisuuksista edellyttää lisätyötä vuonna 2026.

Palvelualueen kehittämistoiminnan keskiössä oli digitalisaatiokyvykkyyden vahvistaminen, järjestelmien yhtenäistäminen ja toimintavarmuuden parantaminen. Yhteistyö digitukiverkoston kanssa vahvistui ja toiminnan vaikuttavuus saavutti valtakunnalliseen tunnustukseen. Tavoitteet palveluiden saavutettavuuden ja digiosaamisen parantamisesta kehitettiin vuoden aikana.

Organisaatiomuutos toteutettiin suunnitellusti kevään aikana ja se saavutti sille asetut tavoitteet: johtamismalli selkeytyi, roolit yhtenäistyivät ja Digitiimin integrointi sovellus- ja infrapalveluihin paransi toimialan sisäistä yhteistyötä. Muutoksella oli myönteinen vaikutus prosessien tehokkuuteen ja kykyyn tukea palvelutuotantoa.

Infra- ja kyberturvatavoitteet saavutettiin. Mikkelin sairaalakampuksen verkkouudistus valmistui määräajassa ja paransi merkittävästi toimintavarmuutta. Windows 11 -käyttöjärjestelmän käyttöönotto onnistui laajasta sovellustestauksesta huolimatta aikataulun puitteissa. Alueverkon kilpailutus vietiin läpi suunnitellusti ja uusi ratkaisu otetaan käyttöön vuonna 2026. Palvelinympäristön kapasiteettia kasvatettiin ja tietoturvaa vahvistettiin uusilla seurantajärjestelmillä ja auditoinneilla. Sensitiivisen datan suojaukseen liittyvät selvitykset etenivät, mutta osa jatkuu vielä seuraavalle vuodelle.

Järjestelmäkehityksessä saavutettiin laaja-alaisia tuloksia. Potilastietojärjestelmä Lifecare saatiin koko alueen yhteiseksi, ja kaksi versiopäivitystä loivat pohjan käyttökatkottomille päivityksille vuonna 2026. Sosiaalihuollon Effica-kantojen yhdistäminen valmistui talousarviossa asetetussa aikataulussa. Lisäksi asiakastietojärjestelmän kilpailutukseen liittynyt valitus ratkesi, mahdollistaen uuden järjestelmän käyttöönottoprojektin käynnistämisen suunnitellusti.

Tukipalveluissa Nepton FleximPro -työajanseurantajärjestelmä otettiin käyttöön onnistuneesti. Haipron korvaavan Laatuportti-järjestelmän käyttöönotto eteni valmisteluvaiheeseen, mutta varsinainen käyttöönotto siirtyi vuodelle 2026 laajan koulutustarpeen vuoksi.

Digitiimin tärkein kokonaisuus oli OmaEloisa-asiointialustan käyttöönotto. Sähköinen ajanvaraus saatiin käyttöön, mutta alustan osoittauduttua alkuperäistä arviota keskeneräisemmäksi kehitystyötä joudutaan jatkamaan. Tämä on toiminnallinen poikkeama, mutta ei aiheuttanut merkittävää taloudellista ylitystä.

Toimialalla edistettiin myös automaatiota ja tekoälyratkaisuja. Vuoden aikana käynnistettiin useita tekoälyhankkeita, ja ohjelmistorobotiikkaa laajennettiin muun muassa käyttövaltuushallinnan prosesseihin, mikä tukee kustannustehokkuustavoitteita.

Kokonaisuutena Digitaaliset- ja tietopalvelut -palvelualue saavutti vuoden 2025 talousarviossa asetetut tavoitteet hyvin.

2.3.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuhansina euroina (1 000 €)	TOT 2025	Alkup. TA	TA -muutos I	Muutettu TA	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot						
Myyntituotot	76 675	71 579	-945	70 634	6 041	9 %
Maksutuotot	62 415	60 466	1 873	62 339	76	0 %
Tuet ja avustukset	15 921	14 819	1 167	15 986	-65	0 %
Muut toimintatuotot	12 681	10 827	816	11 643	1 038	9 %
Toimintatulot yhteensä	**167 692**	**157 691**	**2 911**	**160 602**	**7 090**	**4 %**
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-459 344	-467 031	8 117	-458 914	-430	0 %
Palvelujen ostot yhteensä	-333 995	-311 975	-27 216	-339 191	5 196	-2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 015	-57 840	-1 523	-59 363	348	-1 %
Avustukset	-18 607	-19 573	260	-19 313	706	-4 %
Muut toimintakulut	-36 510	-35 894	-1 308	-37 202	692	-2 %
Toimintakulut yhteensä	**-907 471**	**-892 313**	**-21 670**	**-913 983**	**6 512**	**-1 %**
Toimintakate	**-739 778**	**-734 622**	**-18 759**	**-753 381**	**13 602**	**-2 %**
Valtionrahoitus	757 573	757 084	489	757 573	0	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	679	400	0	400	279	0 %
Muut rahoitustuotot	427	200	0	200	227	114 %
Korkokulut	-2 364	-4 500	1 700	-2 800	436	-16 %
Muut rahoituskulut	-33	0	0	0	-33	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-1 291**	**-3 900**	**1 700**	**-2 200**	**909**	**-41 %**
Vuosikate	**16 504**	**18 562**	**-16 570**	**1 992**	**14 511**	**728 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-14 139	-18 500	1 500	-17 000	2 861	-17 %
Tilikauden tulos	**2 365**	**62**	**-15 070**	**-15 008**	**17 372**	**-116 %**
Poistoeron vähennys	339	339		339	0	0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	**2 704**	**401**	**-15 070**	**-14 669**	**17 372**	**-118 %**

Valtion rahoituksen erittely

Tuhansina euroina (1 000 €)	TOT 2025	Alkup. TA	TA -muutos I	Muutettu TA	Poikkeama	Poikkeama %
Valtion rahoitus						
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	741 525	742 072	0	742 072	-547	0 %
Pelastustoimen rahoitus	16 048	15 012	489	15 501	547	4 %
Yhteensä	**757 573**	**757 084**	**489**	**757 573**	**0**	**0 %**

2.4 Investointiosan toteutuminen

Tuhansina euroina (1 000 €)	TOT 2025	Alkup. TA	TA -muutokset	Muutettu TA	Poikkeama	Poikkeama %
Investoinnit						
Sote laite- ja kalustohankinnat	1 883	2 745	847	3 592	1 709	47,6 %
Tukipalvelut laite- ja kalustohankinnat	371	457	1 318	1 775	1 404	79,1 %
Rakennukset	**3 928**	**24 602**	**-10 548**	**14 054**	**10 126**	**72,1 %**
P-, Q- ja T-osan peruskorjaus (Engelin kortteli) MKS	1 848	978	722	1 700	-148	-8,7 %
Keittiön olosuhteet MKS			50	50	50	100,0 %
Hissien peruskorjaus MKS			100	100	100	100,0 %
D ja E osan peruskorjaus MKS		13848	-13 848	0	0	0,0 %
O-osan peruskorjaus		7100	-7 100	0	0	0,0 %
UPS-akusto MKS		255	-255	0	0	0,0 %
B-osan vesikaton korjaus SKS	1 112	1115	110	1 225	113	9,2 %
E-osa, lämmönvaihtimien uusiminen SKS	29	190	10	200	171	85,5 %
B-osan entisten fysiatrian tilojen korjaus SKS			150	150	150	100,0 %
F-osan ilmanvaihdon lisääminen, korjaukset ja ikkunat SKS	36		500	500	464	92,8 %
G-rakennuksen peruskorjaus SKS	327				-327	0,0 %
Vainajakylmiöt SKS	91				-91	0,0 %
ABI-osan peruskorjaus SKS	59		2 000	2 000	1 941	97,1 %
Leikkaussalien käyttötarkoituksen muutos SKS		807	-807	0	0	0,0 %
Rantasalmen paloasema, soten osuus			560	560	560	100,0 %
RA 27 salaojat ja sadevesilinjat Nenonpelto		13	-13	0	0	0,0 %
RA 2,7 ja 4 viemäreiden sukittaminen Nenonpelto	75		150	150	75	50,0 %
RA 1,8 ja 19 talotekniikan siirto ja tulppaus Nenonpelto			60	60	60	100,0 %
RA 26 Nenonpelto	24		200	200	176	88,0 %
RA 31 Nenonpelto	2		3 200	3 200	3 198	99,9 %
RA 32 sisäpinnat Nenonpelto			100	100	100	100,0 %
Kalevankatu 58 vesikatto			40	40	40	100,0 %
Kortteli 8 sprinklaus ja hoitajakutsu		296	53	349	349	100,0 %
Kangasniemen soteasema			300	300	300	100,0 %
Rantasalmen paloasema, pelastustoimen osuus			2 240	2 240	2 240	100,0 %
Mikkelin pääpaloaseman autotallin jäähdytys	26		30	30	4	13,3 %

Tuhansina euroina (1 000 €)	TOT 2025	Alkup. TA	TA -muutokset	Muutettu TA	Poikkeama	Poikkeama %
Kiinteistöjen ennakoimattomat korjaukset			500	500	500	100,0 %
Tulvaesteet MKS	108					
Mammografiahuoneen remontti SKS	41					
E ja D rakennukset MKS	6					
Mielentalon lastauslaiturin sprinklaus	74					
Pieksämäen paloasema	70					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 880	6 702	1 178	7 880	6 000	76,1 %
Pelastustoimi	1 458	1 887	-199	1 688	230	13,6 %
Osakkeet ja osuudet	172					
Investoinnit yhteensä	**9 692**	**36 393**	**-7 404**	**28 989**	**19 469**	**67,2 %**
Investointituet						
Rahoitusosuudet	1 330		1 329	1 329	-1	-0,1 %
Investointituet yhteensä	**1 330**	**0**	**1 329**	**1 329**	**-1**	**-0,1 %**
Hyvinvointialue yhteensä	**8 362**	**36 393**	**-8 733**	**27 660**	**19 470**	**70,4 %**

2.5 Lainaonttovaltuuden käyttö investointien rahoittamiseen

Valtioneuvosto päättää vuosittain hyvinvointialueelle seuraavalle vuodelle lainanottovaltuuden eli valtuuden nostaa pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseen. Lainanottovaltuuden määrään vaikuttavat sekä hyvinvointialueen tuottojen ja kulujen suhde, että lainojen määrä. Lainojen määrässä otetaan huomioon edellisen tilinpäätöksen lainamäärä sekä talousarvion mukaiset lainojen nostot ja lyhennykset.

Investointiosassa esitettävien varsinaisten kirjanpidollisten investointien lisäksi lainanottovaltuutta kuluttavat niin sanotut investointeja vastaavat sopimukset, käytännössä erilaiset leasing- ja vuokrasopimukset.

Etelä-Savon hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2023 oli Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti 102,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 lainanottovaltuus oli nolla euroa. Hyvinvointialue käytti talousarviovuoden 2024 investointeihin vuoden 2023 lainanottovaltuutta. Vuoden 2023 lainanottovaltuutta käytettiin talousarviovuoden 2025 investointien toteuttamiseen ja tämän lisäksi vuodelle 2025 haettiin uutta lainanottovaltuutta 15,8 miljoonaa euroa. Tilikausilta 2023, 2024 ja 2025 käyttämättä jäänyttä lainanottovaltuutta on yhteensä noin 75,2 miljoonaa euroa. Tilikauden 2025 aikana vuoden 2023 lainanottovaltuudella investoitiin nettona noin 6,7 miljoonalla eurolla ja vuoden 2025 lisälainanottovaltuudella nettona noin 1,5 miljoonalla eurolla. Investointeja vastaaviin sopimuksiin käytettiin vuoden 2023 lainanottovaltuutta noin 2,4 miljoonaa ja vuoden 2025 lainanottovaltuutta noin 1,9 miljoonaa.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty tilikaudella 2025 käytetty lainanottovaltuus. Tilikauden 2025 aikana käyttämättä jäänyttä vuoden 2023 lainanottovaltuutta siirretään käytettäväksi tilikauden 2026 aikana yhteensä noin 6,3 miljoonaa euroa. Käyttämättä jäänyttä vuoden 2025 lisälainanottovaltuutta on suunniteltu käytettävän vuoden 2026 aikana noin 9,2 miljoonaa euroa. Vuodelle 2026 lainanottovaltuutta on haettu yhteensä noin 72,8 miljoonaa euroa, josta vuonna 2026 on suunniteltu käytettäväksi noin 22,2 miljoonaa euroa.

	Vuoden 2023 lainanottovaltuutta käyttämättä	Valtuutta käytetty tilikaudella		Valtuutta käyttämättä
Vuosi 2025	**71 918 614,29**	Nettoinvestoinnit	6 713 145,95	**62 793 071,34**
		Uudet tilavuokrasitoumukset	0,00	
		Uudet leasingsitoumukset	2 412 397,00	
		Yhteensä	**9 125 542,95**	

	Vuoden 2025 lainanottovaltuutta käyttämättä	Valtuutta käytetty tilikaudella		Valtuutta käyttämättä
Vuosi 2025	**15 814 000,00**	Nettoinvestoinnit	1 508 525,73	**12 406 115,27**
		Uudet tilavuokrasitoumukset	0,00	
		Uudet leasingsitoumukset	1 899 359,00	
		Yhteensä	**3 407 884,73**	

Vuoden 2025 investoinnit olivat noin 9,6 miljoonaa ja nettoinvestoinnit olivat noin 8,2 miljoonaa euroa. Investoinneista rakennusten osuus oli 4 miljoonaa euroa. Suurimmat yksittäiset kohteet olivat Mikkelin sairaalan P-, Q- ja T-osan peruskorjaukset noin 1,9 miljoonaa euroa sekä Savonlinnan sairaalan B-osan vesikaton peruskorjaus 1,1 miljoonaa euroa. Sote-laite- ja kalustohankintoja tehtiin noin 2,7 miljoonalla eurolla ja ICT-hankintoja noin 1,9 miljoonalla eurolla. Pelastustoimen investoinnit olivat noin 1,5 miljoonaa euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin noin 1,3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 tehtiin uusia tilavuokrasopimuksia, jotka ovat toistaiseksi voimassa olevia enintään 12 kuukauden irtisanomisajalla, jolloin kyseessä ei ole investointia vastaava sopimus.

Leasingsitoumukset koskevat ajoneuvoja ja ICT-laitteita.

Pitkäaikaista lainaa ei nostettu tilikauden aikana investointien rahoittamiseksi.

2.6 Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	TOT 2025	Alkup. TA	TA -muutokset	Muutettu TA	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	16 504	18 562	-16 570	1 992	14 512	728,51 %
Tulorahoituksen korjauserät	-548	0	0	0	-548	-
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 692	-36 393	7 404	-28 989	19 297	66,57 %
Rahoitusosuudet investointeihin	1 330	0	1 329	1 329	1	0,08 %
Toiminta ja investoinnit, netto	**7 594**	**-17 831**	**-7 837**	**-25 668**	**33 262**	**129,59 %**
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-10	0	0	0	-10	-
Lainakannan muutokset				0		-
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	36 393	-36 393	0	0	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 888	-13 822	3 000	-10 822	-66	0,61 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000	0	15 000	15 000	-23 000	-153,33 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	-
Muut maksuvalmiuden muutokset	**3 446**	**0**	**0**	**0**	**3 446**	**-**

2.7 Yhteenveto aluevaltuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	TOIMINTATULOT						TOIMINTAKULUT					
1 000 €	TOT 2025	TA	TA-muutos I	TA+TM 2025	POIK-KEAMA	POIK-KEAMA %	TOT 2025	TA	TA-muutos I	TA+TM 2025	POIK-KEAMA	POIK-KEAMA %
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Sosiaalipalvelut	54 137	54 379	-2 058	52 321	1 816	3,47 %	178 185	167 110	10 747	177 857	-328	-0,18 %
Ikääntyneiden palvelut	40 160	41 787	-2 963	38 824	1 336	3,44 %	189 743	190 874	-1 796	189 078	-665	-0,35 %
Terveyspalvelut	54 692	49 185	4 589	53 774	918	1,71 %	386 055	381 871	9 948	391 819	5 764	1,47 %
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	401	58	218	276	125	45,29 %	14 125	13 915	439	14 354	229	1,60 %
Konsernipalvelut	18 303	12 282	3 125	15 407	2 896	18,80 %	139 363	138 543	2 333	140 876	1 513	1,07 %
Yhteensä	**167 693**	**157 691**	**2 911**	**160 602**	**7 091**	**4,42 %**	**907 471**	**892 313**	**21 671**	**913 984**	**6 513**	**0,71 %**
TULOSLASKELMAOSA												
Valtionrahoitus	757 573	757 084	489	757 573	0	0,00 %						
Poistot							14 139	18 500	-1 500	17 000	2 861	16,83 %
Korkotuotot	679	400	0	400	279	69,75 %						
Muut rahoitustuotot	427	200	0	200	227	113,50 %						
Korkomenot							2 364	4 500	-1 700	2 800	436	15,57 %
Muut rahoitusmenot							33	0	0	0	-33	-
Yhteensä	**926 372**	**915 375**	**3 400**	**918 775**	**7 597**	**0,83 %**	**924 007**	**915 313**	**18 471**	**933 784**	**9 777**	**1,05 %**
INVESTOINTIOSA												
Sosiaalipalvelut												
Ikääntyneiden palvelut												
Terveyspalvelut	0	650	0	650	-650	-100,00 %	1 883	3 592	0	3 592	1 709	47,58 %
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	667	679					1 458	1 688	0	1 688	230	13,63 %
Konsernihallinto ja -palvelut	663	0	0	0	663	-	6 351	23 709	0	23 709	17 358	73,21 %
Yhteensä	**1 330**	**1 329**					**9 692**	**28 989**	**0**	**28 989**	**-19 297**	**-66,57 %**
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäys		0	0	0	0	-	10	0	0	0	-10	-
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0	36 393	-36 393	0	0	-						
Pitkäaikaisten lainojen väh.							10 888	13 822	-3 000	10 822	-66	-0,61 %
Lyhytaik. lainojen lis.	30 000	0	0	0	30 000	-						-
Lyhytaik. lainojen väh.							38 000		15 000			-
Oman pääoman muutokset												-
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 446	0	0	0	3 446	-	0		0	0	0	-
Yhteensä	**33 446**	**36 393**	**-36 393**	**0**	**33 446**	**-**	**48 898**	**13 822**	**12 000**	**10 822**	**-76**	**-0,01**

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

	1.1.–31.12.2025		1.1.–31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	76 675 257,18		69 627 955,81	
Maksutuotot	62 414 857,58		57 153 993,01	
Tuet ja avustukset	15 921 125,94		23 739 140,42	
Muut toimintatuotot	12 681 456,67	167 692 697,37	12 088 237,72	162 609 326,96
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-371 459 638,65		-353 210 451,74	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-75 951 413,21		-73 364 453,03	
Muut henkilösivukulut	-11 932 479,27		-9 061 028,29	
Palveluiden ostot	-333 995 133,68		-344 998 021,16	
Aineet ja tarvikkeet	-59 014 939,41		-60 045 781,65	
Avustukset	-18 606 639,21		-20 214 650,36	
Muut toimintakulut	-36 510 579,97	-907 470 823,40	-37 019 060,28	-897 913 446,51
Toimintakate		**-739 778 126,03**		**-735 304 119,55**
Valtion rahoitus		757 573 076,01		709 564 338,19
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	678 537,23		1 116 631,39	
Muut rahoitustuotot	427 304,98		238 402,93	
Korkokulut	-2 363 561,36		-3 518 066,04	
Muut rahoituskulut	-33 394,15	-1 291 113,30	-16 796,26	-2 179 827,98
Vuosikate		**16 503 836,68**		**-27 919 609,34**
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-14 138 941,38		-14 770 594,35
Tilikauden tulos		**2 364 895,30**		**-42 690 203,69**
Poistoeron vähennys		339 278,16		446 486,62
Tilikauden yli-/alijäämä		**2 704 173,46**		**-42 243 717,07**

3.2 Rahoituslaskelma

	1.1.–31.12.2025		1.1.–31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	16 503 836,68		-27 919 609,34	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-547 972,00	15 955 864,68	-665 755,08	-28 585 364,42
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 692 036,24		-13 832 300,36	
Rahoitusosuudet investointi-menoihin	1 330 279,97		1 237 969,71	
Pysyvien vastaavien hyödyk-keiden luovutustulot	0,00	-8 361 756,27	1 611 788,60	-10 982 542,05
Toiminnan ja investointien rahavirta		7 594 108,41		-39 567 906,47
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-10 011,94		-15 785,37	
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	-10 011,94	0,00	-15 785,37
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 888 317,01		-12 066 030,39	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000 000,00	-18 888 317,01	38 000 000,00	25 933 969,61
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 747,57		-63 639,62	
Vaihto-omaisuuden muutos	-140 937,23		-156 476,29	
Saamisten muutos	7 142 155,02		23 802 536,33	
Korottomien velkojen muutos	-3 553 806,94	3 445 663,28	-22 306 141,33	1 276 279,09
Rahoituksen rahavirta		-15 452 665,67		27 194 463,33
Rahavarojen muutos		-7 858 557,26		-12 373 443,14
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 220 897,48		11 079 454,74	
Rahavarat 1.1.	11 079 454,74	-7 858 557,26	23 452 897,88	-12 373 443,14

3.3 Tase

VASTAAVAA	31.12.2025		31.12.2024	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Tietokoneohjelmistot		2 385 062,89		436 730,66
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	600 106,23		600 106,23	
Rakennukset	206 962 819,60		210 660 546,76	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 049 282,17		4 904 043,20	
Koneet ja kalusto	10 428 132,31		10 300 686,98	
Arvo- ja taide-esineet	69 536,16		69 536,16	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 792 700,03	223 902 576,50	5 264 996,51	231 799 915,84
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	3 472 344,10		3 300 522,10	
Muut lainasaamiset	6 227 780,00		6 227 780,00	
Muut saamiset	523 182,56	10 223 306,66	513 170,62	10 041 472,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet		4 100 800,07		3 959 862,84
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	21 663 364,22		24 719 582,77	
Lainasaamiset	688,00		5 522,10	
Muut saamiset	5 031 328,31		5 550 796,64	
Siirtosaamiset	8 354 068,81	35 049 449,34	11 915 702,85	42 191 604,36
Rahat ja pankkisaamiset		3 220 897,48		11 079 454,74
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**278 882 092,94**		**299 509 041,16**

VASTATTAVAA	31.12.2025		31.12.2024	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	46 284 798,92		46 284 798,92	
Muut omat rahastot	1 412 924,08		1 412 924,08	
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-76 642 095,81		-34 398 378,74	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 704 173,46	-26 240 199,35	-42 243 717,07	-28 944 372,81
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero		5 299 946,92		5 639 225,08
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset		6 919 019,00		7 466 991,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Muut toimeksiantojen pääomat		975 001,66		976 749,23
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	132 292 443,49		143 119 957,43	
Muut velat	0,00	132 292 443,49	66 551,07	143 186 508,50
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	40 827 513,94		48 821 765,94	
Ostovelat	37 930 864,08		40 542 055,40	
Muut velat	9 592 884,57		8 460 479,61	
Siirtovelat	71 284 618,63	159 635 881,22	73 359 639,21	171 183 940,16
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**278 882 092,94**		**299 509 041,16**

3.4 Konsernin tuloslaskelma

	1.1.–31.12.2025		1.1.–31.12.2024	
Toimintatuotot		176 338 481,89		171 205 597,52
Toimintakulut		-915 670 934,94		-906 210 086,26
Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta		98 380,50		-54 012,17
Toimintakate		**-739 234 072,55**		**-735 058 500,91**
Valtion rahoitus		757 573 076,01		709 564 338,19
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	501 706,30		862 361,71	
Muut rahoitustuotot	428 333,97		238 514,81	
Korkokulut	-2 361 546,10		-3 518 067,94	
Muut rahoituskulut	-33 554,73	-1 465 060,56	-16 972,28	-2 434 163,70
Vuosikate		**16 873 942,90**		**-27 928 326,42**
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-14 596 315,39		-15 227 800,02
Tilikauden tulos		**2 277 627,51**		**-43 156 126,44**
Tilikauden yli-/alijäämä		**2 277 627,51**		**-43 156 126,44**

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

	1.1.–31.12.2025		1.1.–31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	16 873 942,90		-27 928 326,43	
Tulorahoituksen korjauserät	-652 244,47	16 221 698,43	-610 207,84	-28 538 534,27
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 751 174,73		-14 062 199,23	
Rahoitusosuudet investointi-menoihin	1 330 279,97		1 237 969,71	
Pysyvien vastaavien hyödyk-keiden luovutustulot	0,00	-8 420 894,76	1 617 797,52	-11 206 432,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		7 800 803,67		-39 744 966,27
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-10 011,94		-15 785,37	
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	-10 011,94	0,00	-15 785,37
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 888 317,01		-12 073 574,39	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000 000,00	-18 888 317,01	38 000 000,00	25 926 425,61
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 747,57		-63 639,62	
Vaihto-omaisuuden muutos	-140 937,23		-156 476,29	
Saamisten muutos	6 869 302,56		23 718 203,38	
Korottomien velkojen muutos	-3 618 806,27	3 107 811,49	-22 377 033,55	1 121 053,92
Rahoituksen rahavirta		-15 790 517,46		27 031 694,16
Rahavarojen muutos		-7 989 713,79		-12 713 272,11
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 618 887,89		12 608 601,68	
Rahavarat 1.1.	12 608 601,68	-7 989 713,79	25 321 873,78	12 713 272,10

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2025		31.12.2024	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	2 635 459,97			768 194,62
Muut pitkävaikutteiset menot	14 368,55	2 649 828,52		
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	600 106,23		600 106,23	
Rakennukset	211 518 082,92		215 429 243,46	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 060 885,59		4 917 454,93	
Koneet ja kalusto	10 726 564,15		10 734 922,28	
Muut aineelliset hyödykkeet	37 109,30		44 739,95	
Arvo- ja taide-esineet	69 536,16		69 536,16	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 842 423,68	228 854 708,03	5 287 581,94	237 083 584,95
Sijoitukset				
Osakkuusyhteisöosuudet	1 101 996,40		787 424,68	
Muut asunto-osakkeet	252 113,70		252 113,70	
Muut osakkeet ja osuudet	870 342,80		698 127,05	
Muut saamiset	564 519,50	2 788 972,40	554 507,56	2 292 172,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus		4 100 800,07		3 959 862,84
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset		35 890 464,81		42 759 767,37
Rahat ja pankkisaamiset		4 618 887,89		12 608 601,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**278 903 661,72**		**299 472 184,45**

VASTATTAVAA	31.12.2025		31.12.2024	
OMA PÄÄÄOMA				
Peruspääoma	46 284 798,92		46 284 798,92	
Muut omat rahastot	1 412 924,08		1 412 924,08	
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	-72 111 063,49		-29 165 629,66	
Tilikauden yli/-alijäämä	2 277 627,51	-22 135 712,98	-43 156 126,44	-24 624 033,10
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset		6 919 019,00		7 466 991,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		975 001,66		976 749,23
VIERASPÄÄOMA				
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	132 292 443,49		143 119 957,43	
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	0,00		66 551,07	
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	40 827 513,94		48 821 765,94	
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	120 025 396,61	293 145 354,04	123 644 202,88	315 652 477,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**278 903 661,72**		**299 472 184,45**

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Ei ilmoitettavaa

Valuuttamääräiset erät

Ei ilmoitettavaa

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusosuudet on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

2) Tilinpäätöksen tai sen esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiö Mikkelin Sairaalaparkki Oy, osakkuusyhtiöt Järvi-Suomen Terveys Oy, Pieksämäen Tukipalvelut Oy sekä Islab hyvinvointiyhtymä. Osakkuusyhtiöt Kiinteistö Oy Säästömikko ja Asunto Oy Kotilahdentie sekä valtion ja hyvinvointialueiden yhteisessä omisteuksessa oleva Hyvinvointi alueyhtiö Hyvil Oy on jätetty yhdistelemättä konsernin kannalta vähäisen merkityksen takia.

Laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja hyvinvointialueen omistaman hyvinvointiyhtymän keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Pysyviin vastaaviin ei sisälly sisäisiä katteita.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa hyvinvointialueen vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on siirretty omaan pääomaan. Konserniyhteisöjen verotusperusteiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistö- osuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen sekä hyvinvointiyhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Ei ilmoitettavaa

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Yhdisteltyjen yhteisöjen poistoja ei ole oikaistu erojen vähäisyyden vuoksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Etelä-Savon hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuottojen erittely

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Sosiaalipalvelut	54 137	57 269	54 137	57 269
Ikääntyneiden palvelut	40 160	39 406	40 160	39 406
Terveyspalvelut	54 692	47 428	54 692	47 428
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	401	242	401	242
Konsernipalvelut	18 303	18 264	18 303	18 264
Muut palvelut	8 645	8 597		
Toimintatuotot yhteensä	176 338	171 206	167 693	162 609

7) Valtion rahoitus erittely

Valtionrahoitus		
(1 000 €)	2025	2024
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	741 525	696 143
Pelastustoimen tehtävien rahoitus	16 048	13 421
Valtionrahoitus yhteensä	757 573	709 564

8) Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostot erittely	Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	203 705	201 909
Muiden palvelujen ostot	130 291	143 089
Palvelujen ostot yhteensä	333 996	344 998

9) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Valtuustoryhmille annetut tuet	Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024
Kaakkois-Suomen Vihreät	3	5
Kristillisdemokraatit		-3
Keskusta	19	4
Kaakkois-Suomen Sosiaalidemokraatit		-5
Liike NYT		-7
Kaakkois-Suomen kokoomus	5	2
Kaakkois-Suomen vasemmisto	1	1
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	28	-3

10) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Poistomenetelmänä on tasapoisto.

Poistonalaisiin hyödykkeisiin on aktivoitu yli 10 000 euroa olevat hankinnat ja useamman kuin yhden kauden ajan palvelutoiminnan käytössä olevat hankinnat.

Aineettomat hyödykkeet	**Poistoaika**
Kehittämismenot	2 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 v. tasapoisto
Liikearvo	2 v. tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	3 v. tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 v. tasapoisto
Muut	3 v. tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v. tasapoisto
Talousrakennukset	20 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 v. tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v. tasapoisto
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat	30 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	15 v. tasapoisto
Putki- ja kaapeliverkot	15 v. tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 v. tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 v. tasapoisto
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	
Muut kuljetusvälineet	5 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v. tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 v. tasapoisto
Atk-laitteet	3 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

11) Olennaisiin kuluihin sisältyvät pakollisen varausten muutokset

Pakollisten varausten muutos	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	7 467	7 159	7 467	7 159
Lisäykset tilikaudella		308		308
Vähennykset tilikaudella	-548		-548	
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	6 919	7 467	6 919	7 467
Työriitoihin liittyvä palkkavaraus 1.1.	0	1 130	0	1 130
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella		-1 130		-1 130
Työriitoihin liittyvä palkkavaraus 31.12.	0	0	0	0

12) Satunnaisin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät sekä olennaiset, muihin tuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja olennaiset, muihin toimintakuluihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot

Ei ilmoitettavaa

13) Rahoitustuottoihin sisältyvät olennaiset tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen erittely		
(1 000 €)	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	261	91
Yhteensä	261	91

14) Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
(1 000 €)	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero 1.1.	5 639	6 085
Muutos	339	446
Poistoero 31.12.	5 300	5 639

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

15) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet aktivoidut kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa

16) Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	437	0	1 520	1 957
Lisäykset tilikauden aikana	1 771	0	109	1 880
Rahoitusosuudet tilikaudella	-663	0	0	-663
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	1 270	0	-1 270	0
Tilikauden poisto	-430	0	0	-430
Arvonalennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 385	0	359	2 744
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 385	0	359	2 744

Aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Maa- ja vesi alueet	Raken-nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk-keet	Arvo- ja taide-esineet	Ennakko-maksut ja kesk.er. hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	600	210 661	4 904	10 301	0	70	3 744	230 280
Lisäykset tilikauden aikana	0	3 553	11	3 400	0	0	676	7 640
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	-667	0	0	0	-667
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	2 206	0	781	0	0	-2 987	0
Tilikauden poisto	0	-9 457	-865	-3 387	0	0	0	-13 709
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	**600**	**206 963**	**4 050**	**10 428**	**0**	**70**	**1 433**	**223 544**
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	**600**	**206 963**	**4 050**	**10 428**	**0**	**70**	**1 433**	**223 544**

Maa- ja vesialueiden erittely

Maa- ja vesialueiden erittely	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut		8	8	8
Muut maa- ja vesialueet		600	592	600
Maa- ja vesialueet yhteensä	**0**	**608**	**600**	**608**

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
1 000 €	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistus-yhteisöt	Hyvinvointi-yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	600	517	494	1 689	3 300
Lisäykset	0	0	0	172	172
Vähennykset	0	0	0		0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	**600**	**517**	**494**	**1 861**	**3 472**
Arvonalennukset tilikaudella	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	**600**	**517**	**494**	**1 861**	**3 472**

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
1 000 €	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset/hyvinvointialue				
	Jvk-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset hyvinvointi-yhtymiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		6 228		513	6 741
Lisäykset				11	11
Vähennykset				-1	-1
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	**0**	**6 228**	**0**	**523**	**6 751**
Arvonalennukset tilikaudella					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0**	**6 228**	**0**	**523**	**6 751**

17–20) Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, hyvinvointiyhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

			Konsernin osuus 1000 €			
Nimi	Y-tunnus	Omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Mikkelin Sairaalaparkki Oy	2734125-1	100 %	100 %	-1 329	6 559	-223
Hyvinvointiyhtymät						
Islab hyvinvointiyhtymä	2126106-6	15,75 %	15,75 %	1 580	1 479	-189
Osakkuusyhteisöt						
Pieksämäen Tukipalvelut Oy	3299842-6	39,90 %	39,90 %	60	798	-20
Asunto Oy Kotilahdentie 1	0166991-0	22,27 %	22,27 %	Tietoja ei ole toimitettu		
Järvi-Suomen Terveys Oy	3180984-9	25,00 %	25,00 %	22	631	-34
Kiinteistö Oy Säästömikko	0165423-3	20,70 %	20,70 %	Tietoja ei ole toimitettu		
Valtion ja hyvinvointialueiden yhteiset yhtiöt						
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	332488-1	4,16 %	4,16 %	Yhdistelemättä konserniin		

21) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyvinvointialue on

Saamisten erittely	2025		2024	
1 000 €	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	6 228		6 228	
Siirtosaamiset				
Myyntisaamiset		192		284
Yhteensä	6 228	192	6 228	284
Saamiset hyvinvointiyhtymältä, jossa hyvinvointialue on jäsenenä				
Myyntisaamiset		17		
Siirtosaamiset				-47
Yhteensä	0	17	0	-47
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		35		12
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	35	0	12
Saamiset yhteensä	**6 228**	**244**	**6 228**	**249**

22) Siirtosaamiset

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset muilta				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	1 901	1 875	1 901	1 875
Kelan ensihoidon Kela korvaukset	361	311	361	311
Keha, korvaukset kuntoutt.työtoiminnasta	45	54	45	54
Keha, maahanmuuttokorvaukset	2 361	4 568	2 361	4 568
Pohjola Vakuutus, potilasvah.vakuutuspal.	504		504	
Keha, perheryhmäkodin avustus	0	290		290
Työllisyysrahasto, koulutuskorvaus	220	220	220	220
Hankkeiden rahoitusosuudet	2 181	4 458	2 181	4 458
Järvileasing Oy, K-Auto Leasing	503		503	
Muut siirtosaamiset	302	166	278	140
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	8 378	11 942	8 354	11 916

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

23) Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset sekä siirrot näiden erien välillä

Oman pääoman erittelyt	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	46 285	46 285	46 285	46 285
Vähennykset *)	0	0	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	46 285	46 285	46 285	46 285
Muut omat rahastot 1.1.	1 413	1 413	1 413	1 413
Vähennykset	0	0	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	1 413	1 413	1 413	1 413
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-72 321	-28 986	-76 642	-34 399
Lisäykset	210			
Vähennykset		-179		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-72 111	-29 165	-76 642	-34 399
Tilikauden yli-/alijäämä	2 278	-43 156	2 704	-42 244
Oma pääoma yhteensä	-22 135	-24 623	-26 240	-28 945

Erittely peruspääoman ja sijoitusrahaston jakautumisesta		
(1 000 €)	Jäsenhyv.alue osuus peruspääomasta	Jäsenhyv.alue osuus sijoitus-rahastosta
Etelä-Savon hyvinvointialue	46 285	1 413
Peruspääoma yhteensä	46 285	1 413

24) Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta		
(1 000 €)	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	5 300	5 639
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0	0
Poistoero yhteensä	5 300	5 639

25) Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
(1 000 €)	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	78 245	88 884
Pitkäaikaiset velat yhteensä	78 245	88 884

26) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa

27) Pakollisten varausten olennaiset erät

Pakolliset varaukset	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	6 919	7 467	6 919	7 467
Pakolliset varaukset yhteensä	6 919	7 467	6 919	7 467

28) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, hyvinvointiyhtymille, joissa hyvinvointialue on jäsenenä sekä osakkuus- ja muille omistusyhteysyhteisöille.

Vieraspääoma	2025		2024	
(1 000 €)	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		53		59
Yhteensä		53		59
Velat hyv.yhtymille, joissa hyv.alue on jäsenenä				
Ostovelat		1 222		1 218
Yhteensä		1 222		1 218
Velat osakkuus -sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Ostovelat		1 415		1 702
Yhteensä		1 415		1 702

29) Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa

30) Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0	0	0	0
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	57 911	54 107	57 167	53 375
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	12 012	11 420	11 912	11 291
Korkojaksotukset	253	379	253	379
Valtiovarainministeriö VN/9666/2023		5 560		5 560
Potilasvahinkovakuutusmaksuvelka	625	1 072	625	1 072
Muut siirtovelat	1 332	1 684	1 328	1 683
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	72 133	74 222	71 285	73 360
Siirtovelat yhteensä	72 133	74 222	71 285	73 360

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

31) Velat, joista vakuudeksi annettu kiinnityksiä

Ei ilmoitettavaa

32) Muista sitoumuksista kuin veloista vakuudeksi annetut kiinnitykset

Ei ilmoitettavaa

33) Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa

34) Muut vakuudet

Ei ilmoitettavaa

35) Vuokravastuut

Vuokravastuut	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Tilavuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	20 797	23 114	20 205	22 550
Myöhemmin maksettavat	33 818	66 548	33 818	37 592
Tonttivuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	428		428	5 082
Myöhemmin maksettavat	22 340		22 340	18 106
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 457	5 355	5 352	5 260
Myöhemmin maksettavat	7 212	6 111	7 212	6 069
Yhteensä	**90 052**	**101 128**	**89 355**	**94 659**

36) Hyvinvointialueen antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

Ei ilmoitettavaa

37) Muut hyvinvointialueen antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Yrityskortit, rah.yht.vastuu	16	22	16	22
Sopimusvastuut				
Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastot	46	46	46	46
Käyttökorvaussopimukset				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 055	657		
Myöhemmin maksettavat	2 401			
Muut taloudelliset vastuut yhteensä	3 518	725	62	68

Aratilat	Rajoitusten päättymispäivä	Erityisryhmien käyttörajoitus päättymispäivä	Asukasvalinta rajoitus päättymispäivä
Harjun Palvelukoti, Urheilutie 1, Punkaharju	27.6.2052	18.9.2032	27.6.2052
Koivulan Palvelukoti, Tirrolantie 2, Juva	23.4.2049	21.12.2030	23.4.2049
Lukkarin Palvelukoti, Ruustiinantie 3, Pieksämäki	26.10.2046	8.1.2027	26.10.2046
Marian Palvelukoti, Soiseläntie 4, Pieksämäki	15.9.2055	16.10.2035	15.9.2055
Mäkirinteen Palvelukoti, Kangastie 2, Mäntyharju	8.10.2043	17.1.2034	8.10.2043
Oravin Palvelukoti, Oravinkatu 7, Mikkeli	15.11.2052	18.2.2033	15.11.2052
Puulan Palvelukoti, Otto Mannisen Tie 90 C, Kangasniemi	12.10.2051	14.12.2031	12.10.2051
Siekkilän Palvelukoti, Lungankatu 16, Mikkeli	26.1.2057	6.4.2037	26.1.2057
Haaparinteen Palvelukoti, Kyläkoulutie 1, Mikkeli	7.7.2027		7.7.2027

Islabin käyttökorvaussopimuksissa laitteista maksettava hinta määräytyy tuotantovolyymin mukaan. Islab on arvioinut vuosimaksut sopimusta tehdessä arvioitujen tuotantomäärien tai viimeisimpien sopimuspäivitysten tietojen mukaan.

38) Muut hyvinvointialuetta koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Huollettavien varat	Konserni		Hyvinvointialue	
(1 000 €)	2025	2024	2025	2024
Itsenäistymisvarat	3 320	2 907	3 320	2 907

39) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12	2025	2024
Sosiaalipalvelut	1 525	1 554
Ikääntyneiden palvelut	1 966	1 993
Terveyspalvelut	3 211	3 247
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	130	139
Konsernipalvelut	670	744
Yhteensä	**7 502**	**7 677**

Muita lukuja löytyy henkilöstökertomuksesta.

40) Taseeseen aktivoidut henkilöstömenot

Ei ilmoitettavaa

41) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueille tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut €	2025	2024
Kaakkois-Suomen Kokoomus	7 264	3 708
Kaakkois-Suomen SDP	13 112	13 904
Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto	858	448
Keskusta Etelä-Savon piiri ry	11 910	14 110
Keskusta Itä-Savon piiri ry	6 963	7 516
Perussuomalaiset	952	1 869
Kaakkois-Suomen Vihreät	1 714	
Liike Nyt Savonlinna	1 069	
Suomen Kristillisdemokraatit	665	915
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**44 507**	**42 470**

42) Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Pitkäaikaiset velat (1 000 €)	2025	2024
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	55	50
BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3	33
Tarkastuslautakunnan avustaminen	23	22
Muut palkkiot		9
PrincewaterhouseCooper Oy		
Muut palkkiot		19
KPMG Oy		
Muut palkkiot		10
Palkkiot yhteensä	**81**	**143**

43) Intressitahotapahtumat

Ostot intressitahoilta (1 000 €)	2025	2024
Hyvinvointiyhtymiltä		
Islab hyvinvointiyhtymiltä	15 752	15 858
Osakkuusyrityksiltä		
Järvi-Suomen Terveys Oy	7 684	9 164
Pieksämäen Tukipalvelut Oy	3 182	3 212
Tytäryhteisöiltä		
Mikkelin Sairaalaparkki Oy	246	251
Ostot intressitahoilta yhteensä	**26 864**	**28 485**

Myynnit intressitahoille (1 000 €)	2025	2024
Hyvinvointiyhtymiltä		
Islab hyvinvointiyhtymiltä	740	700
Osakkuusyrityksiltä		
Pieksämäen Tukipalvelut Oy	125	103
Tytäryhteisöiltä		
Mikkelin Sairaalaparkki Oy	204	284
Myynnit intressitahoilta yhteensä	**1069**	**1087**

Lainasaamiset tytäryhteisöltä (1 000 €)	2025	2024
Tytäryhteisöiltä		
Mikkelin Sairaalaparkki Oy	6 228	6 228
Lainasaamiset intressitahoilta yhteensä	**6 228**	**6 228**

Hyvinvointialue on antanut Mikkelin Sairaalaparkki Oy:lle pääomalainan 6 227 780,00.
Lainasta maksetaan korkoa 12kk Euribor + 1 %.
Lainan lyhennyksistä on sovittu erillisillä päätöksillä.

Hyvinvointiyhtymän johtajan kanssa 4.7.2022 solmittu johtajasopimus,
jossa on sovittu 9kk:n palkan suuruisesta erokorvauksesta.

5 Eriytetyt tilinpäätöslaskelmat

Vuoden 2020 alussa voimaan tullut kilpailulain 30 d § edellyttää, että kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa harjoittavan hyvinvointialueen tulee pitää tästä taloudellisesta toiminnastaan muusta toiminnastaan erillistä kirjanpitoa. Toiminnan hinnoittelun on mahdollistettava liiketaloudellisesti kannattava toiminta. Hinnoittelussa on huomioitava välittömien tuotantokustannusten ohella myös välilliset kustannukset, kuten hallinnon kulut. Kirjanpidon eriyttämisvaatimus koskee tilanteita, joissa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on vuodessa vähintään 40 000 euroa.

Etelä-Savon hyvinvointialue esittää eriytetyt tuloslaskelmat kolmesta eri toiminnasta, joiden katsotaan tapahtuvan kilpailutilanteessa markkinoilla: ruokapalveluiden ja puhtauspalveluiden myymisestä sekä tilojen vuokrauksesta ulkopuolisille tahoille.

Ulos myytyjen palveluiden ja ulkopuolisille vuokrattujen tilojen hinnoittelun periaate on ollut sama kuin sisäisten yksiköiden hinnoittelussa. Poikkeuksen muodostaa henkilökuntaruokailu, jossa on noudatettu vuodelle 2024 verohallinnon päätöstä verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista.

Kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettavaan taloudellisen toiminnan kustannuksiin on laskettu kaikki siihen liittyvät välittömät ja välilliset kustannukset. Välittömät kustannukset on kohdistettu eriytetyissä laskelmissa aiheuttamisperiaatteella ja osuus välillisistä kustannuksista (yleis- ja yhteiskustannukset) on kohdistettu kertomalla välillisten kustannusten määrä markkinoilla tapahtuvan myynnin suhteellisella osuudella koko toiminnan volyymista.

Kaikkiaan markkinatilanteessa tapahtuvan ulosmyynnin määrä vuonna 2025 oli noin 1,6 miljoonaa euroa, josta suurin yksittäinen tekijä oli henkilökunnalle tapahtuva ateriamyynti.

	Tilapalvelut		Ravintopalvelut		Puhtauspalvelut	
Tuloslaskelma	**1.1.–31.12.2025**	**1.1.–31.12.2024**	**1.1.–31.12.2025**	**1.1.–31.12.2024**	**1.1.–31.12.2025**	**1.1.–31.12.2024**
Myyntituotot	652 000,00	652 000,00	778 909,13	976 617,39	187 471,29	170 196,42
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	**652 000,00**	**652 000,00**	**778 909,13**	**976 617,39**	**187 471,29**	**170 196,42**
Palkat ja palkkiot	-29 619,74	-27 955,90	-318 227,21	-379 659,89	-103 585,23	-93 462,90
Eläkekulut	-5 660,39	-5 505,95	-64 865,21	-75 945,59	-20 670,76	-18 770,21
Muut henkilösivukulut	-924,58	-689,26	-10 136,74	-9 429,73	-3 283,70	-2 312,27
Henkilösivukulut yhteensä	-6 584,97	-6 195,21	-75 001,95	-85 375,32	-23 954,46	-21 082,48
Henkilöstökulut yhteensä	**-36 204,71**	**-34 151,11**	**-393 229,16**	**-465 035,21**	**-127 539,69**	**-114 545,38**
Palvelujen ostot yhteensä	-66 174,06	-54 295,91	-37 485,05	-47 531,26	-55 378,28	-46 657,59
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-84 216,96	-87 264,41	-262 812,77	-325 594,11	-2 393,06	-2 605,99
Avustukset	-355 629,81	-364 628,91	-298,04	-326,26	-0,22	-29,85
Muut toimintakulut	-542 225,54	-540 340,34	-693 825,02	-838 486,84	-185 311,25	-163 838,81
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-838 486,84**	**-1 131 814,43**	**-163 838,81**	**-110 613,36**	**-540 340,34**	**-487 674,86**
Sisäiset kulut	-1 478,58	-29 819,99	-85 201,69	-85 172,77	-4 545,10	-4 088,10
TOIMINTAKATE	**108 295,88**	**81 839,67**	**-117,58**	**52 957,78**	**-2 385,06**	**2 269,51**
Muut rahoituskulut	0,00	-0,28	-4,57	-1,65	0,00	-0,05
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	0,00	-0,28	-4,57	-1,65	0,00	-0,05
VUOSIKATE	**108 295,88**	**81 839,39**	**-122,15**	**52 956,13**	**-2 385,06**	**2 269,46**
Suunnitelman mukaiset poistot	-139 081,27	-140 797,59	-11 822,78	-12 515,37	-74,07	-200,07
TILIKAUDEN TULOS	**-30 785,39**	**-58 958,20**	**-11 944,93**	**40 440,76**	**-2 459,13**	**2 069,39**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-30 785,39**	**-58 958,20**	**-11 944,93**	**40 440,76**	**-2 459,13**	**2 069,39**

6 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Aluehallitus 30.3.2026 § 69.

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Mikkelissä sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

Jari Leppä
puheenjohtaja

Pirkko Valtola
1. varapuheenjohtaja

Arto Seppälä
2. varapuheenjohtaja

Eero Aho

Marjaana Huhtinen

Heli Järvinen

Panu Peitsaro

Liisa Pulliainen

Sanni Saari

Eija Silvennoinen

Oskari Valtola

Jouni Vironen

Jarkko Wuorinen

Santeri Seppälä
hyvinvointialuejohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä.

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela, JHT, KHT

7 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Pääkirja
Päiväkirja
Talousarvion toteumavertailu
Investointien toteumavertailu
Tase
Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma

TOSITELAJIT

1	Pankkitositteet	2383-
2	Kassatositteet Ceepos	731-
3	Palkkatositteet	1-
4	Apteekkisiirrot MKS	1-
5	Keskusvarastosiirrot MKS	1-
6	Sijaismaksajan palkkiot	1-
7	Apteekkisiirrot SKS	1-
8	Matkalaskut M2	106-
9	Keskusvarastosiirrot SKS	1-
10	Muistiotositteet	1-
12	ProConsona	1-
13	Oima omais- ja perhehoito	1-
14	Kassatositteet manuaaliset	1-
15	Islab siirrot	1-
16	Suoritustositteet Ropo	837-
17	Myyntilaskut Ropo	1302-
18	YPH Effica Savonlinna	1-
19	YPH Effica Pieksämäki	1-238
20	Ostolaskujen maksut (kuittaus)	1-
21	Ostoreskontralaskut	1-
80	Käyttöomaisuus valmiisiin	1-
87	Sumu-poistot	1-
89	Sisäinen laskutus	1-
90	Vyörytykset	1-
96	Kirjanpidon tulos	1-
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen	1-
98	Sisäisen laskennan tulos	1-
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen	1-

KIRJANPITOKIRJOJEN JA TOSITTEIDEN SÄILYTYS

Kirjanpitokirjat ja tositteet säilytetään joko sähköisessä muodossa tai paperitulosteina lain mukaisen säilytysajan.